

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

C 76

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 52

31 martie 2009

<u>Numărul informării</u>	Cuprins	Pagina
	III <i>Acte pregătitoare</i>	
	COMITETUL REGIUNILOR	
	A 77-a sesiune plenară din 26 și 27 noiembrie 2008	
2009/C 76/01	Avizul Comitetului Regiunilor privind politica de integrare și dialogul intercultural	1
2009/C 76/02	Avizul Comitetului Regiunilor privind cadrul legal comunitar aplicabil Infrastructurilor Europene de Cercetare (ERI) și programarea în comun a cercetării	6
2009/C 76/03	Aviz prospectiv al Comitetului Regiunilor privind strategia de la Lisabona pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă	14
2009/C 76/04	Aviz prospectiv al Comitetului Regiunilor privind contribuția regiunilor la îndeplinirea obiectivelor europene privind schimbările climatice și energia, cu referire specială la pactul primarilor	19
2009/C 76/05	Avizul Comitetului Regiunilor privind propunerea de recomandare a Consiliului privind mobilitatea tinerilor voluntari pe teritoriul european	23
2009/C 76/06	Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „UE — Partener global pentru dezvoltare. accelerarea progreselor către obiectivele de dezvoltare ale mileniului”	30
2009/C 76/07	Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „O politică comună de imigrație pentru Europa”	34
2009/C 76/08	Avizul Comitetului Regiunilor privind al cincilea raport intermediar privind coeziunea economică și socială	38
2009/C 76/09	Avizul Comitetului Regiunilor privind Balcanii de Vest: Consolidarea perspectivei Europene	42
2009/C 76/10	Avizul Comitetului Regiunilor privind valoarea adăugată a participării autorităților locale și regionale la procesul de extindere	48

RO

Preț:
18 EUR

(continuare în pagina următoare)

<u>Numărul informării</u>	Cuprins (<i>continuare</i>)	Pagina
2009/C 76/11	Avizul Comitetului Regiunilor privind soluționarea problemei eficienței energetice prin tehnologiile informației și comunicațiilor	54
2009/C 76/12	Avizul Comitetului Regiunilor privind îmbunătățirea competențelor pentru secolul XXI: Un program de cooperare europeană pe plan școlar	58
2009/C 76/13	Rezoluția comitetului regiunilor privind criza financiară	63
2009/C 76/14	Rezoluția Comitetului Regiunilor privind prioritățile Comitetului Regiunilor pentru anul 2009 pe baza Programului legislativ și de lucru al Comisiei Europene	66

III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL REGIUNILOR

A 77-A SESIUNE PLENARĂ DIN 26 ȘI 27 NOIEMBRIE 2008

Avizul Comitetului Regiunilor privind politica de integrare și dialogul intercultural

(2009/C 76/01)

COMITETUL REGIUNILOR

- consideră că dialogul intercultural reprezintă un instrument-cheie pentru promovarea înțelegerii diversității culturale și pentru consolidarea și unirea popoarelor într-o Europă multilingvă și multiculturală;
- este convins că dialogul dintre diferite religii și viziuni asupra lumii constituie unul dintre instrumentele esențiale pentru un dialog intercultural durabil;
- prin urmare, solicită Parlamentului European să promoveze o Cartă europeană a dialogului intercultural și sugerează Comisiei Europene și statelor membre să organizeze o Platformă europeană permanentă pentru dialogul intercultural, cu implicarea autorităților locale și regionale, în vederea inițierii unui dialog sistematic, începând de la nivelul orașelor și al regiunilor;
- consideră că autoritățile locale și regionale dispun de competențe importante în ceea ce privește promovarea dialogului intercultural;
- consideră că autoritățile locale ar trebui să instituie un dialog deschis cu diferitele grupuri sau segmente ale societății și apoi să promoveze și să susțină comunicarea între aceste grupuri, să organizeze întâlniri și să educe cetățenii prin intermediul conferințelor, festivalurilor, expozițiilor și altor forme de activitate;
- semnalează că, în numeroase state membre, autoritățile locale și regionale răspund de legislația care privește politica de integrare și de punerea în aplicare a acesteia, astfel încât ele joacă un rol esențial în integrarea imigranților;
- consideră că dialogul intercultural este indispensabil unei bune integrări. Aflându-se cel mai aproape de cetățeni, autoritățile locale și regionale sunt în măsură să stimuleze recunoașterea reciprocă și o participare mai activă la dialogul intercultural.

Raportor: Dl Milan BELICA (SK/PPE), președintele Regiunii Autonome Nitra

Document de referință

Sesizarea din partea Președinției franceze pe tema „Politica de integrare și dialog intercultural: rolul autorităților locale și regionale”

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Principiul dialogului multicultural

1. consideră că principiul esențial care stă la baza procesului de integrare europeană este acela al respectului și promovării diversității culturale. În acest sens, dialogul intercultural reprezintă un instrument-cheie pentru promovarea înțelegerii diversității culturale și pentru consolidarea și unirea popoarelor într-o Europă multilingvă și multiculturală;

2. subliniază că noțiunea de dialog intercultural, alături de aceea de coeziune socială și teritorială, poate contribui la însuflarea valorilor de bază ale vieții private, sociale și civice, cum ar fi solidaritatea, responsabilitatea, toleranța, respectul, valorile tradiționale, eforturile în direcția progresului social și înțelegerea diversității sociale și culturale. Această noțiune poate, de asemenea, să promoveze capacitatea de comunicare între persoane și grupuri provenind din contexte culturale diferite și capacitatea de a conviețui în solidaritate;

3. subliniază că accesul egal la cultură și libertatea de expresie culturală constituie trăsături esențiale ale bazei de valori și premiselor europene pentru dialogul intercultural și ale integrării;

4. subliniază că, pentru a promova dialogul intercultural în mod eficient, este necesară cooperarea la nivel local și regional, cu implicarea factorilor de decizie locali și regionali, a partenerilor sociali, a instituțiilor de educație și de formare, a ONG-urilor, a tinerilor, a organizațiilor sportive și culturale, precum și a structurilor reprezentând imigranții și a altor parteneri relevanți la nivelul cetățenilor. Asociațiile religioase și cele laice reprezintă, de asemenea, parteneri importanți în acest dialog, contribuind la crearea interesului pentru înțelegerea și toleranța reciprocă, cu condiția ca ele să transmită într-adevăr aceste valori;

5. este convins că dialogul dintre diferite religii și viziuni asupra lumii constituie unul dintre instrumentele esențiale pentru un dialog intercultural durabil. Organizațiile cu diferite convingeri reprezintă deseori actori fundamentali în societatea noastră, iar la nivel local și regional, autoritățile publice și religioase sunt în măsură să elaboreze împreună metode de lucru pentru promovarea înțelegerii reciproce și consolidarea dialogului intercultural. Sprijinirea metodelor și activităților elaborate la nivel local și regional poate conduce, de asemenea, la promovarea principiului înțelegerii reciproce;

6. prin urmare, solicită Parlamentului European să promoveze o Cartă europeană a dialogului intercultural și sugerează Comisiei Europene și statelor membre să organizeze o Platformă europeană permanentă pentru dialogul intercultural, cu impli-

carea autorităților locale și regionale, în vederea inițierii unui dialog sistematic, începând de la nivelul orașelor și al regiunilor;

Rolul autorităților locale și regionale în dialogul intercultural

7. consideră că autoritățile locale și regionale dispun de competențe importante în ceea ce privește promovarea dialogului intercultural. Acestea au o responsabilitate majoră în modelarea și susținerea mari diversități culturale europene. Ele au un rol esențial în difuzarea și punerea în aplicare a celor mai bune practici și în schimburile de experiență privind dialogul intercultural, în special prin coordonarea de rețele locale și regionale multidimensionale care implică toți actorii relevanți;

8. consideră că, datorită poziției lor, autoritățile locale și regionale ar putea sensibiliza publicul cu privire la situația complexă actuală și la coexistența a diverse identități culturale și credințe. Prin urmare, este important ca autoritățile să înțeleagă pe deplin diferitele grupuri, activitatea acestora și influența lor în cadrul societății. În consecință, este necesară identificarea unui număr cât mai mare de părți interesate în dialogul multicultural și includerea acestora în structuri, în vederea unui schimb direct și intensiv cu respectivele autorități locale și regionale;

9. observă că numeroase inițiative interculturale sunt gestionate la nivel local și/sau regional. Având în vedere apropierea lor de cetățeni, autoritățile locale și regionale se bucură de o poziție strategică, fiind în măsură să răspundă, în parteneriat cu alți actori la nivel local, nevoilor și cerințelor specifice ale diferitelor grupuri culturale de pe teritoriul lor și să promoveze dialogul intercultural;

10. consideră că autoritățile locale ar trebui să instituie un dialog deschis cu diferitele grupuri sau segmente ale societății și apoi să promoveze și să susțină comunicarea între aceste grupuri, să organizeze întâlniri și să educe cetățenii prin intermediul conferințelor, festivalurilor, expozițiilor și altor forme de activitate. Autoritățile locale și regionale ar trebui să inițieze un dialog deschis, în care să aibă un rol imparțial, respectând libertatea și drepturile persoanei și ale grupurilor; ulterior, acestea ar putea oferi „servicii de consiliere” (informare, proiecte), acționând ca intermediari;

11. consideră că imigranții ar trebui să aibă posibilitatea de a vota în alegerile locale, regionale și în alegerile parlamentare europene;

12. prin urmare, încurajează autoritățile și grupurile politice relevante să le încurajeze participarea, pentru a le facilita integrarea în societate;

Dialogul intercultural ca o condiție esențială pentru politica de integrare

13. consideră că dialogul intercultural este indispensabil unei bune integrări. Aflându-se cel mai aproape de cetățeni, autoritățile locale și regionale sunt în măsură să stimuleze recunoașterea reciprocă și o participare mai activă la dialogul intercultural;

14. recomandă ca Uniunea Europeană, în limita competențelor de care dispune, să asigure cadre și condiții prealabile clare pentru o bună integrare, dar recunoaște, în același timp, că politica de imigrare și de integrare reprezintă o competență națională și că trebuie respectat principiul subsidiarității;

15. subliniază necesitatea creării și sprijinirii unor structuri (de tip ghișeu unic) de gestionare a problemelor practice cu care se confruntă imigranții (pe lângă problemele birocratice obișnuite), care să le ofere acestora informații utile, în special celor nou-veniți;

16. semnaleză că, în numeroase state membre, autoritățile locale și regionale răspund de legislația care privește politica de integrare și de punerea în aplicare a acesteia, astfel încât ele joacă un rol esențial în integrarea imigranților. După cum se menționează la punctul 14, la elaborarea de cadre europene comune trebuie să se țină seama de diferențele dintre sistemele naționale, de poziția geografică a fiecăruia dintre statele membre, de obiceiurile existente, precum și de caracteristicile istorice și culturale. Aceasta presupune, de asemenea, ca autoritățile locale și regionale să aplice un model bazat pe integrare, care să fie adaptat circumstanțelor lor specifice;

17. subliniază că, prin modul în care își îndeplinesc responsabilitățile în materie de politică de integrare, autoritățile locale și regionale sunt adesea implicate în determinarea eficienței și a eficacității unui număr de aspecte din acest domeniu;

18. solicită să se pună la dispoziție resurse corespunzătoare pentru măsuri de integrare la nivel local și regional, și, în același timp, să se studieze programele existente. Autoritățile locale și regionale ar trebui să fie asistate în gestionarea procesului de integrare. Asistența acordată ar putea lua forma informării și a finanțării, precum și a dezvoltării de bune practici. Prin urmare, se recomandă să se includă direcții de acțiune și măsuri care să permită finanțarea de proiecte și măsuri la nivel local și regional în vederea integrării imigranților;

19. atrage atenția asupra amplitudinii imigrației în Uniunea Europeană. În aceste circumstanțe, cooperarea și dialogul în sfera culturală trebuie să se dezvolte, astfel încât să se garanteze că diferențele culturale nu provoacă dezacorduri, ci devin un instrument de dezvoltare, de consolidare a toleranței și de unire a popoarelor într-o Europă multiculturală, bazată pe respect reciproc și solidaritate;

20. solicită intensificarea eforturilor pentru elaborarea unei politici comune europene de gestionare a problemei imigrației fără forme legale. Multe dintre aspectele juridice ale imigrației fără forme legale sunt în afara sferei de competențe a autorităților locale, însă consecințele sociale ale acestui fenomen sunt resimțite cel mai puternic la nivel local și regional. Ar trebui

găsite căi și făcute mai multe eforturi pentru consultarea regiunilor și a nivelului local la elaborarea de politici comune în acest domeniu și pentru abordarea problemelor specifice legate de migrația fără forme legale în contextul dialogului intercultural;

21. consideră că autoritățile locale și regionale joacă un rol important în ceea ce privește politica de imigrație, deoarece multe dintre serviciile care au un rol important pentru o bună integrare, cum ar fi locuințele, îngrijirea medicală, educația, programele de achiziționare a competențelor și de învățare a limbilor etc. sunt furnizate de către autoritățile locale și regionale și, prin urmare, ele sunt primele interesate de rezolvarea acestor probleme;

22. subliniază faptul că procesul de integrare se desfășoară, uneori, de-a lungul a mai multe generații — mai ales la nivel local — și, prin urmare, consideră esențial ca autoritățile locale și regionale să ofere posibilitatea unei integrări efective, în sensul structural, social, economic și cultural al cuvântului. Concret, ca o condiție prealabilă absolut necesară, ele trebuie să contribuie la un tratament nediscriminatoriu aplicat nou-veniților, la respectarea drepturilor și la accesul la resurse, la locuri de muncă și la servicii de care trebuie să beneficieze aceștia, astfel încât să poată participa pe deplin la societatea europeană. Accesul la piața normală a forței de muncă, reglementat de statele membre, este esențial;

23. recomandă studierea posibilității de a crea un sistem de rețele ale autorităților locale și regionale în fiecare stat membru, care să sporească cooperarea pentru a gestiona în mod eficient fluxurile de migrație și pentru a realiza o integrare conștientă a refugiaților, prin derularea de proiecte locale promovate de către aceste autorități locale.

24. atrage atenția asupra Anului European al Dialogului Intercultural 2008 care, prin promovarea înțelegerii pentru culturi diferite, reprezintă un impuls important către integrarea persoanelor care provin din familii de migranți. Comisia ar trebui să examineze dacă o „Zi Europeană pentru Integrare și Toleranță Interculturală”, care să aibă loc anual, poate mări gradul de sensibilizare a publicului și poate evidenția îmbogățirea prin diversitate culturală;

Sprijinirea politicilor în materie de locuințe ca parte a procesului de integrare

25. recomandă crearea de condiții pentru integrarea familiilor de imigranți în rândul familiilor și comunităților locale, prin implementarea unor programe integrate, elaborate cu participarea activă a imigranților, care să implice reabilitarea locuințelor și reamenajarea urbană, oferta de servicii, îmbunătățirea calității mediului și combaterea excluziunii sociale. Subliniază necesitatea realizării unui studiu mai aprofundat pentru a colecta experiențele înregistrate în toate statele membre în ultimii ani în ceea ce privește capacitatea de a oferi locuințe imigranților, acordând o atenție specială celor care prevăd implementarea unor programe de recalificare în cartierele în care există un număr considerabil de imigranți;

26. încurajează autoritățile locale și regionale să utilizeze sursele de finanțare UE existente pentru a ajuta imigranții, solicitanții de azil și refugiații să-și găsească un loc de muncă, să aibă acces la serviciile sociale, la sistemul de sănătate și la locuințe. Autoritățile locale și regionale ar trebui să asigure calitatea și cantitatea serviciilor publice, precum și programe de educație și de formare și calitatea vieții în orașe, printr-o planificare urbană eficientă și o politică adecvată în materie de locuințe, care să evite degradarea zonelor urbane, și prin programe eficiente de reabilitare a zonelor urbane degradate;

Calificarea și ocuparea forței de muncă în raport cu integrarea

27. atrage atenția asupra faptului că, în lipsa unor proiecte destinate primirii și integrării lor, precum și a unui loc de muncă stabil, imigranții pot deveni victimele exploatării și criminalității, precum și, de bună voie sau nu, chiar infractori, fapt ce poate antrena probleme din punct de vedere al securității și al coeziunii sociale;

28. sugerează că statele membre, în cooperare cu autoritățile locale și regionale și cu toți partenerii economici și sociali, ar trebui să facă eforturi pentru a îmbunătăți accesul imigranților la muncă, în cadrul competențelor naționale în acest domeniu, și pentru a combate discriminarea pe piața forței de muncă. Statele membre ar trebui să informeze imigranții cu privire la posibilitățile existente și să îi încurajeze să se pregătească în vederea obținerii unui loc de muncă, prin programe, eventual specifice, de formare continuă;

Multilingvismul și predarea limbilor străine ca mijloc de promovare a dialogului intercultural

29. apreciază că dezvoltarea conștiinței apartenenței începe din mediul școlar și că programele de primire și integrare se pot elabora ca parte organică a învățământului preșcolar, școlar și universitar din statele membre;

30. consideră că autoritățile locale și regionale ar trebui să scoată în evidență rolul și importanța educației ca mijloc important de sensibilizare a populației cu privire la diversitate;

31. solicită să se acorde o mai mare atenție potențialului cultural, lingvistic și intelectual al imigranților, care joacă un rol important pentru Uniunea Europeană într-o lume în curs de globalizare;

32. subliniază necesitatea de a sprijini o predare care să se axeze asupra înțelegerii reciproce. În acest scop, programa școlară ar trebui adaptată, astfel încât să reflecte mediul multicultural al UE și principiul de susținere activă a dialogului multicultural;

33. pune un accent deosebit asupra predării limbilor străine și asupra dezvoltării bazelor multilingvismului la vârsta preșcolară. Subliniază importanța stăpânirii limbii din țara-gazdă și din regiunea de reședință; din aceste motive, sugerează elaborarea unor măsuri adecvate de sprijinire și asigurarea unor posibilități de formare, atât în cadrul școlii, cât și — pentru imigranții din alte grupuri de vârstă — în afara cadrului școlar;

34. recunoaște, de asemenea, necesitatea încurajării dialogului dintre comunități, asociații religioase, precum și alți actori culturali. Cetățenii Uniunii Europene trebuie să cunoască și să înțeleagă mai bine atât statele membre ale UE, cât și țările care nu sunt state membre ale UE, inclusiv istoria și cultura acestora. Atât imigranții, cât și populația locală trebuie să primească o educație pozitivă cu privire la Europa: aceștia trebuie să descopere valorile și istoria comune, interacțiunea dintre culturi și similitudinea drepturilor și îndatoririlor sociale și politice;

35. sugerează ca autoritățile locale și regionale să se angajeze să stimuleze conștiința interculturală în rândul personalului lor și al altor furnizori de servicii publice și să promoveze o reprezentare echitabilă a emigranților și a minorităților naționale în rândul personalului acestor instituții;

36. consideră că autoritățile locale și regionale pot juca un rol esențial în crearea unui mediu care să le permită studenților străini să stabilească legături cu orașul în care studiază, chiar dacă se află acolo doar pentru scurt timp;

Consolidarea cooperării cu mass-media

37. solicită autorităților locale și regionale să organizeze campanii de informare la nivel local și regional, în strânsă cooperare cu mass-media locală, precum și cu organizațiile și asociațiile care reprezintă diferite interese culturale, adresându-se în special grupurilor „defavorizate”, astfel încât acestea să beneficieze la maximum de orice șansă care li se oferă;

38. consideră că mass-media locală joacă un rol important în a oferi informații cât mai obiective posibil cu privire la situația și realitatea societăților multiculturală din Europa, dezvoltând astfel, pe de o parte, adaptabilitatea populației țării-gazdă (sporirea conștiinței și a cunoașterii interculturale, acceptarea imigrației) și încurajând, pe de altă parte, imigranții să se integreze și să respecte culturile, tradițiile, obiceiurile și limbile țării-gazdă și ale celorlalte state membre ale Uniunii Europene, pe de altă parte;

39. sugerează organizarea de activități descentralizate, care să se adreseze părților interesate la nivel local și regional, și promovarea unei acoperiri adecvate în mass-media regională. Autoritățile locale și regionale ar trebui să accentueze rolul esențial al mass-mediei în ceea ce privește promovarea egalității și a înțelegerii reciproce și să continue să creeze condițiile necesare pentru stimularea dialogului cultural;

40. subliniază necesitatea de a promova crearea de noi spații (diferite medii digitale, cafenele speciale, activități în parcuri și piețe) destinate dialogului intercultural și propune ca în orașe să fie susținute dezbaterile, dialogurile, predarea limbilor, cursurile de naturalizare, planurile de ocupare a forței de muncă, cursurile în materie de egalitate a șanselor și programele de combatere a discriminării etc.; propune, de asemenea, schimbul sistematic de experiență și monitorizarea acestuia și adoptarea unor noi abordări menite să gestioneze atât succesele, cât și eșecurile la nivel local.

II. ANEXĂ**Ad 6**

Programul „Orașe interculturale” al Consiliului Europei și al Comisiei Europene este o rețea de orașe europene în slujba dialogului intercultural. Scopul acestei rețele este schimbul de experiențe și bune practici între membri cu privire la aspecte legate de ocuparea forței de muncă, limbă, educație, cultură, mass-media etc.

Ad 23

În acele state membre în care s-au experimentat astfel de rețele de servicii, prin activitatea unor comisii locale, s-a reușit o procesare mai rapidă a cererilor de azil, iar condițiile de trai ale solicitanților de azil au fost îmbunătățite. Acest lucru a facilitat integrarea lor în comunitățile locale-gază, cu beneficii semnificative în termeni de siguranță și calitate a vieții.

Arco Latino sugerează promovarea de rețele și asociații la nivel european pentru a pune în valoare spiritul de cooperare interregională și pentru a coordona, de asemenea, acțiuni între state membre care se confruntă cu aceleași provocări în materie de imigrare. Doar prin acest tip de cooperare va fi posibilă promovarea de acțiuni coordonate de co-dezvoltare împreună cu țările de origine.

Ad 28

Rețeaua europeană a autorităților locale și regionale pentru economia socială (REVES) a început să implice imigranți în activitatea sa, iar rezultatele acestei cooperări sunt clar pozitive. Membrii REVES pun în practică diverse inițiative în materie de dialog intercultural și integrare participativă. Cetățeni din țări terțe sau alte persoane care provin din imigrație sunt parțial implicate nu doar în punerea în aplicare, ci și în planificarea acestor inițiative (care sunt încă în curs). Se experimentează noi spații de participare și de dialog intercultural. Printre acestea, se numără: a) o cafenea ca loc de întâlnire pentru imigranții în vârstă,

b) inițiative de dialog intercultural pornind de la un parc public, printre care se numără activități cu diverse grupuri de tineri care își petrec timpul liber în acel parc, c) activități legate de capacitățile și competențele imigranților (bazate pe proiectul „Extracompetenze”), d) organizarea de activități în școli pentru a reuni părinți de diverse naționalități, e) înființarea de întreprinderi în domeniul economiei sociale (spre exemplu, cooperative) de către imigranți și populația locală.

Ad 30

Postul de radio Regina a lansat proiectul „Dvojičky” (Gemeni), prin care jurnaliști ai acestui post urmăresc să compare istoria și tradițiile slovace cu cele ale altor state membre ale UE și să identifice elemente comune.

Ad 32

În Slovacia, se încetățenesc, treptat, tradiții culturale paneuropene cum ar fi „Sărbătoarea vecinilor” și „Ziua muzicii europene”.

Poate fi menționată, de asemenea, inițiativa lansată de DG DEV a Comisiei Europene, prin care la 9 mai, data aniversării Declarației Schuman, funcționari ai UE sunt trimiși să viziteze școli în calitate de ambasadori.

Ad 33

Motivația de a învăța limbi străine trebuie încurajată încă de la o vârstă fragedă în rândul tinerilor și al copiilor. Învățarea limbilor străine ar trebui să înceapă cât mai devreme, creându-se astfel condițiile unei învățări rapide și complete. Ar trebui să se dezvolte predarea limbilor străine în cadrul învățământului primar și secundar. Procesul educativ trebuie să ofere mai multe ocazii de a vorbi o limbă străină în ciclul primar și de a învăța o a treia limbă în ciclul secundar. Posibilitățile de perfecționare a cunoștințelor lingvistice, oferite studenților în cadrul universităților, ar trebui mărite prin extinderea domeniilor Programului de învățare de-a lungul vieții dedicat promovării mobilității studenților și lucrătorilor.

Bruxelles, 26 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind cadrul legal comunitar aplicabil Infrastructurilor Europene de Cercetare (ERI) și programarea în comun a cercetării

(2009/C 76/02)

COMITETUL REGIUNILOR

- consideră că regiunile și autoritățile locale joacă un rol esențial în Spațiul European de Cercetare (SEC), prin faptul că aduc politica la nivelul cetățenilor și sunt situate mai aproape de preocupările părților care intervin în această politică;
- sprijină instituirea unui cadru juridic comunitar, așa cum au solicitat statele membre, în scopul de a facilita crearea și implementarea eficientă a unor infrastructuri de excelență în Europa, care să promoveze cercetarea și care, în ultimă instanță, să se concretizeze în îmbunătățirea competitivității Europei față de țările terțe;
- propune, în scopul de a garanta caracterul transnațional al infrastructurii de cercetare, ca, în cazul în care membrii acesteia sunt regiuni sau autorități locale, cel puțin trei dintre acestea să aparțină unor state membre diferite, fără a aduce atingere provenienței celorlalți membri ai infrastructurii;
- solicită să se țină seama în mod special de realitatea GECT, acesta fiind un instrument juridic alternativ pentru crearea infrastructurilor de cercetare de dimensiune europeană. În acest sens, punctele (5) și (9) din expunerea de motive din noul regulament al Consiliului ar trebui făcă o trimitere mai clară și mai explicită la acest aspect;
- subliniază importanța regiunilor și a autorităților locale ca promotori ai programelor comune de cercetare, deoarece acestea sunt mai apropiate de realitățile locale specifice, atât științifice și tehnologice, cât și antreprenoriale, și, prin urmare, de necesitățile de cooperare în domenii strategice;
- consideră că este important să se maximizeze impactul regional și local prin intermediul infrastructurilor de cercetare „distribuite” și subliniază necesitatea ca ERI să ia în considerare sprijinul pe care li l-ar putea aduce înființarea unei rețele virtuale de infrastructuri în Europa.

Raportor: dl Iñaki AGUIRRE ARIZMENDI (ES/ALDE), Secretar general pentru afaceri externe, Comunitatea autonomă a Țării Bascilor, Spania

Documente de referință

Propunerea de regulament al Consiliului privind cadrul legal comunitar aplicabil infrastructurilor europene de cercetare (ERI)

COM(2008) 467 final — 2008/0148 (CNS)

Comunicarea Comisiei „Către o programare în comun a cercetării: a conlucra pentru a face față mai eficient provocărilor comune”

COM(2008) 468 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. consideră că regiunile și autoritățile locale joacă un rol esențial în Spațiul European de Cercetare (SEC), prin faptul că aduc politica la nivelul cetățenilor și sunt situate mai aproape de preocupările părților care intervin în această politică. De aceea, Comitetul consideră că regiunile trebuie să joace un rol strategic în inițiativele ce vizează consolidarea și extinderea SEC, în special în acele inițiative referitoare la crearea de organisme de cercetare solide în medii inovatoare și la activitățile de colaborare și cooperare pe teme de cercetare;

2. salută cele două inițiative prezentate și recunoaște că acestea reprezintă o contribuție importantă la aprofundarea și extinderea SEC. De altfel, în avizul său pe tema „Spațiul European de Cercetare: perspective noi” ⁽¹⁾, Comitetul a insistat deja asupra necesității de a întreprinde acțiunile corespunzătoare pentru a intensifica procesul de creare a SEC, ca un pas către transformarea Europei în economia cea mai dinamică din lume;

3. consideră că regiunile și autoritățile locale sunt unitățile de gestionare de bază, atât din punct de vedere teritorial, cât și economic, și subliniază rolul-cheie jucat de regiunile și municipiile europene în aplicarea noii Agende de la Lisabona, ce vizează sporirea competitivității economiei europene printr-o strategie orientată către inovare;

4. subliniază specificitatea fiecăreia dintre regiunile europene în ceea ce privește structura economică și nivelul de maturitate și de specializare. În consecință, atrage atenția asupra necesității de a ține seama de această specificitate în momentul corelării regiunilor cu măsurile stabilite pentru îmbunătățirea competitivității la nivel global. În acest sens, trebuie să existe garanția faptului că anumite caracteristici ale unor regiuni ca, de exemplu, statutul de „ultraperiferice”, nu vor antrena excluderea acestora în cazul în care solicită crearea unei ERI. În acest sens, ar trebui luate măsuri pentru a asigura accesul regiunilor ultraperiferice (RUP) la această rețea virtuală de infrastructuri;

5. invită statele membre să se coordoneze și să coopereze cu regiunile din care se compun la elaborarea politicii de inovare, precum și a măsurilor și instrumentelor de stimulare, astfel încât rezultatele obținute prin intermediul politicii să răspundă și necesităților existente la nivel local și regional;

6. este de acord cu concluziile Consiliului Competitivitate ⁽²⁾ referitoare la îmbunătățirea guvernancei SEC, bazate pe o perspectivă pe termen lung asupra acestui proiect, care va fi dezvoltat în comun de Comisie și de statele membre, în colaborare cu grupurile de interes și cu cetățenii. În acest sens, Comitetul susține propunerea de a implica în guvernancea SEC, încă din primele faze de elaborare, toate părțile interesate, în special comunitatea științifică, respectând principiul subsidiarității și stabilind corelații cu alte politici, precum cele în materie de educație, inovare și coeziune;

7. solicită Comisiei Europene și statelor membre să ia măsurile necesare pentru a permite implicarea deplină și eficientă a autorităților locale și regionale în guvernancea celor două inițiative care fac obiectul prezentului aviz;

Cadrul legal comunitar aplicabil infrastructurilor europene de cercetare (ERI) — COM(2008) 467 final

8. sprijină instituirea unui cadru juridic comunitar, așa cum au solicitat statele membre, în scopul de a facilita crearea și implementarea eficientă a unor infrastructuri de excelență în Europa, care să promoveze cercetarea și care, în ultimă instanță, să se concretizeze în îmbunătățirea competitivității Europei față de țările terțe;

⁽¹⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽²⁾ Consiliul Uniunii Europene. Bruxelles, 30 mai 2008. Concluziile Consiliului privind lansarea Procesului Ljubljana.

9. solicită Comisiei ca, în momentul stabilirii criteriilor de eligibilitate pentru membrii fiecărei ERI, să includă și regiunile ca membri cu drepturi depline, alături de statele membre, organizațiile interguvernamentale și țările terțe. Regiunile nu trebuie considerate ca fiind reprezentantele unui stat membru, ci ca unități de gestionare autonome, dat fiind că dispun de capacități și resurse suficiente, precum și de sisteme științifice și tehnologice dezvoltate și capabile să facă față în mod satisfăcător unui proces de conducere comună pentru instituirea și implementarea unor ample infrastructuri de excelență;

10. propune, în scopul de a garanta caracterul transnațional al infrastructurii de cercetare, ca, în cazul în care membrii acesteia sunt regiuni sau autorități locale, cel puțin trei dintre acestea să aparțină unor state membre diferite, fără a aduce atingere provenienței celorlalți membri ai infrastructurii;

11. salută faptul că ERI pot fi finanțate atât prin programul-cadru de cercetare, cât și prin fondurile structurale. De asemenea, Comitetul propune utilizarea coordonată a altor surse de finanțare, atât publice, cât și private, disponibile în interiorul statelor membre;

12. sugerează instituirea unor mecanisme strategice de coordonare la nivel european, care să implice grupurile de interes relevante, pentru a asigura aplicarea eficientă a unei politici coerente pentru ERI, inclusiv în domenii atât de importante cum sunt evaluarea inițiativelor sau soluționarea problemelor de localizare a noilor ERI;

13. este de acord cu Comisia în ceea ce privește necesitatea de a stimula inițiative care să se întemeieze pe coordonarea între părți, pentru a facilita schimbul de informații și de cunoștințe între acestea, astfel încât beneficiile să fie extinse asupra structurilor economice, științifice, academice și tehnologice ale diferitelor regiuni și autorități locale. În acest sens, Comitetul salută portalul web privind infrastructurile de cercetare, recent creat de Comisia Europeană în colaborare cu Fundația europeană pentru știință;

14. recunoaște limitările pe care le prezintă formele juridice existente pentru crearea infrastructurilor europene de cercetare, precum și necesitatea de a dispune de un cadru la nivel european, pentru a îmbunătăți funcționarea infrastructurilor și a elimina în mod eficient barierele și obstacolele din calea cercetării transnaționale;

15. amintește că există și alte instrumente complementare ERI la nivel internațional, național și european. În timp ce acestea din urmă au fost create cu un scop specific, altele, precum Gruparea europeană de cooperare teritorială (GECT), au obiective mai ample: facilitarea și promovarea cooperării teritoriale pentru a întări coeziunea economică și socială în diferite

domenii. Prin urmare, Comitetul recomandă ca ERI să se alăture în mod coerent instrumentelor deja existente, în scopul de a obține, din ansamblul acestora, cele mai bune rezultate posibile;

16. solicită să se țină seama în mod special de realitatea GECT, acesta fiind un instrument juridic alternativ pentru crearea infrastructurilor de cercetare de dimensiune europeană^(?). În acest sens, punctele (5) și (9) din expunerea de motive din noul regulament al Consiliului ar trebui făcute o trimitere mai clară și mai explicită la acest aspect;

17. subliniază distribuția geografică actuală a infrastructurilor europene de cercetare, observând că, în principal din motive istorice, acestea sunt situate în vestul teritoriului și că ar trebui planificate în așa fel încât să aibă o distribuție uniformă în întreaga Europă și, în funcție de posibilități, între statele membre. Această distribuție descentralizată a instalațiilor va urmări să alinieze beneficiile regionale cu necesitatea de noi infrastructuri la nivel european; ea va putea fi consolidată printr-o rețea virtuală care să conecteze toate aceste instalații, acordându-se o atenție specială infrastructurilor de cercetare de dimensiuni mici și mijlocii, care se pot dovedi importante pentru dezvoltarea cunoștințelor în domenii de interes strategic, ca și pentru dezvoltarea economică și inovarea din regiunile și zonele locale implicate;

18. este de acord cu concluziile Consiliului Competitivitate din 30 mai 2008, în care se solicita Comisiei și statelor membre să susțină regiunile și autoritățile locale europene în accesarea, construirea și implementarea infrastructurilor moderne de cercetare. Printre posibilele măsuri care pot fi întreprinse în acest sens, Comitetul propune:

- sporirea rolului regiunilor și al autorităților locale în dezvoltarea foii de parcurs a Forumului strategic european pentru infrastructuri de cercetare (*European Strategy Forum for Research Infrastructure — ESFRI*) și, în special, în stabilirea priorităților în cadrul celor 35 de proiecte-cheie de interes european deja aprobate;
- luarea în considerare a rolului regiunilor și autorităților locale, precum și a implicării acestora în ERI;
- asigurarea coerenței ERI cu alte forme existente în Europa la nivel național și regional, precum Gruparea europeană de cooperare teritorială;
- facilitarea descentralizării ERI printr-un cadru juridic adecvat, astfel încât toate statele membre, regiunile și municipiile să poată beneficia de aceste infrastructuri;
- garantarea implicării reale și eficiente a autorităților locale și regionale în guvernarea eficientă a ERI;

^(?) A se vedea CdR 308/2007 fin, punctul 19.

19. atrage atenția asupra importanței regiunilor și autorităților locale în dezvoltarea unui mediu inovator în jurul ERI, dat fiind că politicile regionale au un impact semnificativ atât asupra atragerii oamenilor de știință, cât și asupra promovării ERI ca centre pentru dezvoltarea regională. Astfel, ERI au potențialul de a aduce importante beneficii socioeconomice orașelor și regiunilor cu care sunt conectate;

20. este de acord ca deciziile referitoare la ERI să revină Comisiei Europene. Comitetul consideră că, în acest fel, procedura va fi mai simplă și mai scurtă decât în cazul în care fiecare decizie privind ERI ar fi luată separat de către Consiliu. Pentru a asigura deplina transparență și legitimitate a deciziilor luate în cadrul acestui proces, Comitetul propune să se detalieze criteriile de evaluare utilizate de Comisia Europeană și să se înființeze un comitet de gestionare — compus din reprezentanți ai statelor membre și/sau, după caz, ai regiunilor sau ai autorităților locale și regionale sau ai asociațiilor acestora — al cărui aviz să fie determinant pentru deciziile Comisiei cu privire la ERI. De asemenea, propune ca la nivelul statelor membre să se stabilească mecanisme de coordonare adecvate, care să permită ca punctul de vedere exprimat de fiecare stat în cadrul comitetului de gestionare să reflecte poziția regiunilor sau a autorităților locale pe care le reprezintă;

21. salută eliminarea obstacolelor de natură administrativă, juridică și fiscală din forma juridică propusă pentru ERI în acest regulament, în special în ceea ce privește scutirea de taxe și procedurile de achiziții publice mai rapide și mai flexibile, care, în opinia Comitetului, vor contribui la simplificarea înființării de mari infrastructuri de cercetare, precum și la sporirea eficienței în activitățile și rezultatele acestora;

Comunicarea Comisiei „Către o programare în comun a cercetării” — COM(2008) 468 final

22. subliniază importanța regiunilor și a autorităților locale ca promotori ai programelor comune de cercetare, deoarece acestea sunt mai apropiate de realitățile locale specifice, atât științifice și tehnologice, cât și economice, și, prin urmare, de necesitățile de cooperare în domenii strategice. De fapt, diverse regiuni europene participă și gestionează cu succes instrumente de coordonare și de colaborare în cadrul programelor de cercetare, așa cum este cazul proiectelor ERA-NET. Comitetul Regiunilor propune ca acordurile de cooperare din cadrul programului comun să fie promovate nu numai de statele membre, ci și, în special, de organisme publice regionale;

23. subliniază necesitatea de a include în propunere și de a defini în mod corespunzător mecanisme de coordonare mai eficiente pentru buna funcționare a acordurilor între diferitele regiuni și autorități locale din Europa;

24. este conștient de necesitatea reală de a propune un program cu aceste caracteristici; cu toate acestea, în opinia Comitetului, ar fi de dorit ca implementarea programului respectiv să nu presupună sarcini suplimentare pentru state și regiuni, și, prin urmare, propune ca acesta să fie sprijinit de Comisie, nu numai în ceea ce privește facilitarea acordurilor, ci și în materie de angajare a unor resurse financiare, considerând că angajamentul financiar este un factor indispensabil de impulsionare a programului în mod satisfăcător. Comitetul propune Comisiei să creeze, în viitor, un fond specific pentru sprijinirea acestei inițiative;

25. sugerează că, înainte de a lansa noi programe, atât Uniunea, cât și statele membre ar trebui să valorifice cum se cuvine toate posibilitățile de a obține sinergii între politicile transnaționale și instrumentele de colaborare deja existente, instituind mecanisme care să garanteze obținerea profitului maxim din programele de coordonare aflate în desfășurare, precum programul ERA NET, metoda deschisă de coordonare, platformele tehnologice europene etc.;

26. recunoaște că este important să se dea curs inițiativelor bazate pe coordonarea și cooperarea dintre părțile implicate în cercetarea, dezvoltarea și inovarea europeană, pentru a atinge obiectivul fixat în Strategia de la Lisabona, și anume de a transforma Europa în economia cea mai competitivă și dinamică din lume. Cu toate acestea, Comitetul propune ca această coordonare să fie organizată „de jos în sus”, ținând seama de principiul geometriei variabile și de cel al subsidiarității. În acest sens, participarea voluntară a regiunilor trebuie înțeleasă ca un pas înainte către extinderea aplicării principiului geometriei variabile;

27. împărtășește opinia Comisiei în ceea ce privește necesitatea de a aborda împreună provocările care depășesc sfera națională, dat fiind că regiunile și autoritățile locale sunt cele care cunosc cel mai bine problemele și deficiențele care trebuie înfruntate și tocmai reunirea resurselor, a persoanelor și a cunoștințelor mărește probabilitatea de a găsi soluții la problemele științifice și tehnologice mai complexe;

28. solicită ca temele prioritare ale programului comun să fie stabilite de comun acord, ținând seama de numărul mare de regiuni cu competențe în acest domeniu și consultând comunitatea științifică și toate grupurile de interes care au legături specifice cu fiecare sector de cercetare;

29. sugerează ca, în virtutea naturii sale și a spiritului inovator, acest program să inițieze un proces de dezvoltare pragmatic, flexibil și definit în detaliu, în cadrul căruia prioritățile regionale de cercetare să aibă un rol important.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

*Amendamentul 1***Propunerea de regulament al Consiliului privind cadrul legal comunitar aplicabil infrastructurilor europene de cercetare (ERI), punctul (6) din expunerea de motive**

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
(...) Asemenea infrastructuri de cercetare pot fi „localizate” într-un singur sit sau „distribuite” (rețea organizată de resurse).	(...) Asemenea infrastructuri de cercetare pot fi „localizate” într-un singur sit sau „distribuite” (rețea organizată de resurse). În acest sens, se subliniază importanța de a <u>maximiza impactul regional și local prin intermediul infrastructurilor de cercetare „distribuite”, precum și necesitatea ca ERI să ia în considerare sprijinul pe care li l-ar putea aduce înființarea unei rețele virtuale de infrastructuri în Europa.</u>

Expunere de motive:

Crearea de infrastructuri la nivel descentralizat ar aduce beneficii nu numai regiunilor și autorităților locale, ci și înseși necesității existente în Europa de a dezvolta noi infrastructuri, proces care ar putea fi consolidat prin crearea unei rețele virtuale care să conecteze toate aceste instalații între ele.

*Amendamentul 2***Propunerea de regulament al Consiliului privind cadrul legal comunitar aplicabil infrastructurilor europene de cercetare (ERI), articolul 3 litera (c)**

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
comunitatea științifică europeană, formată din cercetători din statele membre și din țările asociate la programele comunitare de cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrație poate avea acces în mod real la infrastructură; precum și	comunitatea științifică europeană, formată din cercetători <u>proveniți din statele membre, din regiunile sau autoritățile locale și din țările asociate la programele comunitare de cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrație</u> poate avea acces în mod real la infrastructură; precum și

Expunere de motive:

Regiunile și municipiile joacă un rol esențial în Spațiul European de Cercetare (SEC), fapt pentru care trebuie să participe activ la toate inițiativele luate în acest domeniu, în special la acelea referitoare la crearea de instituții de cercetare solide în medii inovatoare și la activitățile de colaborare și cooperare pe teme de cercetare.

*Amendamentul 3***Propunerea de regulament al Consiliului privind cadrul legal comunitar aplicabil infrastructurilor europene de cercetare (ERI), articolul 4 alineatul (1) litera (c)**

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
descrierea științifică și tehnică a infrastructurii de cercetare care urmează a fi înființată și operată de ERI, fiind abordate, în special, cerințele stabilite la articolul 3;	descrierea științifică și tehnică a infrastructurii de cercetare care urmează a fi înființată și operată de ERI, <u>precum și descrierea efectelor socioeconomice pe care le va produce aceasta la nivel regional, fiind abordate, în special, cerințele stabilite la articolul 3;</u>

Expunere de motive:

Este necesar să se scoată în evidență avantajele și beneficiile pe care le va aduce la nivel local și regional implementarea unei infrastructuri de cercetare, nu numai din punct de vedere științific și tehnologic, ci și pentru întreaga comunitate.

Amendamentul 4

Propunerea de regulament al Consiliului privind cadrul legal comunitar aplicabil infrastructurilor europene de cercetare (ERI), articolul 6

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
(...)	(...)
2. ERI deține, în fiecare stat membru, capacitatea juridică cea mai extinsă recunoscută persoanelor juridice de dreptul intern al statului membru. În particular, ERI poate achiziționa, posedă și dispune de bunuri mobile, imobile și proprietate intelectuală, poate încheia contracte și fi parte la proceduri legale.	2. ERI deține, în fiecare stat membru sau regiune, capacitatea juridică cea mai extinsă recunoscută persoanelor juridice de dreptul intern al ~~statului membru~~ teritoriului în cauză. În particular, ERI poate achiziționa, posedă și dispune de bunuri mobile, imobile și proprietate intelectuală, poate încheia contracte și fi parte la proceduri legale.
(...)	(...)
4. Statele membre iau toate măsurile în vederea acordării ERI scutirea cea mai cuprinzătoare de alte taxe decât cele prevăzute la alineatul (3), în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat.	4. Statele membre și regiunile iau toate măsurile în vederea acordării ERI scutirea cea mai cuprinzătoare de alte taxe decât cele prevăzute la alineatul (3), în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat.

Expunere de motive:

A se vedea motivele prezentate la amendamentul 2.

Amendamentul 5

Propunerea de regulament al Consiliului privind cadrul legal comunitar aplicabil infrastructurilor europene de cercetare (ERI), articolul 7 alineatul (1)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
ERI are un sediu statutar, care se găsește pe teritoriul unui membru care este un stat membru sau o țară asociată la programul-cadru comunitar pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și activități demonstrative.	ERI are un sediu statutar, care se găsește pe teritoriul unui membru care este un stat membru, o regiune sau o țară asociată la programul-cadru comunitar pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și activități demonstrative.

Expunere de motive:

A se vedea motivele prezentate la amendamentul 2.

Amendamentul 6

Propunerea de regulament al Consiliului privind cadrul legal comunitar aplicabil infrastructurilor europene de cercetare (ERI), articolul 8

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
1. Următoarele entități pot deveni membri ai unei ERI: (a) statele membre; (b) țări terțe; (c) organizații interguvernamentale.	1. Următoarele entități pot deveni membri ai unei ERI: (a) statele membre; (b) regiuni sau autorități locale; (c) țări terțe; (d) organizații interguvernamentale.

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
2. Între membrii unei ERI trebuie să se numere în orice moment cel puțin trei state membre. Alte state membre pot deveni membri în orice moment în condiții corecte și rezonabile prevăzute de statut.	2. Între membrii unei ERI trebuie să se numere în orice moment cel puțin trei state membre, <u>sau cel puțin trei regiuni sau autorități locale care aparțin unor state membre diferite</u> . Alte state membre <u>sau regiuni</u> pot deveni membri în orice moment în condiții corecte și rezonabile prevăzute de statut.
3. Statele membre dețin în comun majoritatea drepturilor de vot în adunarea membrilor prevăzută la articolul 12 litera (a).	3. Statele membre, <u>regiunile sau autoritățile locale</u> dețin în comun majoritatea drepturilor de vot în adunarea membrilor prevăzută la articolul 12 litera (a).
4. Orice stat membru sau țară terță poate fi reprezentat de una sau mai multe entități publice, inclusiv regiuni sau de entități private care îndeplinesc un serviciu public, în ceea ce privește exercitarea drepturilor și descărcarea de obligațiile specificate în calitate de membru al ERI. (...)	4. Orice stat membru, <u>regiune, autoritate locală</u> sau țară terță poate fi reprezentat/ă de una sau mai multe entități publice, inclusiv <u>de regiuni, de autorități locale</u> sau de entități private care îndeplinesc un serviciu public, în ceea ce privește exercitarea drepturilor și descărcarea de obligațiile specificate în calitate de membru al ERI. (...)

Expunere de motive:

A se vedea motivele prezentate la amendamentul 2.

Amendamentul 7

Propunerea de regulament al Consiliului privind cadrul legal comunitar aplicabil infrastructurilor europene de cercetare (ERI), articolul 9

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Statutul cuprinde cel puțin următoarele informații: (...)	Statutul cuprinde cel puțin următoarele informații: (...)
(h) principiile de bază cu privire la: (i) ... (viii)	(h) principiile de bază cu privire la: (i) ... (viii) (ix) <u>politica de comunicare cu autoritățile publice locale și regionale, cu grupurile de interes și cu cetățenii din zona în care va fi instituită ERI;</u>

Expunere de motive:

Este necesar să se sublinieze rolul ERI de agent care contribuie la diseminarea și optimizarea rezultatelor activităților desfășurate de comunitatea științifică.

Amendamentul 8

Propunerea de regulament al Consiliului privind cadrul legal comunitar aplicabil infrastructurilor europene de cercetare (ERI), articolul 18 alineatul (2)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
ERI și statele membre interesate informează Comisia cu privire la orice circumstanțe care amenință serios îndeplinirea obiectului de activitate.	ERI, <u>regiunile sau autoritățile locale</u> și statele membre interesate informează Comisia cu privire la orice circumstanțe care amenință serios îndeplinirea obiectului de activitate.

Expunere de motive:

A se vedea motivele prezentate la amendamentul 2.

Amendamentul 9

Propunerea de regulament al Consiliului privind cadrul legal comunitar aplicabil infrastructurilor europene de cercetare (ERI), articolul 19

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Statele membre adoptă dispozițiile corespunzătoare pentru a garanta aplicarea efectivă a prezentului regulament.	Statele membre <u>și regiunile sau autoritățile locale</u> adoptă dispozițiile corespunzătoare pentru a garanta aplicarea efectivă a prezentului regulament.

Expunere de motive:

A se vedea motivele prezentate la amendamentul 2.

Amendamentul 10

Propunerea de regulament al Consiliului privind cadrul legal comunitar aplicabil infrastructurilor europene de cercetare (ERI), articolul 21

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
1. Comisia este asistată de un comitet consultativ.	1. Comisia este asistată de un comitet <u>consultativ de gestionare format din reprezentanți ai tuturor statelor membre și/sau ai regiunilor, după caz.</u>
2. Atunci când se face trimitere la prezentul articol, se aplică articolele 3 și 7 din Decizia 1999/468/CE.	2. Atunci când se face trimitere la prezentul articol, se aplică articolele ~~3~~ și 7 din Decizia 1999/468/CE.

Expunere de motive:

Înlocuirea comitetului consultativ cu un comitet și o procedură de gestionare ar garanta că, în cazul în care decizia Comisiei Europene cu privire la solicitarea de înființare a unei ERI nu este în conformitate cu avizul comitetului, Comisia trebuie să comunice acest lucru Consiliului. Acesta, hotărând cu majoritate calificată, poate adopta o decizie diferită. Comitetul de gestionare trebuie să fie alcătuit din reprezentanți ai tuturor statelor membre și/sau ai regiunilor, dacă este cazul.

Bruxelles, 26 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Aviz prospectiv al Comitetului Regiunilor privind strategia de la Lisabona pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă

(2009/C 76/03)

COMITETUL REGIUNILOR

- **reafirmă** importanța unei strategii la nivel european, menită să susțină creșterea economică și locurile de muncă, bazată pe inovare, cercetare și competitivitate, în special în contextul crizei actuale a piețelor financiare și al consecințelor previzibile ale acesteia asupra economiei reale. Totodată, strategia trebuie să își consolideze caracterul durabil, atât prin menținerea principiilor coeziunii și solidarității, cât și prin protecția mediului;
- **remarcă** faptul că, deși a făcut apel la un parteneriat european, în forma în care a fost relansată în 2005 de către Consiliul European de primăvară, Strategia pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă nu a reușit să suscite în suficientă măsură participarea actorilor instituționali care dețin un rol de prim-plan în punerea ei în aplicare; subliniază recunoașterea, de către Consiliul European de primăvară, a „rolului jucat de nivelurile local și regional în ceea ce privește creșterea și ocuparea forței de muncă” și a faptului că „o mai bună «însușire» a programului pentru creștere și ocuparea forței de muncă, la toate nivelurile de guvernare, va duce la definirea unor politici mai coerente și mai eficiente”;
- **ia notă** de faptul că aceste curențe, privind însușirea programului pentru creștere și ocupare sus-menționată, au dus la eșecul transformării obiectivelor Strategiei de la Lisabona în politici integrate la toate nivelurile guvernării și că acest fapt nu a generat întotdeauna cele mai eficiente procese de folosire a resurselor de producție, financiare, umane și sociale, destinate îndeplinirii obiectivelor de creștere economică și de îmbunătățire a ocupării forței de muncă;

Raportor: Dl Flavio DELBONO (IT/ALDE), consilier regional și vicepreședinte al regiunii Emilia Romagna

COMITETUL REGIUNILOR

1. **ia notă** de amplificarea discrepanței dintre creșterea economiei europene și cea a economiei mondiale, în special pe fondul schimbării condițiilor economice, ca urmare a globalizării piețelor;

2. **reafirmă** importanța unei strategii la nivel european, menită să susțină creșterea economică și locurile de muncă, bazată pe inovare, cercetare și competitivitate, în special în contextul crizei actuale a piețelor financiare și al consecințelor previzibile ale acesteia asupra economiei reale. Totodată, strategia trebuie să-și consolideze caracterul durabil, atât prin menținerea principiilor coeziunii și solidarității, cât și prin protecția mediului;

3. **remarcă** faptul că, deși a făcut apel la un parteneriat european, în forma în care a fost relansată în 2005 de către Consiliul European de primăvară, Strategia pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă nu a reușit să suscite în suficientă măsură participarea actorilor instituționali care dețin un rol de prim-plan în punerea ei în aplicare; subliniază recunoașterea, de către Consiliul European de primăvară, a „rolului jucat de nivelurile local și regional în ceea ce privește creșterea și ocuparea forței de muncă” și a faptului că „o mai bună «însușire» a programului pentru creștere și ocuparea forței de muncă, la toate nivelurile de guvernare, va duce la definirea unor politici mai coerente și mai eficiente”;

4. **amintește** în special că, potrivit concluziilor activității desfășurate de Platforma de monitorizare a Strategiei de la Lisabona, există un „paradox Lisabona”: autoritățile locale și regionale joacă un rol esențial în cadrul strategiei pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă (educație, inovare, cercetare la nivel local/regional), dar, de multe ori, nu privesc propria acțiune ca pe o parte componentă a Strategiei de la Lisabona (absența economiilor de scară/domeniu de aplicare), iar majoritatea nu consideră că Strategia de la Lisabona le este în mod real de folos;

5. **apreciază** că punerea eficientă în aplicare a Strategiei de la Lisabona se poate realiza doar în măsura în care: teritoriul dispune de un puternic potențial de generație, de a atrage și de a utiliza resurse umane, competențe flexibile și polivalente, cercetători pregătiți și specialiști de înalt nivel; de asemenea, se caracterizează prin modele de comportament, valori, relații de încredere și capacități organizatorice, care să favorizeze interacțiunea și cooperarea dintre agenți și întreprinderi, funcționarea pieței și calitatea vieții; dispune de o dotare adecvată și echilibrată din punct de vedere al infrastructurii materiale și nemateriale și, în sfârșit, de instituții credibile și eficiente;

6. **ia notă** de faptul că aceste curențe privind însușirea programului pentru creștere și ocupare sus-menționată au dus la eșecul transformării obiectivelor Strategiei de la Lisabona în politici integrate la toate nivelurile guvernării și că acest fapt nu a

generat întotdeauna cele mai eficiente procese de folosire a resurselor de producție, financiare, umane și sociale, destinate îndeplinirii obiectivelor de creștere economică și de îmbunătățire a ocupării forței de muncă;

7. **reamintește** afirmațiile făcute recent de Comitetul Regiunilor, în unele avize privind Strategia de la Lisabona, în legătură cu:

— coordonarea dintre programele pentru fonduri structurale și alte programe europene relevante, precum Programul-cadru pentru inovație și competitivitate (CIP), al 7-lea Program-cadru pentru cercetare și dezvoltare, programele pentru învățarea pe tot parcursul vieții, în scopul maximizării valorii adăugate europene și al implicării autorităților locale și regionale (Rezoluția de la 7 februarie 2008 care urmează a fi înaintată Consiliului European de primăvară 2008);

— dezvoltarea unor noi conexiuni între administrațiile publice, universități, centrele de cercetare și întreprinderi (avizul din 18-19 iunie 2008 — „Clusterele și politica privind clusterele”);

— îmbunătățirea accesului IMM-urilor la finanțare și a participării lor la programele comunitare (avizul din 13-14 februarie 2007 — „Finanțarea creșterii IMM-urilor”);

— punerea în aplicare integrată a măsurilor politicii de incluziune activă la nivel local, regional, național și la nivelul UE (avizul din 18-19 iunie 2008 — „Incluziunea activă”);

— îmbunătățirea și consolidarea sistemelor europene de învățământ și de formare profesională, ca factori esențiali ai dezvoltării competitive pe termen lung (avizul din 9-10 aprilie 2008 — „Participarea socială deplină a tinerilor”);

— rolul autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a politicilor de flexibilitate (avizul din 7 februarie 2008 — „Flexibilitatea”);

— rolul serviciilor sociale de interes general (SSIG) și contribuția lor la realizarea obiectivelor de la Lisabona (avizul din 6 decembrie 2006 — „Comunicarea Comisiei — Punerea în aplicare a programului comunitar de la Lisabona — Serviciile sociale de interes general în Uniunea Europeană”);

— o piață unică mai integrată, ca instrument dinamic al creșterii și economice în Europa (avizul din 23 martie 2007 — „Viitorul pieței unice și bilanțul realității sociale europene”);

— reformarea bugetului, schimbarea Europei (avizul din proprie inițiativă din 10 aprilie 2008, CdR 16/2008 final);

— noile perspective de creare și consolidare a unui spațiu european de cercetare (CdR 83/2007 final);

— sprijinul pentru cercetare și inovare în regiunile Uniunii Europene (CdR 263/2007);

8. **subliniază** așadar nevoia:

- unei mai bune coordonări a politicilor pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă, la diferitele niveluri de guvernanță;
- unor politici integrate pentru creștere și ocupare la toate nivelurile (integrate în toate acțiunile inițiate);
- unor acorduri de guvernanță pe mai multe niveluri: acorduri scrise, consultări periodice și coordonarea programelor politice între diferitele niveluri de guvernanță;

RECOMANDĂRI PENTRU CICLUL DE GUVERNANȚĂ 2008-2010**Ținând seama de parteneriatul în curs dintre Comisia Europeană și guvernele statelor membre, în vederea punerii în aplicare a Strategiei de la Lisabona, Comitetul Regiunilor:**

9. **sugerează** că strategia va reuși în măsura în care diferitele niveluri de guvernare vor pune în aplicare deciziile stabilite în orientările Consiliului European de primăvară; pentru aceasta, este necesar ca diferitele niveluri de guvernare să colaboreze într-o manieră integrată, coordonându-și programele în cadrul domeniilor politice relevante, pentru a spori eficacitatea procesului de decizie. În acest context, ar trebui încurajate acordurile de guvernanță pe mai multe niveluri;

10. **încurajează** autoritățile locale și regionale și organizațiile și rețelele lor din Uniunea Europeană (Rețeaua regiunilor de la Lisabona, de exemplu) să se implice, chiar și dincolo de competențele lor oficiale, pentru a iniția, în contextul strategiei, politici și acțiuni concrete, menite să orienteze și să susțină structura economică și socială, în vederea îndeplinirii obiectivelor de creștere economică și ocupare a forței de muncă;

11. **îndeamnă** fiecare guvern național din cele 27 de state membre ale UE să implice într-un mod mai eficace autoritățile locale și regionale în punerea în aplicare a Strategiei de la Lisabona, de la început până în faza finală. Aceasta se poate realiza:

- organizând, la nivelul statelor membre, în cooperare cu autoritățile locale și regionale și cu organizațiile acestora, o serie de „auditori naționali” a căror responsabilitate să le revină coordonatorilor naționali pentru Strategia de la Lisabona, pentru a urmări stadiul lucrărilor, pentru schimbul de bune practici, pentru a evalua necesitatea unor măsuri politice suplimentare, precum și pentru a identifica domeniile de intervenție și instrumentele juridice și financiare în măsură să crească și mai mult, în termeni de guvernanță, gradul de implicare a autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a Strategiei de la Lisabona. Rezultatele acestor auditori vor trebui incluse în programele naționale de reformă (PNR), ce urmează a fi trimise Comisiei Europene;
- considerând că rapoartele naționale intermediare de progres, pe care fiecare stat membru va trebui să le prezinte Comisiei Europene până la mijlocul lunii octombrie, reprezintă o ocazie de a evalua implicarea autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a Strategiei de la Lisabona. În această privință, analiza rapoartelor naționale, efectuată în fiecare an de Comitetul Regiunilor a relevat, până în momentul de față, o implicare sporadică a autorităților locale și regionale.

Situația aceasta trebuie așadar pusă în evidență în raportul anual al Comisiei;

12. **solicită** Comisiei Europene să treacă la o analiză mai amănunțită a evoluției strategiei în raportul său anual, care urmează a fi publicat în decembrie 2008, analizând sistematic, pentru fiecare țară în parte, rolul și participarea autorităților locale și regionale în contextul guvernantei strategice;

13. **invită** viitorul Consiliu European de primăvară, din 2009, să promoveze o difuzare cât mai largă cu putință a instrumentelor integrate de elaborare a politicilor și de guvernanță pe mai multe niveluri, care trebuie să devină o caracteristică permanentă a procesului politic în cadrul întregii Uniuni Europene, până în 2010, precum și după această dată;

14. își **reînnoiește** angajamentul de a contribui la reușita Strategiei de la Lisabona, atât prin procesul de monitorizare a punerii ei în aplicare la nivel local și regional, cât și prin susținerea activă a auditurilor naționale, inclusiv prin intermediul delegațiilor sale naționale;

15. de asemenea, **solicită** Comisiei Europene, ca și instituțiilor de la toate nivelurile, un angajament reînnoit cu privire la comunicare; pe de o parte, față de autoritățile locale și regionale, cu privire la politicile și la programele instituite și în scopul finanțării de acțiuni și planuri racordate la obiectivele Agendei de la Lisabona și, pe de altă parte, față de cetățeni, cu privire la impactul pe care îl poate avea strategia pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă asupra vieții de zi cu zi, pentru o mai bună conștientizare a rezultatelor posibile ale unei acțiuni la nivel european;

PERSPECTIVE POST-2010

16. **este de părere că** permanentele mutații ale contextului mondial și stadiul actual de punere în aplicare — încă nefinalizată — a Strategiei de la Lisabona impun o amplă reflecție asupra rolului viitor al acțiunii la nivel comunitar, orientată către îndeplinirea obiectivelor de creștere economică accelerată și de îmbunătățire a ocupării forței de muncă;

17. consideră că o reacție rapidă și coordonată din partea Uniunii Europene în vederea securizării și reglementării piețelor financiare reprezintă o condiție prealabilă importantă a creșterii economice și a ocupării forței de muncă;

COMITETUL REGIUNILOR

18. **dorește** ca, printr-o reală implicare a tuturor actorilor a căror acțiune este hotărâtoare pentru atingerea obiectivelor, să fie lansate o amplă reflecție și o dezbatere cuprinzătoare cu privire la:

- prioritățile strategiei, în prezent prea vastă și deci prea vagă în ceea ce privește obiectivele propuse; mulțimea de obiective presupune o prioritizare clară: câte obiective?
- modalitățile, acțiunile și guvernanta mai eficace și mai eficiente, în vederea atingerii acestor obiective, date fiind actualele competențe la diferite niveluri de guvernare, inclusiv modalitățile utilizate în cazul altor programe (de exemplu, fondurile structurale și Programul-cadru pentru cercetare și dezvoltare). Care este cea mai bună cale pentru realizarea acestor obiective?

- costurile strategiei și utilizarea optimă a resurselor de mediu și economice, asigurând totodată protecția mediului și a climei: cum pot fi abordate situațiile de compromis?
- nevoia de a îmbina consolidarea acțiunilor orientate spre competitivitate cu obiectivul fundamental al proiectului european de susținere a coeziunii economice, sociale și teritoriale, ca element de excelență: cum se pot îmbina competitivitatea și coeziunea?

Drept contribuție proprie, Comitetul Regiunilor

19. **remarcă** nevoia de a concentra acțiunea strategiei europene pentru creștere și ocupare asupra competitivității întemeiate pe cercetare și inovare, ca element fundamental, în măsură să confere spațiului economic și comercial al Uniunii o competitivitate reală la nivel internațional, iar pieței interne a ocupării forței de muncă o redefinire în termeni de cantitate și de calitate a muncii; în plus, trebuie continuate măsurile în vederea promovării competitivității întreprinderilor mici și mijlocii și a unei mai bune legiferări; durabilitatea socială și de mediu a creșterii, pe lângă cea economică, trebuie să rămână parametrul de referință în ceea ce privește definirea modalității de realizare a obiectivului competitivității;

20. **sugerează** ca intervenția comunitară să nu mai fie concepută ca strategie cu rază largă de acțiune, ci ca ansamblu structurat de politici coordonate și integrate, aceasta și pentru a facilita o acțiune mai incisivă și mai aprofundată a acestora;

21. **subliniază** faptul că este neapărată nevoie de o acțiune mai semnificativă de luare a deciziilor la nivel comunitar, cu privire la elaborarea, coordonarea și punerea în aplicare a politicilor și programelor care vor alcătui noua agendă pentru competitivitate. În acest context, trebuie respectate competențele statelor membre și principiul subsidiarității. Prin urmare, este de dorit ca, la revizuirea bugetului comunitar, să fie luate decizii majore în favoarea politicilor pentru competitivitate, fie prin intermediul unei evaluări de ordin cantitativ a fondurilor alocate, fie printr-o coordonare mai strânsă a politicilor respective. Acolo unde acțiunea prevede competențe ale statelor membre, Uniunea Europeană și statele sale membre trebuie să dispună de instrumente de decizie eficace și de coordonare la diferitele niveluri de guvernare, pentru ca succesul acestor politici să fie garantat;

Pentru aceasta, în special, Comitetul Regiunilor

22. **subliniază** necesitatea unei acțiuni concentrate, menită să crească și să îmbunătățească investițiile în cercetarea aplicată; efortul comun la toate nivelurile de guvernare trebuie să fie orientat către stimularea și susținerea multitudinii de IMM-uri, în căutarea unor modalități de investire care, menținând competitivitatea acestor întreprinderi pe piața internă, să le proiecteze totodată într-o dimensiune internațională; investiția publică în cercetarea fundamentală trebuie însoțită neapărat de investiții private semnificative în cercetarea aplicată, atât pentru inovarea produsului, cât și pentru cea a procesului;

23. conștient fiind de importanța pieței unice — condiție necesară a unei strategii autentice și eficace pentru competitivitate — **solicită** să fie reinnoit angajamentul de punere în aplicare a tuturor măsurilor de completare a acesteia. De asemenea, **cere** să fie puse în evidență dimensiunile locală și regională ale pieței unice, pentru garantarea unei competitivități sporite a IMM-urilor, prin valorificarea competitivă a diversității locale;

24. **consideră** că, în cadrul punerii în aplicare a unei strategii autentice și eficace pentru competitivitate, trebuie să se acorde o atenție specială reducerii numărului de accidente la locul de muncă;

25. **subliniază** necesitatea unei politici europene active pentru energie, în domeniul producției, consumului și aprovizionării, prin reducerea treptată a dependenței energetice de țările terțe, ca element indispensabil de susținere a competitivității întreprinderilor europene, în special a IMM-urilor, și de garantare a menținerii unui nivel de trai corespunzător pentru cetățeni;

26. **subliniază** necesitatea promovării active și pe diferite căi, a unei noi strategii de ocupare a forței de muncă feminine, rămânând ca măsurile de adoptat în acest sens să fie concepute de statele membre sau de autoritățile locale și regionale, în funcție de competențele lor respective. Realitatea demonstrează că forța de muncă feminină este mai sensibilă la salariul net decât cea masculină și că, în diferite situații, utilizarea unor noi modalități de înlesnire a ocupării forței de muncă feminine poate contribui la eliminarea deficiențelor considerabile care persistă în multe țări, în privința îndeplinirii obiectivelor de la Lisabona;

27. **semnalează** că, pe lângă soluționarea efectelor descreșterii populației, în multe regiuni trebuie urgent abordate provocările datorate îmbătrânirii populației din spațiul european, ceea ce reclamă noi măsuri de protecție socială pentru familie, precum și o politică de imigrare atentă, care să conștientizeze însă și nevoile individuale și sociale; sunt necesare nu numai politici pentru imigrarea persoanelor cu înaltă calificare, ci și, eventual, pentru imigrarea forței de muncă necalificate, capabilă să susțină producția în IMM-uri, în funcție de nevoile statelor membre și/sau ale autorităților locale și regionale. Globalizarea socială și cea a economiei nu lasă loc comportamentelor care au generat adesea situații de ilegalitate pe piața muncii;

28. **reamintește** importanța educației științifice de înalt nivel, dar și pe cea a învățământului primar, secundar, profesional și pe a celui superior, care permit accesul la un traseu de înaltă calificare și creează condițiile preliminare și posibilitățile pentru o mai mare participare din partea cetățenilor, inclusiv a femeilor, la viața activă și productivă. În acest scop, ar trebui inițiate mai multe acțiuni de reducere efectivă a cazurilor de abandon școlar timpuriu;

29. ținând cont de contextul schițat anterior, Comitetul Regiunilor **subliniază** necesitatea păstrării valorilor fundamentale ale proiectului european ca termen de referință;

30. prin urmare, atrage atenția asupra importanței modelului social european și a Agendei sociale europene, precum și a Procesului Bologna și a Procesului Copenhaga, în domeniul educației și formării. Cu toate că sunt diferite, sistemele naționale au fundamente și principii comune care generează o viziune comună asupra progresului social, iar prin prisma acestei noțiuni împărtășite de progres social, actorii sociali, comunitățile locale, grupurile, autoritățile locale și regionale, precum și organizațiile societății civile dețin un rol din ce în ce mai important;

31. **reamintește** angajamentul pentru protecția mediului, fie prin acțiuni la nivel local, fie prin intervenții pe scară largă, în raport cu Protocolul de la Kyoto privind schimbările climatice. În acest sens subliniază importanța, pentru dimensiunile locale și regională, a pachetului „Dezvoltare durabilă” elaborat de Comisie și, în special, comunicarea privind Planul de acțiune privind politica industrială durabilă, ca strategie integrată de sprijinire a economiei UE, pentru ca aceasta să devină nu doar mai competitivă, ci și mai durabilă din punct de vedere al mediului;

32. **amintește**, de asemenea, că unul dintre aspectele cele mai importante pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite de Strategia de la Lisabona, la nivel local și regional, este cunoașterea teritoriului și că este deci esențial să se pună la punct un sistem de informare statistică accesibil tuturor, ca și posibilitatea de interpretare a indicatorilor, care ar trebui introdusă și la nivel local și regional;

33. **sugerează** ca strategia post-2010 să fie pusă în aplicare pe baza unei mai bune guvernante, capabilă să imprime un dinamism nou și să însuflețească acțiunea europeană dedicată

creșterii economice și ocupării forței de muncă. Aceasta trebuie, totodată, să fie în măsură să depășească dificultățile pe care le creează mecanismele actuale (metoda deschisă de coordonare, un acord cu privire la valorile de referință, indicatorii structurali și alte îmbunătățiri de ordin tehnic);

34. totul trebuie să se bazeze pe:

- obiective mai bine evaluate, diferențiate, clar formulate și mai bine precizate;
- un calendar sincronizat cu cel al viitoarei legislaturi europene (2009-2014);
- o mobilizare mai clară și mai durabilă a instrumentelor juridice și financiare ale UE;
- stimulente mai puternice, care să determine statele membre să treacă la acțiune, și o mai mare implicare a liderilor politici naționali;
- un rol activ al autorităților locale și regionale în toate fazele ciclului politic (identificarea nevoilor, proiectare, implementare, monitorizare și evaluare) pentru a fi duse la bun sfârșit integrarea și adaptarea organismelor locale și regionale, difuziunile politice cu impact teritorial și obiectivele Uniunii Europene;

35. Comitetul Regiunilor **va contribui** în continuare la reflecție, în vederea hotărârilor care vor trebui luate cu privire la viitorul politicilor europene pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă, după 2010. În acest scop, Comitetul Regiunilor va avea în vedere și posibilitatea înființării unui grup de lucru specializat alcătuit din câțiva membri proprii, care să fie deschis dialogului cu instituțiile comunitare.

Bruxelles, 26 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Aviz prospectiv al Comitetului Regiunilor privind contribuția regiunilor la îndeplinirea obiectivelor europene privind schimbările climatice și energia, cu referire specială la pactul primarilor

(2009/C 76/04)

COMITETUL REGIUNILOR

- le reamintește instituțiilor UE că acțiunile de la nivel local sunt esențiale pentru îndeplinirea obiectivelor de eficiență energetică de 20 %. Rolul crucial al regiunilor și orașelor în atingerea acestor obiective este deja clar recunoscut de Comisia Europeană și Parlamentul European;
- subliniază faptul că transporturile, construcția de locuințe și clădiri publice și infrastructura publică de iluminat, care sunt planificate și puse la dispoziție de autoritățile locale și regionale, sunt, ambele, domenii în care se poate realiza o reducere de CO₂ și o economie de energie semnificative;
- analizează dacă este oportun ca planurile de acțiune ale orașelor să rămână în contextul planurilor regionale și naționale. Planurile regionale ar putea oferi legătura dintre inițiativele locale și naționale care ar asigura faptul că planurile locale sunt dezvoltate într-un mod coerent. Planurile de acțiune trebuie să introducă instrumente practice pentru a atinge obiectivele, fiind necesară punerea la dispoziție a unei finanțări adecvate;
- consideră că Pactul trebuie relansat, pentru a face clară pentru toate autoritățile regionale și locale, inclusiv regiunile, ocazia de a deveni membre;
- solicită ca fondurile și sistemele de finanțare ale UE să fie adaptate pentru a trata prioritar acțiunile de promovare a utilizării durabile a energiei, cum ar fi creșterea procentului de finanțare regională pentru îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor de locuințe de la 3 % la 5 %. Creditele acordate de BEI ar trebui să fie accesibile ușor autorităților locale și regiunilor care doresc să investească în programe de eficiență energetică, să promoveze utilizarea surselor de energie regenerabilă și să reducă emisiile de CO₂.

Raportor: dna Kay TWITCHEN (UK/PPE), membru al Consiliului local Essex

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Principalele mesaje

1. salută invitația primită din partea Comisiei Europene de a face comentarii cu privire la rolul regiunilor în cadrul Pactului primarilor;
2. subliniază faptul că fiecare cetățean are dreptul să fie informat cu privire la activitatea reprezentanților aleși în direcția asigurării caracterului durabil al mediului pentru generațiile viitoare;
3. subliniază că Pactul primarilor reprezintă o ocazie excelentă pentru primari de a-i implica pe cetățeni în acțiuni colective și pozitive de combatere a schimbărilor climatice, permițând Uniunii Europene să dea dovadă de un veritabil spirit de conducere în acest domeniu;
4. reamintește instituțiilor UE că acțiunile la nivel local reprezintă un element-cheie pentru schimbarea comportamentului individual, fapt esențial pentru atingerea obiectivelor de mărire a eficienței energetice cu 20 %, rolul crucial al regiunilor și municipalităților în realizarea acestui deziderat fiind deja recunoscut clar de Comisia Europeană ⁽¹⁾ și Parlamentul European ⁽²⁾;
5. constată faptul că prin promovarea energiei durabile și a eficienței energetice, Pactul primarilor poate stimula orașele și regiunile în efectuarea schimbărilor necesare în vederea protejării celor mai vulnerabili cetățeni, în special a celor care au venituri scăzute și fixe, împotriva efectului prețurilor ridicate ale energiei și a lipsei combustibilului; cu toate acestea, măsurile trebuie luate în așa fel încât să se evite subvenționarea consumului de energie și să se permită acordarea de stimulente financiare cu valoare ridicată pentru a mări eficiența energetică și, dacă este posibil, pentru a reduce consumul energetic;
6. constată că autoritățile regionale și locale au lansat deja activități și inițiative menite să contribuie la scopurile și obiectivele politicii UE în materie de schimbări climatice, dând dovadă de spirit de conducere și luând deciziile îndrăznețe pe care le presupune mărirea eficienței energetice, în beneficiul cetățenilor și al mediului. Asemenea altor concepte naționale și internaționale similare, Pactul primarilor oferă un mecanism puternic de impulsione a acestei activități și pe viitor;
7. salută crearea, în premieră, a posibilității de a lua în calcul realizările anterioare ale comunelor în domeniul eficienței energetice și al economiilor de energie și cheamă comunele deschizătoare de drumuri să participe activ la pact și să-și prezinte proiectele în cadrul acestuia;
8. salută debutul promițător al activității Pactului primarilor și înaltul nivel de angajament politic din partea municipalităților europene care și-au propus să realizeze economii de energie de peste 20 %. Cu toate acestea, în cazul în care participarea se limitează doar la orașele mari, această inițiativă riscă să rămână un gest simbolic. Este momentul ca toate autoritățile subnaționale, municipalitățile și regiunile, în funcție de structura internă a fiecărui stat membru, să se implice în vederea sporirii nivelului de aderare la Pactul primarilor sau pentru mărirea numărului de parteneri care practic se angajează pe altă cale pentru un obiectiv similar. Municipalitățile mici ar trebui să fie informate cu privire la posibilitatea de a se grupa în rețele regionale;
9. în acest sens, solicită nivelurilor regional și local să reprezinte un partener indispensabil în cadrul Pactului primarilor și în îndeplinirea angajamentelor UE în materie de schimbări climatice;
10. salută progresul înregistrat la nivelul cadrelor legislative oferite de pachetul pentru energie și schimbări climatice, care asigură certitudine juridică și cadrul necesar pentru desfășurarea activităților prin intermediul Pactului primarilor. Cu toate acestea, este nevoie de mai multe acțiuni la nivelul UE, pentru a impulsiona angajamentul statelor membre de a reduce consumul energetic cu 20 %;
11. regretă faptul că nu a putut fi introdus un obiectiv obligatoriu de eficiență energetică în pachetul pentru energie și schimbări climatice 2008, acest obiectiv constituind veriga lipsă în atingerea gradului necesar de reducere a CO₂, și
12. subliniază faptul că, în lipsa unui cadru care să stabilească obiectivele la nivel comunitar, național, regional și local, Pactul primarilor nu va fi suficient pentru atingerea unui grad de reducere a emisiilor de cel puțin 20 %, așa cum s-au angajat semnatarii acestuia. Este important ca autoritățile locale și regionale să participe la definirea obiectivelor referitoare la climă și energie, să fie adoptate instrumente concrete în vederea realizării acestor obiective și să fie asigurată o finanțare corespunzătoare;
13. reiterează mesajele avizelor anterioare adoptate de CoR în acest domeniu ⁽³⁾. Regiunile, ca și municipiile și orașele, sunt actori-cheie în domeniul energiei, având responsabilități în numeroase activități legate de planificare, acordarea de autorizații, investiții, achiziții publice, producție și consum. Transportul, construcția de locuințe și clădiri publice și infrastructura publică de iluminat, care sunt planificate și puse la dispoziție de autoritățile locale și regionale, sunt, ambele, domenii în care se poate realiza o reducere a emisiilor de CO₂ și o economie de energie semnificative;

Rolul autorităților regionale

⁽³⁾ Avizul Comitetului Regiunilor privind limitarea schimbărilor climatice globale la 2 °C și includerea sectorului aviației în sistemul comunitar de comercializare a cotelor de emisie, DEVE-IV-015.

⁽¹⁾ Andris Piebalgs: „într-adevăr, multe din cele mai inovatoare idei și proiecte destinate combaterii încălzirii globale provin de la regiuni și orașe”, CoR — Forumul din aprilie.

⁽²⁾ Raportul Parlamentului European privind Planul de acțiune pentru eficiență energetică: concretizarea potențialului [2007/2106(INI)]: „subliniază rolul agențiilor locale și regionale pentru energie în aplicarea eficientă a măsurilor ce vizează eficiența energetică”.

14. subliniază impactul pe care un obiectiv general de reducere atât a consumului de bunuri, cât și de resurse naturale, cum ar fi apa, îl va avea asupra reducerii emisiilor și a utilizării energiei. Având în vedere că activitățile lor acoperă atât zonele urbane, cât și cele rurale, regiunile pot exercita, în multe cazuri, un impact mai amplu asupra schimbărilor de comportament decât autoritățile locale, deoarece se află într-o poziție privilegiată pentru a-i determina pe cetățeni să-și schimbe comportamentul;

15. se pronunță prin urmare în favoarea unui rol major al regiunilor și își exprimă speranța că autoritățile regionale competente vor putea motiva numeroase municipalități de pe teritoriul lor să adere la pact;

16. consideră că este necesar ca planurile de acțiune ale municipiilor și orașelor să se încadreze în contextul planurilor regionale și naționale. Planurile de acțiune regionale ar putea constitui legătura dintre inițiativele locale și naționale, ceea ce ar asigura elaborarea planurilor locale într-un mod coerent. Este important ca planurile de acțiune să prevadă instrumente concrete referitoare la finanțare, la aspectele tehnice, la resursele umane, la aspectele juridice și de evaluare, precum și un calendar, în vederea atingerii obiectivelor dorite;

17. reamintește că există diferențe profunde între regiuni, că anumite sisteme, sectoare și regiuni ar putea fi afectate în mod deosebit de schimbările climatice și, de asemenea, că capacitatea de adaptare, variabilă în funcție de sectoare și regiuni, este strâns legată de dezvoltarea socioeconomică; în această privință, regiunile și autoritățile locale joacă un rol semnificativ;

18. salută elementul de evaluare comparativă (*benchmarking*) al Pactului primarilor și subliniază faptul că regiunile ar putea juca un rol conducător în identificarea oportunităților locale de acțiune, prin împărtășirea bunelor practici, identificarea partenerilor de proiect, alocarea de fonduri, evaluarea progreselor realizate și informarea cu privire la succesele înregistrate. Inițiativele locale ar trebui incluse într-o rețea regională sau națională, pentru a maximiza impactul și a permite apariția unor oportunități de parteneriat. În plus, regiunile ar trebui să aibă posibilitatea de a-și fixa obiective ambițioase, care să le depășească pe cele stabilite la nivel național;

19. recunoaște faptul că un factor important pentru succesul sau eșecul Pactului primarilor va fi dimensiunea parteneriatelor care se angajează să întreprindă acțiuni. Pentru ca acțiunile să fie eficiente, acestea trebuie să fie suficient de ample încât să aibă un impact, dar la o scară suficient de mică încât să asigure implicarea la nivel local. În timp ce municipiile mari pot realiza economii de proporții, regiunile pot ajuta orașele mai mici și autoritățile rurale în special în această direcție, deoarece pentru acestea provocările legate de eficiența energetică, de promovarea surselor de energie durabilă și de reducerea emisiilor de CO₂ sunt deseori mult mai mari;

20. reamintește Comisiei rolul important jucat de regiuni și orașe în influențarea piețelor de energie, prin faptul că acestea reprezintă importanți cumpărători și furnizori de căldură și electricitate, printre altele prin sistemele combinate de încălzire și energie electrică și prin sistemele de prelucrare a deșeurilor

municipale, cum ar fi producția de energie din deșeuri, digestia anaerobă și producția de combustibili solizi recuperați și prin dezvoltarea surselor regenerabile și alternative de energie cu emisii reduse de gaze cu efecte de seră;

21. ar trebui, astfel, relansat Pactul primarilor într-o manieră care să prezinte în mod clar posibilitatea pe care o au toate autoritățile subnaționale, inclusiv regiunile, de a deveni membre, în vederea unei acoperiri teritoriale maxime, inclusiv a zonelor rurale în care provocările legate de eficiența energetică, de promovarea surselor de energie regenerabilă și de reducerea emisiilor de CO₂ sunt considerabile. Pactul primarilor ar trebui coordonat cu inițiativele similare de la nivel național;

Provocările cu care se confruntă Pactul primarilor

22. își reiterează sprijinul pentru obiectivele Pactului primarilor și pentru domeniul de aplicare al activităților sale, printre care se numără reducerea cererii și consumului de energie, dezvoltarea unei aprovizionări durabile și sigure cu energie prin promovarea surselor energetice regenerabile, precum și îmbunătățirea eficienței energetice a produselor;

23. insistă asupra necesității ca obiectivul principal al măsurilor de reducere a emisiilor să fie constituit de durabilitatea pe termen lung și, în consecință, asupra asocierii criteriilor calitative unor obiective precise, astfel încât să se asigure caracterul durabil;

24. subliniază că, pentru ca Pactul primarilor să aibă un impact pe termen lung, acesta trebuie perfect încorporat în statutele autorităților locale semnate ale pactului, pentru a proteja angajamentele luate și obiectivele stabilite împotriva unor ingerințe ulterioare sau diluări ale rezultatelor, care s-ar putea datora unor posibile schimbări viitoare în conducerea politică sau administrativă, sau unor modificări ale frontierelor;

25. subliniază că presiunile bugetare pe termen scurt pun la încercare regiunile și orașele care fac investiții și iau decizii politice pe termen mediu și lung pentru îmbunătățirea eficienței lor energetice, pentru promovarea utilizării surselor de energie durabilă și pentru reducerea emisiilor de CO₂ și că obiectivele evaluării performanței la nivel național ar trebui să ia în considerare acest aspect;

26. face observația că, deoarece nu există o definiție unică pentru noțiunea de primar sau regiune în toate statele membre ale UE, titlul Pactului primarilor și domeniul său de aplicare nu trebuie să excludă alte organisme sau să stânjenească aderarea la acest pact;

27. subliniază diferențele dintre progresese înregistrate în ultimii ani de orașele și regiunile UE în reducerea emisiilor de CO₂ și în consumul de energie, precum și faptul că unii pionieri ai progresului au atins obiective mai ambițioase decât cele aflate la îndemâna tuturor. Trebuie avut în vedere faptul că producția și consumul de energie, precum și emisiile corespunzătoare de gaze cu efect de seră, înregistrează diferențe de intensitate între statele membre și în interiorul acestora, în special între zonele urbane și cele rurale;

Alte sugestii privind Pactul primarilor

28. solicită sprijin pentru elaborarea direcțiilor de bază în reducerea emisiilor, precum și o orientare clară cu privire la modul de raportare și măsurare a datelor privind emisiile. Acest lucru este esențial pentru comparare și analiza comparativă (*benchmarking*);

29. propune ca analiza comparativă să includă atât exemple de eșecuri, cât și de succese, pentru a se evita repetarea greșelilor. Aceste exemple ar trebui să poată fi aplicate în mod direct, fapt pentru care este necesar ca inițiativele să fie descrise în detaliu, inclusiv în ceea ce privește bugetul. UE ar trebui să își însușească și învățămintele trase de Conferința primarilor din SUA și de Inițiativa regiunilor de nord-est și central-atlantică ale SUA privind gazele de seră;

30. propune, având în vedere că numeroase orașe și municipii sunt membre ale unor rețele regionale sau naționale care au elaborat metodologii și sisteme de contabilizare, luarea în considerare a unor căi de utilizare a acestor metodologii în cadrul Pactului primarilor, analizând totodată posibilitatea armonizării pe termen mediu a instrumentelor de raportare și măsurare. Acest lucru ar evita reinventarea metodologiilor și ar încuraja o participare mai largă la Pactul primarilor. Se va face tot posibilul ca cea mai mare parte a municipiilor integrate în rețelele existente să adere la Pactul primarilor;

31. propune ca graficele de timp ale Pactului primarilor să permită ca exemplele comparative de excelență (*benchmarks of excellence*) și inițiativele existente, considerate ca bune practici, să fie difuzate în rândul statelor membre înainte de elaborarea planurilor de acțiune. Acest lucru va asigura reflectarea acestor bune practici în planurile de acțiune elaborate de orașe și regiuni;

Provocări legate de atingerea obiectivelor UE în materie de eficiență energetică

32. subliniază importanța contextului european și național pentru succesul acțiunilor pe plan local și, în special, eșecul Comisiei în aplicarea și actualizarea Planului de acțiune privind eficiența energetică 2006. Această implementare și actualizare va fi necesară pentru a oferi statelor membre și regiunilor și orașelor acestora stimulente necesare depășirii obiectivului comunitar de 20 % în materie de eficiență energetică;

33. reia solicitarea adresată Comisiei Europene și statelor membre la Consiliul European din iunie, privind urgentarea de către acestea a punerii în aplicare a planului de acțiune și eventuala revizuire a acestuia;

34. solicită stabilirea unei conexiuni directe între planurile de acțiune naționale privind energia și cele ale regiunilor, deoarece acestea din urmă reprezintă o legătură indispensabilă între planurile naționale privind energia regenerabilă și cele ale orașelor și municipiilor. Este important ca autoritățile locale și regionale să participe la definirea obiectivelor referitoare la climă și energie, să fie adoptate instrumente concrete în vederea realizării acestor obiective și să fie asigurată o finanțare corespunzătoare;

35. solicită ca fondurile și finanțările UE să fie adaptate pentru a da prioritate acțiunilor de promovare a utilizării durabile a energiei, de exemplu prin majorarea procentajului fondurilor regionale alocate îmbunătățirii eficienței energetice a gospodăriilor de la 3 % la 5 %. Creditele BEL ar trebui să fie ușor accesibile autorităților locale și regiunilor care doresc să investească în programe de eficiență energetică, să promoveze sursele de energie durabilă și să reducă emisiile de CO₂;

36. în acest sens, propune ca revizuirea intermediară a programelor de finanțare ale UE să analizeze modul în care întreaga gamă de programe ar putea fi adaptată pentru a sprijini eficiența energetică, pentru promovarea surselor de energie durabilă și reducerea emisiilor de CO₂ și pentru a garanta faptul că programele de îmbunătățire a eficienței energetice sunt accesibile regiunilor și orașelor. Astfel, posibilele revizui, adăugate unei majorări a fondurilor regionale/de coeziune destinate sprijinirii eficienței energetice a gospodăriilor, ar trebui să prevadă investiții sporite, pentru a sprijini comercializarea de noi tehnologii în cadrul unor programe ca PC7. Ar putea fi necesară și o verificare a regulamentelor care privesc acordarea unor ajutoare de stat, pentru a face posibilă luarea de măsuri privind mutațiile industriale și transformarea energiei;

37. invită Comisia să continue elaborarea și să accelereze revizuirea măsurilor menite să sprijine municipiile, orașele și regiunile în realizarea unei schimbări de comportament, de exemplu prin promovarea și clasificarea produselor eficiente din punct de vedere energetic;

38. consideră că regiunile și orașele ar fi sprijinite în eforturile lor de atingere și depășire a obiectivului de creștere a eficienței energetice cu 20 % în 2020, dacă acest obiectiv ar deveni obligatoriu și dacă Planul de acțiune al UE privind eficiența energetică ar fi actualizat, în sensul introducerii așteptării ca statele membre să își revizuiască Planurile naționale de acțiune pentru a reflecta acest obiectiv.

Bruxelles, 26 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind propunerea de recomandare a Consiliului privind mobilitatea tinerilor voluntari pe teritoriul european

(2009/C 76/05)

COMITETUL REGIUNILOR

- constată că, în prezent, există mari diferențe între statele membre în ceea ce privește modul de organizare a activităților voluntare și observă o lipsă de date statistice și de cercetări profesionale privind munca voluntară;
- solicită Comisiei Europene să susțină promovarea colaborării dintre organizațiile de voluntariat prin elaborarea nu numai a unui portal european pentru tinerii voluntari, ci și a unei baze de date care să inventarieze bune practici, proiecte, posibilități și informații detaliate. În acest scop, Comisia Europeană ar trebui să utilizeze și să facă trimitere la datele naționale, regionale și locale, astfel încât informațiile să devină mai accesibile tinerilor;
- își exprimă întreaga susținere față de inițiativa Parlamentului European, printre alții, de a declara anul 2011 Anul European al Voluntariatului și este gata să participe activ la punerea în aplicare a acesteia. În cursul acestui an, ar trebui să se acorde atenție în mod special tineretului și incluziunii;
- solicită Comisiei, statelor membre și autorităților locale și regionale să susțină munca voluntară în cadrul sistemului de învățământ, astfel încât tinerii să intre în contact de la vârste fragede cu activitățile de voluntariat și să le considere o contribuție normală la viața socială. Activitățile de voluntariat ar putea face parte din programa școlară;
- consideră că voluntariatul constituie o posibilitate deosebit de valoroasă de mobilitate pentru tineri. Prin urmare, sunt necesare diferite forme de sprijin, în special pentru tinerii defavorizați care vor să participe la acțiuni voluntare și care, altfel, ar beneficia mai puțin sau deloc de posibilitățile de mobilitate. Sprijinul pentru formarea și mobilitatea instructorilor socio-educationali specializați în tineret și liderilor de tineret se va dovedi foarte util în acest context. În mod complementar, ar trebui utilizate posibilitățile de care dispun autoritățile locale și regionale pentru a atrage acest public-țintă.

Raportor: Dna Rinda den BESTEN (NL-PSE), consilier municipal în Utrecht

Document de referință

Propunerea de recomandare a Consiliului privind mobilitatea tinerilor voluntari pe teritoriul Europei

COM(2008) 424 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. constată că, în prezent, există mari diferențe între statele membre în ceea ce privește modul de organizare a activităților voluntare și observă o lipsă de date statistice și cercetări profesionale privind munca voluntară. Deoarece nu este posibilă și nici de dorit o armonizare a legislației și a reglementărilor, Comitetul Regiunilor propune să se lucreze progresiv la elaborarea unei viziuni de ansamblu. Prima etapă constă în analiza aprofundată a diferitelor sisteme, legislații și reglementări existente în statele membre în domeniul muncii voluntare, a dorințelor tinerilor voluntari (potențiali) și a obstacolelor cu care se confruntă aceștia atunci când vor să participe la acțiuni voluntare transfrontaliere, precum și analizarea beneficiilor muncii voluntare pentru tânărul voluntar, pentru regiunile de origine și pentru regiunile-gazdă. Aceste date pot ajuta la progresul dezbaterilor și pot genera noi politici care să fie în acord cu realitatea muncii voluntare desfășurate de către tinerii europeni;

2. salută inițiativa Comisiei Europene de a spori mobilitatea tinerilor voluntari pe teritoriul Europei;

3. apreciază creativitatea de care dă dovadă Comisia Europeană în căutarea unei modalități de a facilita munca voluntară pentru tineri în altă țară europeană, dar își exprimă temerea că soluția nu este realizarea interoperabilității reglementărilor naționale în privința activităților de voluntariat, din cauza diversității de forme de organizare a muncii voluntare în diferitele țări europene. De aceea, Comitetul pledează în favoarea promovării colaborării dintre organizațiile de voluntariat (fie organizații sociale, fie autorități), în cadrul diferitelor state europene sau între acestea, și încurajează statele membre să stimuleze proiectele de voluntariat transfrontaliere;

4. solicită Comisiei Europene să susțină promovarea colaborării dintre organizațiile de voluntariat prin elaborarea nu numai a unui portal european pentru tinerii voluntari, ci și a unei baze de date care să inventarieze bune practici, proiecte, posibilități și informații detaliate. În acest scop, Comisia Europeană ar trebui să utilizeze și să facă trimitere la datele naționale, regionale și locale, astfel încât informațiile să devină mai accesibile tinerilor;

5. insistă asupra rolului autorităților locale și regionale în ceea ce privește munca voluntară și în special în cooptarea tinerilor din medii defavorizate. Munca voluntară poate reprezenta o oportunitate pentru incluziunea tinerilor din medii defavorizate; dat fiind că, în multe dintre statele membre, autoritățile locale și

regionale sunt direct răspunzătoare pentru politicile privind tineretul și că acestea au acumulat multe cunoștințe și experiență în domeniu, la acest nivel se găsesc adesea soluții creative și inovatoare și se încheie parteneriate importante. În plus, autoritățile locale și regionale joacă un rol important în stimularea tinerilor, având în vedere că acestea se află mai aproape de organizațiile care primesc voluntari, putând astfel să le motiveze pentru a organiza schimburi de tineri voluntari;

6. solicită statelor membre să atribuie resurse financiare adecvate autorităților locale și regionale pentru punerea în aplicare a obiectivelor comune în ceea ce privește activitățile de voluntariat ale tinerilor și încurajează statele membre să utilizeze fondurile și programele UE (ca de exemplu Fondul Social European și Programul „Tineretul în acțiune”) pentru a spori calitatea proiectelor internaționale de voluntariat, prin sprijinirea și îndrumarea organizațiilor de voluntariat naționale, regionale și locale. Pe această cale, organizațiile pot fi ajutate să stabilească contacte internaționale, să-și dezvolte competențele specifice, necesare pentru a-i îndruma pe tinerii din alte țări, precum și să demareze proiecte internaționale;

7. este de părere că autoritățile locale și regionale trebuie să se afirme în dezvoltarea unei infrastructuri de sprijinire a voluntariatului, fără a aduce, desigur, atingere autonomiei muncii voluntare. De exemplu, înființarea de centre de voluntariat la nivel local și regional poate contribui la promovarea voluntariatului, la difuzarea informațiilor, la motivarea tinerilor pentru munca voluntară transfrontalieră și la măsurarea calității și eficacității muncii voluntare;

8. deplânge existența în continuare a obstacolelor administrative și social-economice care stau în calea mobilității tinerilor voluntari și propune să se ia inițiativa inventarierii acestor obstacole în cadrul unei cercetări mai ample referitoare la munca voluntară (așa cum se menționează la punctul 1 al prezentului avizul). Având în vedere lipsa de date privind voluntariatul, Comitetul solicită, de asemenea, statelor membre să prezinte rezultatele acestei ample cercetări până în 2011, astfel încât politicile privind munca voluntară să poată fi actualizate;

9. își exprimă întreaga susținere față de inițiativa Parlamentului European, printre alții, de a declara anul 2011 Anul European al Voluntariatului și este gata să participe activ la punerea în aplicare a acesteia. În cursul acestui an, ar trebui să se acorde atenție în mod special tineretului și incluziunii;

10. dorește să sublinieze în mod insistent importanța reducerii barierelor lingvistice în Europa, prin încurajarea studierii limbilor străine de către voluntari;

11. atrage atenția că este necesară o definiție mai cuprinzătoare a muncii voluntare decât cea folosită în propunere. Munca voluntară poate fi cu normă întreagă sau cu normă parțială, pe termen scurt sau lung, fără plată sau cu o diurnă și/sau acoperirea cheltuielilor, cu sau fără contribuție proprie, în funcție de grupul-tintă și de circumstanțe;

12. subliniază importanța recunoașterii competențelor obținute, astfel încât acestea să poată fi utilizate ulterior (în muncă sau studii). Munca voluntară reprezintă în fond o cale importantă de învățare informală și contribuie la dezvoltarea tineretului și la accesibilitatea învățământului pentru tineret. Din acest motiv, școlile, dar și organizațiile sociale și sectorul privat ar putea să joace un rol (mai important) în recunoașterea competențelor obținute prin muncă voluntară și în utilizarea practică a instrumentelor existente în acest sens, Europass și Youthpass;

13. solicită Comisiei, statelor membre și autorităților locale și regionale să susțină munca voluntară în cadrul sistemului de învățământ, astfel încât tinerii să intre în contact de la vârste fragede cu activitățile de voluntariat și să le considere o contribuție normală la viața socială. Activitățile de voluntariat ar putea face parte din programa școlară;

14. consideră foarte important să se păstreze un echilibru între valoarea adăugată a muncii voluntare pentru persoanele tinere și cea pentru societate (în toate formele acesteia). Interesele și dezvoltarea tineretului au întotdeauna precădere, iar interesul societății decurge tocmai din implicarea mai activă și interesul tinerilor față de societate;

15. își exprimă aprecierea pentru Serviciul european de voluntariat (SEV) și speră că acesta va continua să se dezvolte în viitor, astfel încât tot mai mulți tineri să aibă posibilitatea să participe la activități de voluntariat transfrontaliere.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENT

Amendamentul 1

Considerentul 7

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
7. există o mare varietate de activități voluntare pe teritoriul Europei, organizate de către societatea civilă sau autoritățile publice, iar aceste activități ar trebui să fie conservate și dezvoltate în continuare; de asemenea, ar trebui facilitată interoperabilitatea lor.	7. există o mare varietate de activități voluntare pe teritoriul Europei, organizate de către societatea civilă sau autoritățile publice, iar aceste activități ar trebui să fie conservate și dezvoltate în continuare; de asemenea, ar trebui <u>facilitată interoperabilitatea lor</u> stimulată colaborarea dintre organizațiile de voluntari;

Expunere de motive:

Conceptul de interoperabilitate necesită prea multe explicații și este greu de aplicat sistemelor de voluntariat din unele țări. Armonizarea și centralizarea muncii voluntare nu constituie scopul propunerii Comisiei Europene, iar ideea de interoperabilitate a activităților de voluntariat poate fi interpretată în acest sens. Ceea ce se dorește este ca tinerii — dacă o doresc ei înșiși — să poată depune muncă voluntară în alt stat al UE, iar acest lucru trebuie să fie facilitat în raport cu situația actuală prin stimularea colaborării dintre organizațiile de voluntariat.

Amendamentul 2

Considerentul 13

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
13. în ciuda acestor eforturi, există în continuare obstacole în calea mobilității transfrontaliere a tinerilor voluntari pe teritoriul Europei; prin urmare, prezenta recomandare are drept obiectiv principal oferirea unui cadru în care statele membre să își intensifice cooperarea, fără a aduce atingere diversității sistemelor lor naționale.	13. în ciuda acestor eforturi, există în continuare obstacole în calea mobilității transfrontaliere a tinerilor voluntari pe teritoriul Europei; prin urmare, prezenta recomandare are drept obiectiv principal oferirea unui cadru în care statele membre să își intensifice cooperarea, fără a aduce atingere diversității <u>sistemelor activităților</u> lor naționale de voluntariat;

Expunere de motive:

Nu în toate țările Europei există sisteme naționale de voluntariat. Aceasta ar însemna că unele state ar trebui să creeze sisteme naționale, ceea ce ar aduce atingere principiului subsidiarității. Prin înlocuirea termenului de „sisteme” cu cel de „activități” sau de „posibilități de voluntariat”, textul devine aplicabil tuturor statelor UE și respectă principiul subsidiarității, fără a se pierde prea mult din sens.

Amendamentul 3

Considerentul 14

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
14. în cadrul prevăzut de prezenta recomandare, activitățile de voluntariat transfrontaliere ar trebui să fie definite ca un angajament din proprie inițiativă prin care tânărul voluntar participă la o activitate non-profit neremunerată în beneficiul publicului general într-o țară diferită de țara sa de reședință. O astfel de activitate este caracterizată de următoarele aspecte: este deschisă tuturor tinerilor sub vârsta de 30 de ani, este desfășurată din proprie inițiativă, are o perioadă fixă, obiective, structură și cadru clare, nu este remunerată, cu excepția banilor de buzunar și a acoperirii cheltuielilor.	14. în cadrul prevăzut de prezenta recomandare, activitățile de voluntariat transfrontaliere ar trebui să fie definite ca un angajament din proprie inițiativă prin care tânărul voluntar participă la o activitate non-profit neremunerată în beneficiul publicului general într-o țară diferită de țara sa de reședință. O astfel de activitate este caracterizată de următoarele aspecte: este deschisă tuturor tinerilor sub vârsta de 30 de ani, este desfășurată pe bază voluntară, are o perioadă fixă, obiective, structură și cadru clare; și nu este remunerată, cu excepția banilor de buzunar și a acoperirii cheltuielilor;

Expunere de motive:

În unele cazuri tinerii au resursele de a contribui ei înșiși financiar la un proiect de voluntariat. În plus, o investiție proprie (oricât de mare sau de mică) creează o „obligație” și devine o chestiune de onoare pentru tineri să depună realmente munca voluntară în străinătate.

Amendamentul 4

Considerentul 15

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
15. trebuie acordată o atenție specială tinerilor defavorizați, deoarece voluntariatul constituie o posibilitate deosebit de valoroasă de mobilitate pentru acești tineri care altfel ar beneficia mai puțin sau deloc de sistemele de mobilitate. Acești tineri au necesități de formare și îndrumare specifice care ar trebui luate în considerare. Sprijinul pentru formarea și mobilitatea instructorilor socio-educaționali specializați în tineret și liderilor de tineret se va dovedi foarte util în acest context.	15. ~~trebuie acordată o atenție specială tinerilor defavorizați, deoarece~~ Voluntariatul constituie o posibilitate deosebit de valoroasă de mobilitate pentru ~~acești tineri~~ . Prin <u>urmare, sunt necesare diferite forme de sprijin, în special pentru tinerii defavorizați care vor să participe la acțiuni voluntare și care, altfel, ar beneficia mai puțin sau deloc de sistemele</u> posibilitățile de mobilitate. Sprijinul pentru formarea și mobilitatea instructorilor socio-educaționali specializați în tineret și liderilor de tineret se va dovedi foarte util în acest context. <u>În mod complementar, ar trebui utilizate posibilitățile de care dispun autoritățile locale și regionale pentru a atrage acest public-țintă;</u>

Expunere de motive:

În multe state membre, politicile privind tineretul sunt realizate în mare parte de autoritățile locale și regionale. De asemenea, acestea din urmă sunt cele mai apropiate de tinerii cetățeni. Acesta este prin excelență nivelul la care se poate obține participarea tinerilor din medii defavorizate.

Amendamentul 5

Considerentul 16

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
16. interoperabilitatea îmbunătățită a sistemelor naționale și schimbul sporit de informații pot stimula toți tinerii europeni de orice naționalitate să se angajeze mai mult în activități de voluntariat în țări terțe.	16. ~~Interoperabilitatea~~ <u>Colaborarea</u> îmbunătățită a ~~sistemelor naționale~~ <u>dintre organizațiile de voluntariat din Europa</u> și schimbul sporit de informații îi pot stimula pe toți tinerii europeni, indiferent de naționalitate, să se angajeze mai mult în activități de voluntariat în țări terțe.

Expunere de motive:

A se vedea expunerile de motive pentru amendamentele 1 și 2.

Amendamentul 6

Considerentul 17

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
17. ținând seama de faptul că obiectivele acestei recomandări nu pot fi îndeplinite în mod suficient de către statele membre dar, ca urmare a proporției și efectelor prezentei recomandări, pot fi îndeplinite mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri de promovare a mobilității tinerilor voluntari prin interoperabilitatea sistemelor naționale, în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul menționat, prezenta recomandare nu depășește măsurile necesare pentru îndeplinirea acestor obiective.	17. ținând seama de faptul că obiectivele acestei recomandări nu pot fi îndeplinite în mod suficient de către statele membre dar, ca urmare a proporției și efectelor prezentei recomandări, pot fi îndeplinite mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri de promovare a mobilității tinerilor voluntari prin ~~interoperabilitatea sistemelor naționale~~ <u>îmbunătățirea colaborării dintre organizațiile de voluntariat</u> , în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul menționat, prezenta recomandare nu depășește măsurile necesare pentru îndeplinirea acestor obiective.

Expunere de motive:

A se vedea expunerile de motive pentru amendamentele 1 și 2.

Amendamentul 7

Articolul A

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
A. Să promoveze mobilitatea tinerilor voluntari pe teritoriul Europei prin sporirea interoperabilității sistemelor naționale de voluntariat, indiferent dacă acestea sunt organizate de către societatea civilă sau autoritățile publice, astfel încât toți tinerii să aibă posibilitatea de a se oferi ca voluntari pe teritoriul Europei dacă doresc acest lucru.	A. Să promoveze mobilitatea tinerilor voluntari pe teritoriul Europei prin sporirea ~~interoperabilității sistemelor naționale~~ <u>colaborării dintre organizațiile de voluntariat</u> , indiferent dacă ~~acestea sunt organizate de către acestea~~ <u>reprezintă societatea civilă sau autoritățile publice</u> , astfel încât toți tinerii să aibă posibilitatea de a se oferi ca voluntari pe teritoriul Europei dacă doresc acest lucru.

Expunere de motive:

A se vedea expunerile de motive pentru amendamentele 1 și 2.

Amendamentul 8

Articolul B1

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
B 1. îmbunătățirea cunoașterii structurilor de voluntariat din propriile țări și transferarea acestor informații Comisiei Europene pentru o difuzare ulterioară;	B 1. îmbunătățirea cunoașterii ~~structurilor~~ <u>posibilităților</u> de voluntariat din propriile țări și transferarea acestor informații Comisiei Europene pentru o difuzare ulterioară, <u>printre altele prin intermediul unui portal european pentru tinerii voluntari și al unei baze de date privind munca voluntară</u> ;

Expunere de motive:

A se vedea expunerea de motive pentru amendamentul 2.

Amendamentul 9

Articolul B4

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
B 4. distribuirea informațiilor privind posibilitățile de voluntariat în alte state membre și simplificarea cât mai mult posibil a procesului de depunere a cererilor pentru a facilita accesul și înscrierea tinerilor voluntari dintr-un stat membru în structurile naționale ale altor state membre;	B 4. distribuirea informațiilor privind posibilitățile de voluntariat în alte state membre și simplificarea cât mai mult posibil a procesului de depunere a cererilor pentru a facilita accesul și înscrierea tinerilor voluntari dintr-un stat membru în <u>structurile activităților naționale de voluntariat</u> ale altor state membre;

Expunere de motive:

A se vedea expunerea de motive pentru amendamentul 2.

Amendamentul 10

Articolul B7

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
B 7. dezvoltarea de standarde de calitate de bază în scopul promovării unui nivel rezonabil de asigurare a calității pentru a oferi garanții și a proteja voluntarii aflați în deplasare în străinătate, precum și a stimula încrederea și a încuraja participarea în structuri transfrontaliere; acestea pot avea legătură cu nivelul de instruire a voluntarilor și personalului, pregătirea activității, cu îndrumarea, urmărirea și monitorizarea;	B 7. dezvoltarea de standarde de calitate de bază în scopul promovării unui nivel rezonabil de asigurare a calității pentru a oferi garanții și a proteja voluntarii aflați în deplasare în străinătate, precum și a stimula încrederea și a încuraja participarea în <u>structuri activități transfrontaliere, în special a tinerilor defavorizați din punct de vedere social și educațional</u> ; acestea pot avea legătură cu nivelul de instruire a voluntarilor și personalului, pregătirea activității, cu îndrumarea, urmărirea și monitorizarea;

Expunere de motive:

A se vedea expunerea de motive pentru amendamentul 2.

Munca voluntară poate reprezenta o cale spre incluziune pentru tinerii din medii defavorizate. Mai ales aceștia au nevoie de o motivație suplimentară pentru a depune muncă voluntară transfrontalieră.

Amendamentul 11

Articolul B14

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
B 14. acordarea unei atenții speciale și oferirea de abordări personalizate tinerilor defavorizați în scopul îmbunătățirii accesului acestora la activități voluntare și în special la tipuri transeuropene de voluntariat, precum și luarea în considerație a necesităților specifice de formare și sprijin ale acestor tineri;	B 14. acordarea unei atenții speciale și oferirea de abordări personalizate tinerilor defavorizați <u>din punct de vedere social și educațional sau geografic</u> în scopul îmbunătățirii accesului acestora la activități voluntare și în special la tipuri transeuropene de voluntariat, precum și luarea în considerație a necesităților specifice de formare și sprijin ale acestor tineri;

Amendamentul 12

Articolul 2

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
2. încuraja și organiza, în cooperare cu statele membre, un schimb sistematic de informații și experiențe privind interoperabilitatea structurilor naționale de voluntariat organizate de către societatea civilă sau autoritățile publice;	2. încuraja și organiza, în cooperare cu statele membre, un schimb sistematic de informații și experiențe privind ~~interoperabilitatea structurilor naționale~~ <u>progresele cooperării europene în domeniul activităților de voluntariat organizate de către societatea civilă sau autoritățile publice;</u>

Expunere de motive:

A se vedea expunerile de motive pentru amendamentele 1 și 2.

Amendamentul 13

Articolul 4

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
4. prezenta un raport Consiliului la patru ani de la adoptarea prezentei recomandări, pentru a determina dacă măsurile propuse funcționează eficient și pentru a evalua necesitatea unor acțiuni ulterioare.	4. prezenta un raport Consiliului ~~la patru ani de la adoptarea prezentei recomandări până în 2011,~~ pentru a determina dacă măsurile propuse funcționează eficient și pentru a evalua necesitatea unor acțiuni ulterioare.

Expunere de motive:

La Parlamentul European a fost semnată o inițiativă de a declara anul 2011 Anul European al Voluntariatului, de către 454 de deputați europeni. Comitetul Regiunilor susține această inițiativă. În plus, în 2011 se împlinesc 10 ani de la Anul Internațional al Voluntariatului. De aceea, înainte de începerea acestui an, ar fi un moment propice pentru prezentarea raportului privind munca voluntară de către Comisia Europeană.

Bruxelles, 26 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „UE — Partener global pentru dezvoltare. accelerarea progreselor către obiectivele de dezvoltare ale mileniului”

(2009/C 76/06)

COMITETUL REGIUNILOR

- salută conștientizarea din ce în ce mai mare din partea Comisiei a faptului că autoritățile locale „și exprimă din ce în ce mai mult dorința de a deveni părți interesate și actori în domeniul dezvoltării”, însă subliniază faptul că autoritățile locale și regionale nu sunt implicate pentru prima oară în acest domeniu; acestea sunt deja active de decenii și sunt atât angajate cât și interesate să participe ca actori activi la cooperarea pentru dezvoltare, la finanțarea și la reformarea acesteia;
- reiterează necesitatea înființării unei „burse electronice” (portal web) pentru autoritățile locale și regionale care sunt implicate activ în cooperarea descentralizată, pe baza unui sistem stabilit la nivel local și regional. Aceasta va facilita în special schimburile de informații între autoritățile locale și regionale europene active în domeniul cooperării pentru dezvoltare și va permite armonizarea proiectelor autorităților locale și regionale din Europa și din țările în curs de dezvoltare. De asemenea, ar facilita dezvoltarea proiectelor de cooperare descentralizată și ar îmbunătăți coordonarea acestora, ar crea sinergii și ar evita suprapunerile; Comitetul salută cooperarea în această privință cu DG Dezvoltare;
- atrage atenția asupra faptului că multe dintre autoritățile locale și regionale din UE au stabilit contacte cu omoloagele lor din țările în curs de dezvoltare, în cadrul activităților lor din domeniul dezvoltării, acumulând astfel experiență, mai ales în domenii cum ar fi educația, sănătatea, serviciile municipale (apă și gestionarea deșeurilor), pescuitul la scară redusă și acvacultura, infrastructura, transportul, comunicațiile, protecția mediului, dezvoltarea rurală, dezvoltarea economică regională și susținerea dezvoltării structurilor locale și a descentralizării politice;
- remarcă faptul că, în încercarea de a face politica de dezvoltare mai eficace și mai coerentă, trebuie să fie avută în vedere implicarea autorităților locale și regionale din țările beneficiare.

Raportor: Dna Heini UTUNEN ZIV (FI/ALDE), membru al Consiliului Municipal Jyväskylä

Document de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „UE — partener global pentru dezvoltare. Accelerarea progreselor către Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului”

COM(2008) 177 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații generale

1. salută comunicarea Comisiei, întrucât politica de dezvoltare este necesară de urgență pentru combaterea sărăciei mondiale și a cauzelor acesteia și pentru instaurarea egalității. Europa nu se poate izola de problemele restului lumii;

2. speră că anul 2008 va reprezenta un punct de cotitură al eforturilor UE din domeniul dezvoltării, care își propun să facă din Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului o prioritate politică;

3. este îngrijorat să constate că volumul ajutorului pentru dezvoltare al UE a crescut pentru al doilea an succesiv și că doar câteva țări (de exemplu, Țările de Jos, Suedia și Danemarca) respectă angajamentul internațional privind volumul de ajutor acordat;

4. deplânge, de asemenea, nu numai faptul că volumul ajutorului acordat de Uniunea Europeană este prea redus, ci și că nu este destul de eficace;

5. consideră comunicarea ca fiind foarte importantă pentru autoritățile locale și regionale și, de aceea, salută recunoașterea de către Comisie a faptului că UE trebuie să adopte o abordare incluzivă care să implice administrația locală și societatea civilă, atât din Europa cât și din țările în curs de dezvoltare;

6. salută conștientizarea din ce în ce mai mare din partea Comisiei a faptului că autoritățile locale „își exprimă din ce în ce mai mult dorința de a deveni părți interesate și actori în domeniul dezvoltării”, însă subliniază faptul că autoritățile locale și regionale nu sunt implicate pentru prima oară în acest domeniu; acestea sunt deja active de decenii și sunt atât angajate cât și interesate să participe ca actori activi la cooperarea pentru dezvoltare, la finanțarea și la reformarea acesteia; subliniază faptul că unele țări și regiuni europene îndeplinesc deja cota lor proporțională la obiectivul de a aloca 0,7 % din venitul național brut cooperării pentru dezvoltare;

7. apreciază cooperarea fructuoasă dintre Comitetul Regiunilor și Comisie, ceea ce demonstrează că rolul Comitetului Regiunilor și al autorităților locale și regionale în cadrul politicii de dezvoltare se bucură de o recunoaștere din ce în ce mai mare. Autoritățile locale și regionale ar trebui să fie

privite ca parteneri importanți, care sunt implicați în politica de dezvoltare a UE;

8. reamintește principiul conform căruia buna guvernare este decisivă pentru succesul politicii de dezvoltare și faptul că un aspect-cheie al bunei guvernări este o conștientizare a faptului că deciziile cele mai bune se iau la nivelul cel mai apropiat de cetățean;

9. recunoaște importanța ajutorului bugetar și sectorial, mai ales pentru țările cele mai sărace, însă face apel pentru crearea unui mecanism în relațiile dintre guvernul central și actorii societății civile prin care să se poată dezvolta o nouă cultură în ceea ce privește utilizarea ajutorului. Acest mecanism ar putea consta dintr-un sistem la nivel local și regional, în cadrul căruia măsurile de dezvoltare ale administrației centrale să fie conectate la cele ale societății civile;

10. remarcă faptul că un parteneriat mai puternic și mai concret între actorii europeni ar asigura faptul că aceste măsuri sunt complementare și durabile din punct de vedere strategic, în special în ceea ce privește gestionarea ajutorului;

11. solicită Comisiei să acorde prioritate includerii în bugetul comunitar a Fondului European de Dezvoltare (FED) și să asigure coordonarea necesară a acestuia cu Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER) în cadrul unei politici europene de vecinătate extinse, în scopul de a îmbunătăți coordonarea eforturilor depuse de UE în domeniul politicii de cooperare pentru dezvoltare;

Observații specifice

12. salută recunoașterea de către Comisie a faptului că, pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului, UE trebuie să adopte o abordare care încurajează participarea, precum și faptul că invită autoritățile locale și regionale și societatea civilă să se implice în politica de dezvoltare, atât la nivel european cât și la nivelul țărilor în curs de dezvoltare;

13. face apel ca autoritățile locale și regionale, precum și organizațiile societății civile să fie tratate ca parteneri autentici, fiecare dintre acestea având un rol și o relevanță importante dar diferite în cadrul eforturilor pentru dezvoltare; de asemenea, le îndeamnă pe acestea să acționeze în mod coordonat, complementar, eficace și eficient, transparent și participativ;

14. reiterează necesitatea înființării unei „burse electronice” (portal web) pentru autoritățile locale și regionale care sunt implicate activ în cooperarea descentralizată, pe baza unui sistem stabilit la nivel local și regional. Aceasta va facilita în special schimburile de informații între autoritățile locale și regionale europene active în domeniul cooperării pentru dezvoltare și va permite armonizarea proiectelor autorităților locale și regionale din Europa și din țările în curs de dezvoltare. De asemenea, ar facilita dezvoltarea proiectelor de cooperare descentralizată și ar îmbunătăți coordonarea acestora, ar crea sinergii și ar evita suprapunerile; Comitetul salută cooperarea în această privință cu DG Dezvoltare;

15. salută inițiativa Consiliul Municipalităților și Regiunilor Europene (CEMR) de creare a unui portal web pentru municipalități, pentru a le ajuta pe acestea să stabilească relații de înfrățire cu alte localități europene; salută extinderea portalului destinat înfrățirilor gestionat de CEMR, care permite înfrățirea municipalităților europene cu municipalități din țările în curs de dezvoltare; Comitetul ar trebui să consolideze și să încurajeze activitățile CEMR.

II. PERSPECTIVA LOCALĂ ȘI REGIONALĂ

COMITETUL REGIUNILOR

Actorii europeni

16. subliniază faptul că toți europenii, inclusiv autoritățile publice, sectorul privat și cetățenii trebuie să își asume în comun responsabilitatea pentru chestiunile de dezvoltare globală;

17. remarcă faptul că, deși nu toate nivelurile administrației locale și regionale au neapărat competențe în domeniul cooperării pentru dezvoltare (în funcție de statul membru), este necesară asumarea responsabilității globale pentru chestiunile de dezvoltare la nivel european. Cooperarea pentru dezvoltare trebuie să fie încorporată într-un fel sau altul în activitățile autorităților locale și regionale, chiar dacă acest lucru nu se întâmplă direct prin proiectele de ajutor financiar cu partenerii din țările în curs de dezvoltare. Modalitățile de realizare a acestui lucru ar putea fi prezentate în cadrul unui „forum” special, destinat schimbului de experiență;

18. privește ca fiind pozitiv din punctul de vedere al administrației publice locale și regionale faptul că Comisia recunoaște necesitatea de a implica autoritățile locale și regionale în cooperarea pentru dezvoltare și salută comunicarea Comisiei mai ales din acest punct de vedere;

19. atrage atenția asupra faptului că multe dintre autoritățile locale și regionale din UE au stabilit contacte cu omoloagele lor din țările în curs de dezvoltare, în cadrul activităților lor din domeniul dezvoltării, acumulând astfel experiență, mai ales în domenii cum ar fi educația, sănătatea, serviciile municipale (apă

și gestionarea deșeurilor), pescuitul la scară redusă și acvacultura, infrastructura, transportul, comunicațiile, protecția mediului, dezvoltarea rurală, dezvoltarea economică regională și susținerea dezvoltării structurilor locale și a descentralizării politice;

20. consideră că aceste proiecte vor acorda autorităților locale și regionale legitimitate, expertiză și experiență în acele domenii care sunt deosebit de importante pentru progresul economic și social al țărilor în curs de dezvoltare și că, de aceea, este vital să li se atribuie un rol mai important și să se profite de experiența acestora în politica de dezvoltare;

21. subliniază că în multe state membre ale UE, autoritățile locale și regionale sunt competente din punct de vedere oficial să participe la politicile naționale în domeniul dezvoltării prin intermediul cooperării descentralizate. În consecință, acestea pot fi privite ca actori direcți în politica de dezvoltare și în afacerile externe ale UE;

22. subliniază avantajele cooperării descentralizate și atrage atenția asupra nevoii de a o promova, având în vedere faptul că multe autorități locale și regionale finanțează și pun în aplicare direct politica de dezvoltare. Ele au un rol complementar și fac politica de coeziune mai coerentă;

23. subliniază faptul că municipalitățile și regiunile doresc să aibă o implicare mai mare bazată pe parteneriat și expertiză, prin concentrarea eforturilor în primul rând asupra domeniilor specifice care sunt de competența administrației publice locale sau regionale. De asemenea, acestea vor colabora cu agenții sociali din domeniul cooperării pentru dezvoltare, pentru a sensibiliza cetățenii cu privire la solidaritatea cu țările în curs de dezvoltare;

24. având în vedere apropierea de cetățeni și principiul subsidiarității, consideră că rolul administrației locale și regionale permite adoptarea unei perspective pe mai multe niveluri, care este o parte a politicii de dezvoltare naționale, europene și mondiale și care asigură și îmbunătățește eficacitatea ajutorului;

25. subliniază importanța rolului pe care îl pot juca autoritățile locale și regionale din regiunile ultraperiferice ca parteneri privilegiați în elaborarea politicilor de cooperare a UE cu țări terțe vecine; de asemenea, aceste regiuni ar putea servi drept laborator pentru realizarea unor proiecte care necesită o coordonare adecvată între Fondul European de Dezvoltare (FED) și Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER);

Actorii din țările terțe

26. remarcă faptul că, în încercarea de a face politica de dezvoltare mai eficace și mai coerentă, trebuie să fie avută în vedere implicarea autorităților locale și regionale din țările beneficiare;

27. subliniază faptul că însușirea obiectivelor la nivel local și descentralizarea ar trebui să reprezinte principiile directe în raport cu eforturile de dezvoltare și cu politica de dezvoltare;

28. ar dori promovarea unei abordări care să permită administrației locale și regionale din Europa și din țările în curs de dezvoltare să susțină mai bine părțile interesate și actorii din domeniul dezvoltării;

29. împărtășește punctul de vedere conform căruia democrația nu înseamnă doar libertate de alegere, ci se construiește zi de zi, reflectând dezvoltarea economică și socială în care administrația locală și regională joacă un rol-cheie;

30. remarcă faptul că valoarea adăugată reprezentată de autoritățile locale și regionale este vizibilă mai ales în rolul acestora, care este, în mod ideal, instituirea democrației și a bunei guvernări și promovarea modelului descentralizat de guvernare;

31. subliniază faptul că reprezentanții autorităților locale și regionale din Europa nu lucrează doar cu omoloagele lor din sud, ci și cu restul societății civile;

32. atrage atenția asupra problemelor care decurg din dependența ajutorului de un sistem unilateral, de sus în jos, care reprezintă abordarea cea mai frecvent întâlnită, utilizată chiar și de Comisia Europeană în furnizarea ajutorului. Parteneriatul real și

participarea nivelului local și a organizațiilor care îl reprezintă (cum ar fi asociațiile autorităților locale și regionale) lipsesc, ceea ce înseamnă că finanțarea nu are efect la nivel local. În același timp, efectele ajutorului furnizat de ONG-uri, care este în general local, nu se extind neapărat și asupra autorităților publice, a autorităților locale și regionale și a mecanismelor instituționale, fapt care constituie o piedică suplimentară în calea impactului pe termen lung și a eficacității ajutorului;

33. consideră că sistemul de sus în jos nu conduce la o implicare corespunzătoare a autorităților locale și regionale și la implicarea oamenilor potriviți și nici nu permite abordări și dezvoltări variate. De aceea, este necesară o punte pentru conectarea guvernului central și a nivelului local. În multe dintre țările în curs de dezvoltare beneficiare de ajutor, autorităților locale și ajutorul destinat acestora ar putea conduce la soluții vizibile, care trebuie să fie puse în aplicare, bineînțeles, de la caz la caz;

34. este convins că acordarea ajutorului pentru dezvoltare diferitelor autorități locale și regionale din țara beneficiară ar conduce, în multe cazuri, la o guvernare mai bună, mai transparentă și mai durabilă. În acest context, însă, și cheltuielile celor care acordă ajutoarele trebuie menținute într-o limită acceptabilă.

Bruxelles, 26 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „O politică comună de imigrație pentru Europa”

(2009/C 76/07)

COMITETUL REGIUNILOR

- subliniază că este pregătit să coopereze și să contribuie la elaborarea unei viitoare politici comune de imigrație;
- subliniază faptul că autoritățile locale și regionale sunt primele care sunt afectate semnificativ de o politică comună de imigrație. Pe de-o parte, ele sunt în mod special afectate de dificultățile legate de imigrația ilegală, iar, pe de altă parte, lor le revine sarcina de a presta diverse servicii, ca parte a procesului local de integrare. Din acest motiv, autoritățile locale și regionale trebuie să participe din plin la crearea unui cadru european al imigrației legale, la acțiunile împotriva imigrației ilegale și să colaboreze în mod cuprinzător cu țările de origine pentru a le ajuta să se dezvolte;
- accentuează rolul important al migranților, dată fiind contribuția pe care aceștia o aduc la evoluția socio-economică a UE. În interesul competitivității internaționale a Spațiului Economic European, trebuie îmbunătățită în mod vizibil atractivitatea UE, pentru a exploata mai bine potențialele locale și regionale;
- atrage atenția că este de competența statelor membre să stabilească cota de resortisanți ai țărilor terțe care intră pe teritoriul lor, venind din țări terțe, cu scopul de a căuta să muncească în calitate de salariați sau de lucrători independenți, aceasta permițând să se țină seama de cerințele pieței forței de muncă;
- recunoaște importanța decisivă a stăpânirii limbii sau limbilor oficiale ale țării-gazdă. Integrarea reușită este înlesnită și la nivel local și regional prin învățarea timpurie a limbii (limbilor) oficiale;
- subliniază că migrația ilegală este legată de migrația legală, combaterii migrației ilegale revenindu-i un rol central în elaborarea unei politici în domeniul migrației legale. Pe de-o parte, combaterea migrației ilegale trebuie urmărită consecvent și într-o optică globală, pentru a combate eficient structurile de criminalitate organizată. Pe de altă parte, trebuie să se dezvolte perspective care să permită migrația legală, atunci când există o penurie de forță de muncă sau când prioritare sunt schimbul și transferul de cunoștințe, precum și perfecționarea profesională a migranților cu drept de ședere pe durată limitată.

Raportor: dl Werner JOSTMEIER (DE/PPE), membru al Parlamentului landului Renania de Nord — Westfalia

Documente de referință

Comunicarea Comisiei „Spre o politică de imigrație comună”

COM(2007) 780 final

Comunicarea Comisiei „O politică comună de imigrare pentru Europa: principii, acțiuni și instrumente”

COM(2008) 359 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Rolul autorităților locale și regionale

1. sprijină o politică de imigrație comună, care s-a dezvoltat continuu începând de la Consiliul European de la Tampere din 1999 și până la Pactul european privind imigrația și azilul;

2. subliniază că este pregătit să coopereze și să contribuie la elaborarea unei viitoare politici comune de imigrație. Autoritățile locale și regionale sunt gata să accepte noile provocări și să promoveze schimbul de bune practici în acest domeniu, la nivel local și regional;

3. își exprimă satisfacția față de consolidarea cooperării cu Comisia Europeană și mulțumește pentru această cooperare, care trebuie continuată;

4. salută abordarea bazată pe parteneriat urmărită de Comisia Europeană. Cooperarea și solidaritatea, bazate pe parteneriat, dintre statele membre și instituțiile UE ar trebui să includă participarea actorilor locali și regionali. Noile provocări necesită măsuri coordonate și coerente, care, în cadrul unei politici comune de imigrație, presupun acțiuni eficiente din partea UE și a statelor membre;

5. subliniază faptul că autoritățile locale și regionale sunt primele care sunt afectate semnificativ de o politică comună de imigrație. Pe de-o parte, ele sunt în mod special afectate de dificultățile legate de imigrația ilegală, iar pe de altă parte, lor le revine sarcina de a presta diverse servicii, ca parte a procesului local de integrare. Din acest motiv, autoritățile locale și regionale trebuie să participe din plin la crearea unui cadru european pentru imigrația legală, la acțiunile împotriva imigrației ilegale și să colaboreze amplu cu țările de origine pentru a le ajuta să se dezvolte;

6. este de acord cu Comisia în ceea ce privește necesitatea existenței unor mecanisme care să se bazeze pe solidaritatea statelor membre și a UE, în ceea ce privește distribuirea sarcinilor și coordonarea politică. Autoritățile regionale și locale atrag atenția, printre altele, asupra finanțării supravegherii și controlului frontierelor, precum și a politicii de integrare, cu efecte asupra bugetului public la nivel național, regional și local;

7. plasează în centrul politicii de imigrație respectarea drepturilor omului și principiile statului de drept, precum și promovarea democrației. Uniunea Europeană garantează libertățile și principiile Cartei drepturilor fundamentale, ca, de exemplu, demnitatea umană, libertățile, egalitatea, solidaritatea, drepturile civice și justiția. O importanță specială revine în acest sens drepturilor femeilor și copiilor. Tradițiile sau actele care se opun acestor principii nu pot fi tolerate. Drepturile europene comune care stau la baza Cartei drepturilor fundamentale nu sunt negociabile. Fiecare persoană din Uniunea Europeană trebuie să accepte drepturile fundamentale europene ca pe un fundament valoric obligatoriu;

8. atrage atenția asupra faptului că imigranții reprezintă deja, în multe localități și regiuni europene, o componentă importantă a societății. Uniunea Europeană este o societate cu o moștenire culturală de o reală bogăție și diversitate, care trebuie conservată și dezvoltată în continuare. Cultura este concepută de UNESCO ca un complex care nu include doar arta și literatura, ci și modurile de viață, drepturile fundamentale ale omului, sistemele de valori, tradițiile și credințele. Imigrația poate contribui la îmbogățirea diversității culturale. Prin Anul european al dialogului intercultural ⁽¹⁾, Uniunea Europeană a omagiat în special diversitatea culturală;

Etape către o politică comună de imigrație

9. solicită, ținând seama de avizele deja adoptate de Comitetul Regiunilor, implicarea actorilor locali și regionali în următoarele faze ale elaborării viitoarei politici comune de imigrație ⁽²⁾;

Bunăstare și imigrație

10. accentuează rolul important al migranților, dată fiind contribuția pe care aceștia o aduc la evoluția socio-economică a UE. În interesul competitivității internaționale a Spațiului Economic European, trebuie îmbunătățită în mod vizibil atractivitatea UE, pentru a exploata mai bine potențialul local și regional;

11. consideră că este imperios necesar să existe reguli clare și transparente și ca acestea să fie respectate, în vederea asigurării certitudinii juridice și a egalității de tratament pentru resortisanții din țări terțe;

⁽¹⁾ Decizia nr. 1983/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind Anul european al dialogului intercultural (2008).

⁽²⁾ Deoarece Comunicarea COM(2008) 359 final se limitează la chestiunile legate de imigrația resortisanților țărilor terțe, prezentul aviz nu se ocupă de fluxurile de migrație care privesc cetățenii Uniunii și care au loc în cadrul UE sau al unor regiuni anume.

12. consideră că trebuie adoptate stimulente pentru integrare, care să includă condiții de ședere atractive pentru resortisanții din țări terțe și pentru familiile acestora, astfel încât Spațiul Economic European să atragă forța de muncă de care are nevoie. Modelele adecvate de organizare a imigrației în funcție de nevoile pieței forței de muncă trebuie să țină seama și de aspectele legate de reîntregirea familiei, în conformitate cu Directiva 2003/86/CE;

13. atrage atenția asupra faptului că o politică comună de imigrație ar putea duce, prin simplificarea procedurilor administrative de primire a imigranților, la o diminuare clară a efortului administrativ atât pentru statele membre, cât și pentru autoritățile locale și regionale;

14. solicită Comisiei să analizeze ce sarcini revin autorităților locale și regionale ca urmare a măsurilor propuse de Comisie, care urmează a fi adoptate la nivel european, respectiv național. Este important ca eventualele sarcini pentru autoritățile locale și regionale să fie finanțate la nivel național sau din fonduri UE;

15. atrage atenția asupra nevoilor diferite în privința pieței forței de muncă din statele membre. Eventuala introducere pe întreg teritoriul UE a unor standarde, reguli de procedură și permise de ședere — cum ar fi „Cartea albastră a UE” — trebuie examinată ținând seama de diferitele cerințe ale piețelor forței de muncă la nivel local, regional și național, de garantarea autonomiei statelor membre și de principiul subsidiarității. Este de competența statelor membre să stabilească cota de resortisanți ai țărilor terțe care intră pe teritoriul lor, venind din țări terțe, cu scopul de a căuta să muncească în calitate de salariați sau de lucrători independenți, aceasta permițând să se țină seama de cerințele pieței forței de muncă;

16. salută, în acest context, propunerea Comisiei de a include în mod activ autoritățile regionale și locale pentru găsirea unui echilibru mai bun între calificări și nevoile sectorului, în felul acesta putându-se ține seama tocmai de particularitățile locale și regionale;

Integrarea: cheia unei imigrații reușite

17. accentuează importanța rolului activ al autorităților locale și regionale în integrarea migranților. Nevoile specifice ale comunităților și regiunilor trebuie luate în considerare în viitoarea politică comună de imigrație, precum și în cadrul măsurilor de sprijin, ca, de exemplu, la gestionarea Fondului European de Integrare. Trebuie respectate principiul subsidiarității și cel al proporționalității;

18. vede o legătură între exercitarea drepturilor fundamentale și responsabilitățile și obligațiile față de semenii, de societate și de generațiile viitoare. Azeziunea la valorile europene comune implică obligația de respect și toleranță — premise ale unui trai în comun pașnic și democratic. Dialogul intercultural la nivel local și regional poate da impulsuri importante în această direcție;

19. consideră cooperarea activă între toate părțile societății civile și atitudinea pozitivă a migranților și a societăților-gazdă ca fiind condiții importante pentru integrare. Țările de origine pot contribui la integrarea resortisanților lor în țările-gazdă europene;

20. recunoaște importanța decisivă a stăpânirii limbii sau limbilor oficiale ale țării-gazdă. Integrarea reușită este înlesnită și la nivel local și regional prin învățarea timpurie a limbii (limbilor) oficiale. Ar trebui promovată intensiv învățarea limbii (limbilor) oficiale a (ale) țării-gazdă de către imigranți și mai ales de copiii lor și totodată ar trebui respectat și susținut dreptul de a cunoaște bine propria limba maternă (limbile materne);

21. consideră prioritară furnizarea unor informații elementare și ușor de înțeles cu privire la orașul, localitatea sau regiunea-gazdă, precum și cu privire la obiceiurile de viață cele mai comune ale acestor locuri;

22. subliniază importanța unei cunoașteri elementare a istoriei și instituțiilor societății-gazdă. Pentru ca imigranții să se poată integra, este esențial să li se acorde posibilitatea de a-și însuși aceste cunoștințe de bază;

23. sprijină organizarea de programe și activități de primire pentru resortisanții țărilor terțe nou veniți, care să le permită acestora să dobândească cunoștințe elementare cu privire la limba, istoria, instituțiile, caracteristicile socio-economice, viața culturală și valorile fundamentale ale societății-gazdă;

24. sprijină finanțarea de programe sau modele de integrare inovatoare care să includă acțiuni de formare lingvistică și ateliere de comunicare, precum și acțiuni de informare privind aspectele culturale, politice și sociale ale societății-gazdă;

25. recunoaște educației un rol-cheie în integrare. Autoritățile locale și regionale își asumă sarcini importante în domeniul educației, pentru a contribui la egalitatea de șanse a tuturor. Cartea verde publicată de Comisie pe tema „Migrație și mobilitate: provocările și oportunitățile sistemelor educaționale din UE”^(?) prezintă rolul central al educației în integrare. La evaluarea procesului de consultare, Comisia ar trebui să țină seama în special de modul în care sarcinile sunt repartizate la nivel local și regional;

26. atrage atenția asupra rolului considerabil jucat de viața profesională în integrarea migranților. Șomajul reprezintă deseori un obstacol în calea integrării reușite, în special atunci când sunt afectați tinerii. Imigrația resortisanților din țări terțe trebuie să aibă loc în conformitate cu cerințele piețelor forței de muncă din diferitele state membre. Activitatea profesională proprie reprezintă o condiție esențială pentru integrare, în special pentru că așa se realizează și includerea în sistemele de asigurări sociale. Dacă nu este îndeplinită această condiție, deschiderea regimurilor de asigurări sociale către imigranți ar însemna o povară suplimentară pentru autoritățile regionale și locale și va fi dificil de justificat în fața opiniei publice din statele membre;

^(?) COM(2008) 423 final.

Solidaritate și imigrație

27. subliniază că migrația ilegală este legată de migrația legală, combaterii migrației ilegale revenindu-i un rol central în elaborarea unei politici în domeniul migrației legale. Pe de-o parte, combaterea migrației ilegale trebuie urmărită consecvent și într-o optică globală, pentru a combate eficient structurile de criminalitate organizată; prin urmare, este important ca acordurile cu țările terțe să cuprindă dispoziții privind combaterea migrației ilegale incluzând, în special, readmisia resortisanților din țările terțe care rezidă în condiții de ilegalitate. Pe de altă parte, trebuie să se dezvolte perspective care să permită migrația legală, atunci când este vorba de migranți cu înaltă calificare sau există o penurie de forță de muncă sau când prioritare sunt schimbul și transferul de cunoștințe, precum și perfecționarea profesională a migranților cu drept de ședere pe durată limitată, ceea ce va putea contribui mai târziu și la dezvoltarea țărilor lor de origine;

Utilizarea eficientă și coerentă a mijloacelor disponibile

28. solicită o informare detaliată în privința fondurilor și a programelor de sprijin corespunzătoare ale UE, pentru ca toți actorii de la nivel local și regional să poată epuiza fondurile și programele existente;

29. consideră că în cadrul viitoarei politici de imigrație ar putea fi necesară direcționarea resurselor financiare și umane pentru extinderea capacităților FRONTEX, în domeniul măsurilor de control la frontieră și de prevenire a pericolelor în materie de securitate, astfel încât această agenție să-și poată îndeplini misiunea în mod eficient;

30. atrage explicit atenția că, în cadrul viitoarei politici de imigrație, trebuie să se țină seama de necesitatea de a dezvolta capacitatea autorităților locale și regionale de a gestiona fluxurile de migrație, în special prin direcționarea resurselor financiare adecvate și garantarea accesului la fondurile și programele UE, deoarece un eventual eșec al eforturilor de a elabora o politică de imigrație durabilă și reușită — adică acceptată de cei care participă la ea — ar avea consecințe socioeconomice grave și ar pune în pericol bunăstarea noastră, pacea socială și dezvoltarea economică;

31. solicită un sprijin financiar pentru politica de integrare și, în special, pentru sarcinile din domeniul educației, la nivel regional și local. Cartea verde privind migrația și mobilitatea va aborda chestiunea contribuției programelor și fondurilor comunitare de sprijinire a politicii de integrare. În domeniul educației, sarcinile locale și regionale legate în special de integrare trebuie sprijinite de Fondul de Integrare al UE;

Parteneriatul cu țări terțe

32. atrage atenția asupra faptului că, în cadrul viitoarei politici de imigrație, trebuie să se țină seama de importanța majoră a promovării dialogului și a cooperării cu țările de origine și de tranzit, iar, în acest scop, trebuie să se apeleze la instrumentele Politicii Europene de Vecinătate și ale Uniunii pentru Mediterană și să se creeze o colaborare eficientă pentru dezvoltare, autoritățile locale și regionale jucând un rol important în promovarea acestei cooperări. Acest lucru este valabil îndeosebi pentru autoritățile care pot servi drept platforme de cooperare pentru colaborarea cu țările terțe vecine;

33. accentuează dimensiunea globală a migrației, care are consecințe profunde pentru țările de origine, ca și pentru Uniunea Europeană. Din acest motiv trebuie ținut seama în mod special de interacțiunea dintre migrație și dezvoltare. În acest sens, trebuie vegheat ca emigrarea specialiștilor să nu aibă efecte economice negative (exodul creierelor — *brain drain*) asupra țărilor în curs de dezvoltare. În cazul migrației circulare, la reînnoirea în țară, specialiștii ar putea să aplice sau să transmită mai departe competențele dobândite;

Securitate și imigrație

34. consideră că, în perspectiva provocărilor legate de migrația ilegală cu care se va confrunta elaborarea viitoarei politici de imigrație, în prim plan trebuie să se afle necesitatea unor măsuri practice și armonizate în vederea combaterii traficului de persoane și a crimei organizate, pentru a împiedica tragedii umane;

Intensificarea luptei împotriva migrației ilegale și toleranță zero pentru traficul de persoane

35. sprijină măsurile luate de Uniunea Europeană pentru a împiedica imigrația ilegală, imigrație care contribuie adesea la exploatarea în special a femeilor și copiilor. În acest sens, trebuie adoptate măsuri coerente. Rețelele și grupurile care organizează și participă la traficul de persoane trebuie anihilate în cooperare cu țările de origine și de tranzit. Autoritățile locale și regionale trebuie implicate în mod corespunzător în aceste măsuri de cooperare;

Perspectivă

36. consideră că o politică de imigrație reușită, în calitate de factor de prosperitate economică și de diversitate culturală, poate fi benefică și oferi multiple posibilități. Autoritățile locale și regionale sunt în favoarea unei astfel de politici, deoarece ea contribuie la sporirea potențialului economic și social al Uniunii Europene. Totodată, reamintește că Uniunea Europeană se poate bucura pe deplin de beneficiile migrației legale dacă combaterea migrației ilegale este cuprinzătoare și încununată de succes.

Bruxelles, 26 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind al cincilea raport intermediar privind coeziunea economică și socială

(2009/C 76/08)

COMITETUL REGIUNILOR

- este de părere că, pentru a menține viabile noțiunile de inserție și de solidaritate, politica de coeziune trebuie să urmărească în continuare reechilibrul economic și social, fără a ceda tentației de a supraîncărca politica de coeziune cu prea multe obiective contradictorii;
- consideră că obiectivele de coeziune și de creștere pot și trebuie să fie reciproc compatibile, dat fiind că este vorba de două obiective strâns legate între ele și subliniază că trebuie determinat modul în care creșterea ar putea să amelioreze coeziunea și nu în ce fel ar putea contribui coeziunea la creștere;
- nu crede că este legitim ca instrumentelor politicii de coeziune să le fie atribuite obiective de competitivitate caracteristice strategiei de creștere și, în contextul procesului de reflecție asupra viitoarei organizări a fondurilor structurale, solicită o analiză a consecințelor atribuirii de fonduri în cadrul Strategiei de la Lisabona, asupra rezultatelor coeziunii economice și sociale;
- consideră necesară analizarea posibilității de elaborare a unor indicatori de dezvoltare și de bunăstare mai semnificativi și mai compleți, care să reflecte pe plan regional și local diferențele importante de venit, de disponibilitate a serviciilor publice, de calitate a serviciilor de sănătate și de ofertă de formare culturală și profesională;
- semnalează că, dacă se dorește ca politica de coeziune să îndeplinească un rol semnificativ în consolidarea reechilibrării economice și sociale, aceasta trebuie să dispună de resurse și de mijloace corespunzătoare, pe considerentul că nivelul de finanțare actual nu reprezintă decât minimumul necesar exercitării acestei funcțiuni.

Raportor: dna Marta VINCENZI (PSE/IT), primarul oraşului Genova

Document de referinţă

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European şi Consiliu

Al cincilea raport intermediar privind coeziunea economică şi socială

Regiuni în creştere, o Europă în creştere

COM(2008) 371 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Situaţia la zi a dezbaterilor

1. consideră că este din ce în ce mai important ca în politica de coeziune să se ţină seama, pe lângă coeziunea economică şi socială, şi de dimensiunea teritorială, dat fiind că, în ciuda progreselor şi ameliorărilor, nu numai că decalajele de dezvoltare dintre regiuni persistă, dar sporesc şi problemele structurale din interiorul regiunilor. Insistă asupra importanţei pe care o prezintă, pe lângă luarea în considerare a acestei dimensiuni teritoriale, garantarea respectării principiilor egalităţii şi proporţionalităţii;

2. este de acord cu faptul că multe dintre activităţile finanţate de către Uniunea Europeană au arătat că pot genera valoare adăugată. Atribuirea unei astfel de finanţări facilitează atragerea altor surse de finanţare publică sau privată şi favorizează dezvoltarea mai rapidă a inovării, atât la nivelul gestionării, cât şi al execuţiei;

3. regretă neglijarea de către Comisie a efectului de pârghie al fondurilor structurale şi reaminteşte că, în avizul său prospectiv consacrat acestei probleme, a propus definirea unui cadru de evaluare a diverselor dimensiuni ale valorii adăugate a politicii de coeziune;

4. salută introducerea noţiunii de *regiuni de tranziţie*, care desemnează atât teritoriile care sunt eligibile în prezent pentru *phasing-in* şi pentru *phasing-out*, cât şi regiunile care nu vor mai beneficia de ajutor la finalul perioadei de finanţare 2007-2013, şi sprijină elaborarea unor soluţii adaptate pentru aceste zone;

5. salută consultarea dinaintea publicării de către Comisie a Cărţii verzi privind coeziunea teritorială, care evidenţiază faptul că toate părţile interesate continuă să recunoască şi să sprijine rolul politicii de coeziune în procesul construcţiei europene;

6. observă că în dezbateri s-a analizat posibilitatea introducerii unor criterii de eligibilitate noi şi diferite. S-a exprimat dorinţa de a se ţine seama, pe lângă PIB şi VNB, de exemplu, şi de structura demografică şi de amplasarea populaţiei (date privind dispersia populaţiei, gradul de îmbătrânire şi raportul de dependenţă), de piaţa forţei de muncă, de oferta de servicii, de amenajarea teritoriului, de dimensiunea urbană şi rurală, de bunurile naturale şi de patrimoniu, precum şi de factorii ecologici şi climatici. Se poate spune că toţi aceşti factori influenţează dezvoltarea economică şi socială. În acelaşi timp, indicatorii

comunitari utilizaţi pentru determinarea regiunilor eligibile s-au dovedit corespunzători, dar ar fi necesară utilizarea unui ansamblu mai mare de indicatori, rezultaţi dintr-un set de date mai cuprinzător, pentru evaluarea concretă a eficienţei politicii de coeziune;

7. doreşte ca evaluarea concretă a diferenţelor de dezvoltare şi de progres în materie de coeziune să ţină seama, în afara PIB-ului şi a venitului naţional brut (VNB), şi de piaţa muncii (date privind ocuparea forţei de muncă, mobilitatea, formarea profesională), de oferta de servicii (date privind disponibilitatea, eficienţa, distribuţia) sau de amenajarea teritoriului (dimensiuni, continuitate, policentrism), de structura demografică şi stabilirea populaţiei (date privind dispersia populaţiei, gradul de îmbătrânire şi raportul de dependenţă), de nivelul de educaţie al populaţiei, investiţiile în cercetare şi inovare (date privind resursele destinate cercetării-dezvoltării-inovării în funcţie de PIB), precum şi de caracteristicile geografice specifice ale anumitor regiuni, cum ar fi cele ultraperiferice, insulare sau montane;

8. consideră că provocările reprezentate de schimbările climatice şi problemele de aprovizionare cu energie vor continua să influenţeze, în moduri şi măsuri diferite, o întreagă serie de aspecte ale dezvoltării economice şi sociale şi să afecteze eforturile depuse în cadrul politicii de coeziune şi rezultatele acesteia;

9. subliniază faptul că, pe de o parte, regiunile ultraperiferice şi teritoriile insulare sunt deosebit de vulnerabile la aceste noi provocări, însă, pe de altă parte, aceste regiuni reprezintă o şansă pentru UE, deoarece pot fi utilizate ca laboratoare naturale pentru evaluarea impactului şi căutarea de soluţii pentru aceste provocări, în beneficiul întregii Uniuni Europene;

10. subliniază că, deşi statisticile regionale reprezintă un instrument fundamental de ameliorare a criteriilor de eligibilitate sau de modificare a indicatorilor de dezvoltare, în multe state membre, datele, în cazul în care sunt disponibile, este posibil să fie dificil de utilizat sau de procesat, iar dacă nu sunt încă disponibile, pot fi greu de obţinut sau de măsurat;

Obiective şi priorităţi

11. notează că este menţinut obiectivul promovării coeziunii europene prin reducerea diferenţelor de dezvoltare. Din acest motiv, sprijinul ar trebui să fie, în primul rând, acordat în favoarea regiunilor mai puţin dezvoltate economic, dar politica de coeziune trebuie să fie deschisă tuturor regiunilor europene, pentru ca aceasta să aibă succes şi să fie de interes general;

12. consideră că principala provocare este accelerarea convergenței regiunilor întârziate din punct de vedere al dezvoltării, în special integrarea teritoriilor noilor state membre, așa cum menționează în mod regulat — și pe bună dreptate — raporturile elaborate de Comisia Europeană în domeniul politicii de coeziune;

13. este de părere că lipsurile din domeniul infrastructurii trebuie identificate și remediate cu prioritate;

14. insistă asupra faptului că politica de coeziune are drept obiectiv întărirea coeziunii economice, sociale și teritoriale și, în aceste condiții, de a contribui de asemenea la politicile sectoriale ale Uniunii Europene sau politicile naționale ale statelor membre;

15. consideră că integrarea politicilor sectoriale și de coeziune este încă foarte slabă, iar o abordare integrată mai accentuată impune stabilirea unor obiective orizontale, pentru a armoniza în primul rând dezvoltarea agriculturii, mediului, energiei și transportului;

16. având în vedere actuala situație economică, consideră că există o nevoie și mai mare de asociere în cadrul unor proiecte în rețea și al unor proiecte de clustere, care să depășească granițele regionale;

17. consideră că obiectivele de coeziune și de creștere pot și trebuie să fie reciproc compatibile, dat fiind că este vorba de două obiective strâns legate între ele și subliniază că trebuie determinat modul în care creșterea ar putea să amelioreze coeziunea și nu în ce fel ar putea contribui coeziunea la creștere;

18. nu crede că este legitim ca instrumentelor politicii de coeziune să le fie atribuite obiective de competitivitate caracteristice strategiei de creștere și, în contextul procesului de reflecție asupra viitoarei organizări a fondurilor structurale, solicită o analiză a consecințelor atribuirii de fonduri în cadrul Strategiei de la Lisabona, asupra rezultatelor coeziunii economice și sociale;

19. subliniază că toate părțile implicate consideră că o raționalizare a procedurilor ar putea facilita gestionarea fondurilor, dar atrage atenția asupra faptului că reformele vor trebui să fie astfel operate încât să nu sacrifice valoarea adăugată reprezentată de participarea la niveluri multiple a autorităților locale și regionale la guvernarea comunitară;

20. este de părere că mediul legislativ și administrativ este esențial pentru succesul politicii de coeziune și evidențiază faptul că întărirea capacității instituționale este una dintre contribuțiile cele mai importante și mai puțin evidente la funcționarea politicii de coeziune pentru implementarea măsurilor luate și, astfel, pentru funcționarea politicii de coeziune;

21. reamintește concurența crescândă, în termeni de eficiență productivă și administrativă, dintre regiunile europene sau de coeziune economică și socială ca fiind un factor demn de luat în

considerare pentru atragerea investițiilor străine și integrarea în economia globală;

22. salută elaborarea unor instrumente noi și inovative de inginerie financiară în cadrul politicii de coeziune (de exemplu fondurile de tip „revolving”) și subliniază totodată faptul că principiul cofinanțării reprezintă un instrument fiabil și eficient pentru păstrarea valorii adăugate a politicii de coeziune;

23. subliniază enorma contribuție care ar putea fi adusă de politica de coeziune la vizibilitatea proiectului european, remarcând necesitatea cooperării dintre Comisie, statele membre și autoritățile regionale și locale, în vederea identificării unor modalități și mai eficiente de informare a cetățenilor europeni cu privire la avantajele și rezultatele politicii de coeziune;

Etapele următoare

24. evidențiază faptul că principiile pe care se bazează actuala politică de coeziune europeană, și anume concentrarea, programarea, cofinanțarea, adiționalitatea și parteneriatul, și-au demonstrat validitatea și trebuie să rămână axul acțiunii comunitare și în viitor;

25. remarcă necesitatea continuării politicii europene de coeziune pe baza unui parteneriat între toate nivelurile de guvernare, cu implicarea tot mai accentuată și la toate stadiile a autorităților locale și regionale, de la etapa definirii și până la evaluarea programelor;

26. subliniază importanța cooperării teritoriale pentru toate fațetele politicii de coeziune, în termeni de valoare adăugată și de vizibilitate locală și îndeamnă la exploatarea deplină a oportunităților oferite de noul instrument reprezentat de GECT (gruparea europeană de cooperare teritorială);

27. cheamă la întărirea componentei urbane a politicii de coeziune, reamintind cât sunt de importante zonele urbane ca motor al creșterii economice, dar care maschează și grave fenomene de inegalitate economică, socială și de izolare culturală;

28. atrage atenția asupra necesității unei mai bune coordonări în abordarea problemelor din zonele rurale și a celor din zonele urbane, dat fiind că relația dintre realitatea urbană și mediul rural constituie o componentă esențială a politicii integrate de dezvoltare regională;

29. recomandă integrarea instrumentelor de dezvoltare rurală în politica generală de coeziune, dat fiind că fondurile structurale finanțează deja numeroase acțiuni cu obiective paralele, iar această alegere poate fi cea mai bună soluție pentru evitarea suprapunerii proiectelor și intervențiilor;

30. propune o colaborare între autoritățile de management și institutele de statistică, în vederea elaborării noilor instrumente de statistică regională, care să evalueze în mod adecvat și direcționat efectele politicii de coeziune și să ajute la definirea optimă a indicatorilor de dezvoltare sau la mai buna adaptare a criteriilor de eligibilitate;

31. consideră necesară analizarea posibilității de elaborare a unor indicatori de dezvoltare și de bunăstare mai semnificativi și mai compleți, care să reflecte pe plan regional și local diferențele importante de venit, de disponibilitate a serviciilor publice, de calitate a serviciilor de sănătate și de ofertă de formare culturală și profesională;

32. evidențiază faptul că posibilitatea recurgerii la forme integrate de finanțare, cum ar fi fondurile *revolving* cu capital de risc și împrumuturi preferențiale sau garantate ar putea avea efecte pozitive multiplicare, fără ca sistemul de subvenționare a politicii de coeziune să fie bulversat;

33. consideră că autoritățile publice, inclusiv cele locale și regionale, vor fi chemate în viitor să investească mai mult decât până acum în furnizarea de servicii de interes general sau în sprijinirea acestora, în vederea reducerii decalajelor existente, mai ales în domeniul serviciilor publice și al transportului;

34. reamintește că statele membre ale Uniunii Europene se confruntă cu o provocare demografică, reprezentată de îmbătrânirea progresivă a populației sale, și subliniază că unul dintre aspectele acestei schimbări este cererea crescândă de servicii publice, sanitare și sociale în primul rând, care să asigure tuturor aceeași eficiență și aceeași calitate;

35. este de părere că simplificarea politicii de coeziune trebuie să se bazeze pe principiile subsidiarității și proporționalității, legând obligațiile de raportare și procedurile de control de amploarea acțiunilor și de localizarea proiectelor, în vederea reducerii costurilor de descentralizare managerială;

Concluzii

36. consideră că Uniunea Europeană trebuie să recunoască și să întărească dimensiunea teritorială a politicii de coeziune, pentru a permite o dezvoltare economică și socială nu doar echilibrată și durabilă între diversele regiuni, ci și policentrică și armonioasă în interiorul aceluiași regiuni;

37. subliniază coeziunea ca o provocare importantă, dat fiind că nu numai între diferitele regiuni, ci și în interiorul fiecăreia dintre ele persistă diferențe mari de dezvoltare economică, diferențe care au fost amplificate de ultima extindere a Uniunii Europene;

38. este de părere că, pentru a menține viabile noțiunile de inserție și de solidaritate, politica de coeziune trebuie să urmărească în continuare reechilibrul economic și social, fără a ceda tentației de a supraîncărca politica de coeziune cu prea multe obiective contradictorii;

39. semnaleză că, dacă se dorește ca politica de coeziune să îndeplinească un rol semnificativ în consolidarea reechilibrării economice și sociale, aceasta trebuie să dispună de resurse și de mijloace corespunzătoare, pe considerentul că nivelul de finanțare actual nu reprezintă decât minimumul necesar exercitării acestei funcțiuni și trebuie să facă față presiunilor de moderare a cheltuielilor provocate de un context mondial de criză financiară, context în care necesitatea de a aplica mai ferm politicile de coeziune devine stringentă;

40. observă că politica de coeziune trebuie să-și păstreze caracterul european și respinge orice tentativă de renaționalizare a efortului comunitar, a cărui valoare adăugată rezidă, de asemenea, în faptul că reprezintă o vastă politică comună cu obiective strategice clare, capabile să răspundă provocărilor continentale și globale și să se adapteze exigențelor locale și regionale;

41. subliniază efectul de pârgă al politicii de coeziune, dat fiind că investițiile produc consecințe structurale de lungă durată asupra economiei de la nivel local și regional, prin promovarea abordărilor inovatoare de dezvoltare și de ocupare a forței de muncă, având și un impact puternic asupra capacității administrațiilor și a întreprinderilor;

42. solicită aplicarea noilor instrumente financiare, care ar putea contribui, în forme mai simple și mai eficiente, la investiții mai ales în zonele care au nevoie de restructurări și de inovații, în special de întărirea rolului și dezvoltării IMM-urilor;

43. reamintește că, în conformitate cu principiul subsidiarității, este necesară atragerea autorităților locale și regionale în toate stadiile, de la proiectare și până la evaluare, dat fiind că acestea reprezintă nivelul de guvernare cel mai apropiat de destinatarul final, precum și responsabilii principali ai implementării pe teren a politicii de coeziune.

Bruxelles, 27 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind Balcanii de Vest: Consolidarea perspectivei Europene

(2009/C 76/09)

COMITETUL REGIUNILOR

- consideră că Uniunea Europeană și-a luat angajamentul ferm de a oferi un viitor european întregii zone a Balcanilor de Vest, cu condiția ca țările din regiune să îndeplinească criteriile de aderare;
- îndeamnă țările din zona Balcanilor de Vest să îndeplinească fără întârziere condițiile de care depinde relaxarea regimului comunitar al vizelor. Cerințele actuale de acordare a vizei pentru cetățenii țărilor din zona Balcanilor de Vest îngreunează stabilirea de contacte sociale cu parteneri din statele membre și reprezintă un obstacol major pentru implementarea proiectelor educaționale și de dezvoltare; invită statele membre UE să continue procesul de relaxare a regimului vizelor pentru țările din zona Balcanilor de Vest;
- subliniază importanța procesului demarat în aceste țări, de descentralizare și diseminare a autorității centrale; evidențiază faptul că în acest proces, factorul etnic nu trebuie să fie singurul factor, și nici cel principal, și consideră importantă, în țările foarte compozite din punct de vedere etnic, consolidarea poziției instituțiilor centrale, esențiale pentru funcționarea statului, cu acceptarea în același timp a unui mecanism decizional autonom al instituțiilor și autorităților locale și regionale;
- consideră importantă realizarea unui progres semnificativ în activitatea de consolidare a independenței sistemului judiciar. Trebuie continuate activitățile de combatere a corupției și eforturile de întărire a încrederii cetățenilor în justiție;
- se declară în favoarea unei strânse colaborări între autoritățile și instituțiile locale și regionale și partenerii din statele membre, și invită la crearea unor mecanisme instituționale și financiare adecvate, care să permită implicarea sporită a autorităților locale și regionale, precum și a asociațiilor naționale ale autorităților locale autonome în proiecte transfrontaliere și regionale, inclusiv participarea la inițiativele din cadrul Grupării europene de cooperare teritorială.

Raportor: dl František KNAPÍK (SK/PPE), primarul oraşului Košice

Document de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu „Balcanii de Vest: consolidarea perspectivei europene”

COM(2008) 127 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

A. Recomandări generale

Progrese pe calea aderării la UE

1. consideră că Uniunea Europeană și-a luat angajamentul ferm de a oferi un viitor european întregii zone a Balcanilor de Vest, cu condiția ca țările din regiune să îndeplinească criteriile de aderare;

2. salută progresele înregistrate de țările din zona Balcanilor de Vest pe drumul către Uniunea Europeană; consideră că semnarea unui Acord de stabilizare și asociere (ASA) între UE și Republica Serbia, ca și între UE și Bosnia și Herțegovina, este absolut esențială dacă se dorește ca întreaga regiune să se bucure de o perspectivă europeană. Alte indicii ale evoluției integrării europene sunt perspectiva reală de dobândire a statutului de țară candidată în viitorul apropiat de către Muntenegru și Albania, urmate de celelalte țări din regiune, ca și progresele înregistrate în negocierile de aderare purtate cu Croația;

3. recomandă Comisiei Europene să profite mai mult de experiența noilor state membre, atât în ceea ce privește procesul de aderare, cât și cel de transformare. Opiniile noilor state membre ar trebui să furnizeze valoare adăugată în elaborarea politicilor comunitare, în special în privința obiectivelor legate de aderare ale țărilor din Balcanii de Vest;

4. îndeamnă țările din zona Balcanilor de Vest să îndeplinească fără întârziere condițiile de care depinde relaxarea regimului comunitar al vizelor. Cerințele actuale de acordare a vizei pentru cetățenii țărilor din zona Balcanilor de Vest îngreunează stabilirea de contacte sociale cu parteneri din statele membre și reprezintă un obstacol major pentru implementarea proiectelor educaționale și de dezvoltare; invită statele membre UE să continue procesul de relaxare a regimului vizelor pentru țările din zona Balcanilor de Vest;

5. subliniază importanța procesului demarat în aceste țări, de descentralizare și diseminare a autorității centrale; evidențiază faptul că în acest proces, factorul etnic nu trebuie să fie singurul factor, și nici cel principal; consideră că, în țările cu compoziție etnică foarte diversificată, este importantă consolidarea poziției instituțiilor centrale, esențiale pentru funcționarea statului, cu acceptarea în același timp a unui mecanism decizional autonom al instituțiilor și autorităților locale și regionale;

6. subliniază faptul că recunoașterea și protejarea minorităților reprezintă unul dintre criteriile de la Copenhaga, iar respectarea acestuia este o premisă pentru aderarea la Uniunea Europeană; își exprimă convingerea că un element central al drepturilor minorităților îl constituie facilitarea coexistenței pașnice dintre populațiile care diferă ca rasă, limbă sau religie și populația majoritară, astfel încât nevoile specifice ale acestora să fie satisfăcute;

7. îndeamnă țările din regiune să adopte măsuri prin care să se mărească participarea femeilor la viața socială și economică și să se promoveze egalitatea dintre femei și bărbați; constată că încă mai există cazuri de discriminare a femeilor și de violență domestică și, din acest motiv, solicită țărilor să facă eforturi mai mari pentru protejarea drepturilor femeilor;

8. propune consolidarea capacității administrative a instituțiilor naționale și a autorităților locale, în vederea maximizării beneficiilor rezultate din finanțările acordate țărilor din Balcanii de Vest prin intermediul instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA);

9. consideră importantă realizarea unui progres semnificativ în activitatea de consolidare a independenței sistemului judiciar. Trebuie continuate activitățile de combatere a corupției și eforturile de întărire a încrederii cetățenilor în justiție;

10. deplânge existența, în continuare, a corupției pe scară largă. Aceasta împiedică dezvoltarea unei administrații publice transparente și afectează negativ gestionarea și administrarea fondurilor și programelor UE;

11. salută eforturile de înființare a Școlii Regionale de Administrație Publică (RESPA), dotată cu toate competențele necesare unei instituții de pregătire profesională a funcționarilor publici, în scopul întăririi capacității administrative în țările din Balcanii de Vest. Comitetul recomandă școlilor de administrație publică din fiecare țară să colaboreze cât mai mult posibil cu această instituție. Comitetul sprijină, de asemenea, și celelalte instrumente de care dispune Comisia Europeană în vederea consolidării capacității administrative, înființării de instituții și implementării legislației comunitare, în special inițiativele de *twinning* (înfățișare instituțională), Biroul de asistență tehnică și de schimb de informații (TAIEX) și Sprijinul pentru îmbunătățirea guvernancei și gestionării (SIGMA).

Cooperare regională și extinderea cooperării transfrontaliere

12. salută transformarea cu succes a Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est în Consiliul de Cooperare Regională; consideră cooperarea regională drept una dintre premisele progresului tuturor țărilor din Balcanii de Vest în procesul de aderare la UE. În acest context, trebuie acordată o atenție specială îmbunătățirii cooperării transfrontaliere, deoarece, în multe cazuri, regiunile de graniță sunt cele care au avut cel mai mult de suferit în urma conflictelor armate din anii '90. Din acest motiv, Comitetul invită la crearea unei infrastructuri transfrontaliere între țările din regiune;

13. consideră că o mai strânsă cooperare transfrontalieră între zonele costiere sau de graniță ale țărilor din Balcanii de Vest și zonele învecinate sau foarte apropiate ale țărilor membre UE reprezintă calea de urmat pentru depășirea disensiunilor, a prejudecăților și a neîncrederii cauzate de dispute ori de conflicte în care, de curând sau în trecutul îndepărtat, au fost implicate țările din Balcanii de Vest și țările vecine care sunt, în prezent, membre ale UE;

14. salută progresele înregistrate în instituirea unei zone de liber-schimb — CEFTA — în Balcanii de Vest; recomandă țărilor participante să urgiteze crearea unei zone de liber schimb în întreaga regiune, deoarece aceasta ar constitui un ajutor pentru fiecare dintre ele, în pregătirea aderării la piața unică a UE;

15. se declară în favoarea unei strânse colaborări între autoritățile și instituțiile locale și regionale și partenerii din statele membre, și invită la crearea unor mecanisme instituționale și financiare adecvate, care să permită implicarea sporită a autorităților locale și regionale, precum și a asociațiilor naționale ale autorităților locale autonome în proiecte transfrontaliere și regionale, inclusiv participarea la inițiativele din cadrul Grupării europene de cooperare teritorială;

16. este conștient de faptul că organizațiile societății civile joacă un rol important în promovarea integrării în UE și susține crearea de rețele ale acestor organizații în regiune, ca și elaborarea de proiecte comune.

Dezvoltarea autorităților locale și regionale

17. consideră că buna funcționare a autorităților locale și regionale este esențială atât pentru consolidarea pe plan intern a țărilor din regiune, cât și pentru procesul de apropiere a acestora de UE; recomandă guvernelor intensificarea comunicării cu autoritățile locale și regionale, în vederea promovării ideii de integrare europeană;

18. salută mecanismul special de sprijinire a administrațiilor locale și regionale din Balcanii de Vest, mecanism care face parte din instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA) și care a fost prezentat de Comisia Europeană în aprilie 2008, în cadrul conferinței de la Bruxelles; recomandă simplificarea pe cât posibil de către Comisia Europeană a procedurii de acordare a ajutorului, în special prin accelerarea acesteia și îmbunătățirea

eficienței mecanismelor de acordare; consideră că, deși trebuie avută în vedere o alocare direcționată a tuturor formelor de ajutor, acestea trebuie să ajungă la număr cât mai mare de beneficiari;

19. este conștient de disparitățile regionale dintre zonele metropolitane și cele mai îndepărtate de acestea, în termeni de activitate a autorităților locale și regionale care se ocupă de dezvoltarea teritorială armonioasă și echilibrată și de promovarea ideii de integrare europeană; consideră necesară sprijinirea autorităților de la nivel infranațional, pentru ca acesta să acționeze mai eficient în regiunile rurale, în special în zonele mixte din punct de vedere etnic, unde accentul trebuie pus pe implementarea proiectelor multietnice;

20. este conștient de faptul că autoritățile locale și regionale din țările din Balcanii de Vest joacă un rol fundamental în formularea răspunsului instituțional necesar în materie de drepturi ale minorităților naționale; prin urmare, invită guvernele acestor țări să consulte autoritățile locale și regionale atunci când sunt discutate și adoptate noi standarde și cadre juridice privitoare la drepturile minorităților naționale, în conformitate cu Convenția-cadru a Consiliului Europei pentru protecția minorităților naționale;

21. subliniază importanța rolului autorităților locale și regionale în depășirea prejudecăților și a diferențelor etnice regionale și, în acest context, importanța lor în ceea ce privește comunicarea dintre nivelul teritorial și cel guvernamental din diferite țări.

B. Recomandări specifice pentru fiecare țară*Croația*

22. salută progresele substanțiale înregistrate în negocierile de aderare purtate cu Croația, care constituie un semnal pentru celelalte țări din Balcanii de Vest în ceea ce privește perspectivele lor de aderare, odată îndeplinite condițiile necesare; consideră că incertitudinea existentă în prezent în ceea ce privește intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, în urma referendumului din Irlanda, nu are efect asupra negocierilor de aderare cu Croația;

23. salută progresele realizate în politica regională și în cooperarea transfrontalieră și apreciază eforturile suplimentare depuse de Croația în vederea soluționării diferendelor cu vecinii săi;

24. evidențiază faptul că trebuie înregistrate noi progrese în ceea ce privește reformarea sistemului judiciar, combaterea corupției, drepturile minorităților naționale, returnarea refugiaților și restructurarea sectorului construcțiilor navale, dacă se dorește realizarea în 2008 a unor progrese majore în procesul de aderare al Croației;

25. subliniază că trebuie accelerat ritmul reformei administrației publice și că trebuie îmbunătățită capacitatea administrativă la nivel local și regional.

Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei

26. consideră că fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei poate realiza în continuare progrese în ceea ce privește aprofundarea relațiilor cu UE, cu condiția să respecte criteriile stabilite de Consiliul European din iunie 2008;

27. apreciază contribuția fostei Republici Iugoslave a Macedoniei la stabilitatea din Balcanii de Vest și ia în considerare decizia guvernului acestei țări privind recunoașterea independenței regiunii Kosovo;

28. salută instituirea Comitetului consultativ comun UE — fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei și încurajează aprofundarea dialogului politic dintre autoritățile la nivel infranațional din UE și omoloagele lor din fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei;

29. remarcă faptul că criza politică pe care a traversat-o fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei a fost, în sfârșit, soluționată; recomandă să se ia măsuri imediate pentru îmbunătățirea și consolidarea funcționării autorităților statale, astfel încât să se elimine cauzele problemelor care au marcat procesul electoral din iunie 2008 și să se garanteze că viitoarele alegeri vor fi organizate într-un mod care să respecte modelele recunoscute la nivel internațional; subliniază necesitatea intensificării dialogului politic dintre partidele prezente pe scena politică, în scopul instaurării unui context politic stabil, pentru realizarea reformelor de care depinde aderarea la Uniunea Europeană;

30. propune continuarea procesului de descentralizare, cu garantarea faptului că aspectul etnic nu reprezintă criteriul de bază al instituirii unor autorități locale sau regionale; solicită menținerea stabilității politice a fostei Republici Iugoslave a Macedoniei la nivel național, regional și local, și pune accentul pe necesitatea utilizării în primul rând a dialogului;

31. susține rolul constructiv al Comitetului pentru relații interetnice, atât la nivel național, cât și local, în calitate de mediator între diferitele comunități etnice și Parlament. Comitetul invită, de asemenea, la menținerea caracterului multiethnic al fostei Republici Iugoslave a Macedoniei, și în special la respectarea cu strictețe a drepturilor grupurilor minoritare;

32. salută reluarea negocierilor, în prezența dlui Matthew Nimetz, trimis special al ONU, și solicită Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei accelerarea eforturilor destinate rezolvării problemei legate de denumirea țării, în conformitate cu rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU 817/93 și 845/93; subliniază importanța relațiilor de bună vecinătate pentru realizarea de noi progrese pe calea aderării fostei Republici Iugoslave a Macedoniei la UE;

33. recomandă continuarea eforturilor susținute de reformă a administrației publice, inclusiv de reformă a impozitării la nivel local, pentru a acorda autorităților locale mai multă autonomie în privința chestiunilor financiare.

Albania

34. salută punerea în aplicare a măsurilor de reformă a administrației publice și de acordare a unor puteri sporite autorităților locale;

35. subliniază necesitatea consolidării creșterii și performanței economice. Prosperitatea economică și creșterea economică durabilă reprezintă premisele unei evoluții reușite către aderarea la UE;

36. evidențiază nevoia consensului politic în ceea ce privește chestiunile legate de integrarea europeană;

37. invită partidele politice să abandoneze pozițiile neconstructive la nivel local, astfel încât hotărârile privind problemele locale și nevoile comunităților locale să fie adoptate în consens;

38. invită la implementarea unor mecanisme eficiente de eliminare a corupției, atât la nivel național, cât și local; în același timp, lansează un apel la implicarea instituțiilor competente în eficientizarea luptei împotriva crimei organizate;

39. salută lărgirea atribuțiilor autorităților locale în domeniul fiscalității și cheltuielilor locale;

40. recomandă sporirea competențelor descentralizate ale autorităților locale;

41. solicită Albaniei să aplice integral dispozițiile prevăzute de Convenția-cadru a Consiliului Europei pentru protecția minorităților naționale, în special în ceea ce privește utilizarea limbilor vorbite de minorități.

Bosnia și Herțegovina

42. salută semnarea Acordului de stabilizare și asociere între Uniunea Europeană și Bosnia și Herțegovina, și sprijină încheierea Oficiului Înaltului Reprezentant (OIR) și consolidarea Oficiului de reprezentare specială a UE, de îndată ce vor fi îndeplinite condițiile și obiectivele stabilite;

43. apreciază faptul că problema statutului final al regiunii Kosovo nu a avut repercusiuni majore în Bosnia și Herțegovina și situația generală în plan politic și în materie de securitate s-a menținut stabilă;

44. salută adoptarea reformei sistemului de poliție de către Parlamentul bosniac, foarte importantă pentru avansarea pe calea aderării la UE; este conștient de faptul că această reformă, în termenii în care a fost adoptată, este rezultatul consensului obținut în urma unor lungi și complexe negocieri între toate părțile implicate; cu toate acestea, subliniază necesitatea unor modificări constituționale suplimentare, pentru ca instituțiile naționale să fie mai funcționale, iar factorul etnic să înceteze a fi determinant în funcționarea societății în Bosnia și Herțegovina; evidențiază, de asemenea, importanța unei cooperări mai strânse cu Tribunalul Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie (TPI);

45. apreciază desfășurarea democratică a alegerilor locale din octombrie 2008 și faptul că acestea au decurs fără incidente; este conștient de importanța alegerii democratice a consilierilor locali și de rolul acestora în democratizarea societății din Bosnia și Herțegovina și în apropierea acesteia de UE;

46. susține consolidarea capacității administrative a direcției de integrare europeană din cadrul Consiliului de miniștri al Bosniei și Herțegovinei, precum și a capacității altor instituții și organisme implicate în procesul de integrare europeană. Pentru progrese în procesul de integrare europeană vor fi necesare eforturi suplimentare de implementare a reformelor corespunzătoare;

47. este conștient de faptul că o dezbatere națională pe tema aderării la UE va trebui dublată de un număr de proiecte bine orientate, în care să fie implicați funcționari publici de la nivel central, regional și local, mediul universitar și sectorul neguvernamental. Experiența noilor state membre poate constitui o sursă de inspirație în acest sens, în special în ceea ce privește instituirea unei convenții naționale privitoare la UE, care în Slovacia s-a dovedit un succes și care a fost inițiată și în Serbia, în 2006.

Munte negru

48. salută organizarea de alegeri prezidențiale democratice și transparente, mai ales că acestea au fost primele alegeri desfășurate de la momentul declarației de independență din 2006;

49. apreciază contribuția activă a Muntenegrului la stabilizarea regiunii, și în special abordarea sa constructivă în ceea ce privește instituirea de bune relații bilaterale cu țările vecine și ia în considerare decizia guvernului acestei țări privind recunoașterea independenței regiunii Kosovo;

50. salută înființarea unei delegații a Comisiei Europene în capitala Podgorica și se declară încrezător că aceasta va facilita și va spori în mod considerabil comunicarea dintre Comisia Europeană și Muntenegru, sprijinind eforturile în vederea aderării;

51. invită la accelerarea reformei sistemului judiciar și la consolidarea administrației publice; susține continuarea progreselor administrative și a reformei juridice; recomandă întărirea capacității administrative, politice și juridice, în vederea implementării Acordului de stabilizare și asociere;

52. face apel la autoritățile competente, în sensul depunerii unor eforturi suplimentare în vederea eliminării corupției din instituțiile administrației centrale și locale și combaterii crimei organizate, în special în ceea ce privește traficul de droguri și de alte mărfuri.

Republica Serbia

53. salută semnarea unui Acord de stabilizare și asociere între Republica Serbia și Uniunea Europeană și invită guvernul sârb să-și respecte pe deplin angajamentele legate de implementarea acestui acord;

54. salută arestarea lui Radovan Karadžić pe teritoriul Serbiei și apreciază eforturile depuse de noul guvern sârb în această privință; subliniază importanța unei cooperări continue între guvernul sârb și Tribunalul Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie (TPI);

55. invită UE să facă pași decisivi pentru a-și consolida relațiile cu Republica Serbia, prin aplicarea acordului provizoriu și prin inițierea procesului de ratificare a Acordului de stabilizare și asociere de către Parlamentele statelor membre și consideră oportun ca, în 2009, acesteia să i se acorde statutul de țară candidată;

56. salută faptul că alegerile prezidențiale din ianuarie și februarie 2008, ca și alegerile parlamentare anticipate și cele locale din mai 2008, s-au desfășurat în mod democratic, și apreciază maniera democratică în care a fost rezolvată criza guvernamentală;

57. evidențiază necesitatea unei descentralizări fiscale eficiente și susține adoptarea legii privind bunurile aparținând autorităților locale, în forma prezentată de către Conferința permanentă a orașelor și comunelor;

58. salută ratificarea de către Parlamentul sârb a Cartei europene a autonomiei locale, și intrarea acesteia în vigoare începând cu 1 ianuarie 2008;

59. recomandă elaborarea unei strategii de descentralizare în scopul transparenței și al previzibilității procesului de descentralizare din Serbia; subliniază necesitatea consolidării instituțiilor locale și propune acordarea unei atenții speciale respectării depline a drepturilor minorităților naționale și grupurilor etnice;

60. solicită autorităților de la Belgrad să accepte Misiunea Uniunii Europene de sprijinire a statului de drept în Kosovo (EULEX).

Kosovo (în temeiul Rezoluției 1244/99 a Consiliului de securitate al ONU)

61. susține prezența în continuare în Kosovo a misiunii Uniunii Europene de sprijinire a supremației legii în Kosovo (EULEX) și salută angajamentul UE de a-și asuma o bună parte din responsabilitățile legate de evoluțiile viitoare din Kosovo; salută acordul privind transferul de competențe de la Misiunea Interimară a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo (UNMIK) către EULEX;

62. salută rezultatele conferinței donatorilor pentru Kosovo, organizată de Comisia Europeană la 11 iulie 2008 la Bruxelles și apreciază angajamentele asumate de UE în privința acestei provincii și a stabilității în Balcanii de Vest;

63. susține participarea regiunii Kosovo la inițiativele regionale, în special la cele care au legătură cu perspectivele unei integrări a Balcanilor de Vest în UE, și subliniază faptul că aderarea acestei zone nu va putea avea loc cu succes decât cu condiția participării tuturor actorilor din regiune la acest proces;

64. ia notă de faptul că noua Constituție consacră drepturile comunităților naționale minoritare;

65. salută instituirea, sub egida Președinției, a Consiliului consultativ pentru comunități, ca și introducerea sistemului dublei majorități, ce prevede că problemele care țin de interesele vitale ale comunităților minoritare trebuie aprobate atât de majoritatea membrilor forului legislativ, cât și de majoritatea reprezentanților acestor comunități. Comitetul recomandă, de asemenea, ca data intrării în vigoare a acestui sistem să fie decisă împreună cu reprezentanții comunității internaționale;

66. speră ca declarația unilaterală de independență a Kosovo să nu ridice noi bariere în calea comerțului sau a mobilității popoarelor din Balcani;

67. susține prezența pe termen lung a comunității internaționale în Kosovo; face apel la comunitatea internațională, în vederea furnizării unui sprijin substanțial pentru aplicarea noii Constituții, ținând cont de resursele administrative insuficiente ale instituțiilor din Kosovo;

68. regretă faptul că încă nu există capacitate administrativă suficientă pentru a asigura eficiența și transparența în serviciul public și în gestionarea fondurilor și programelor comunitare;

69. recomandă insistent comunităților minoritare naționale să se implice în gestionarea afacerilor publice din Kosovo, în conformitate cu dispozițiile noii Constituții, și ia notă cu regret de reticențele reprezentanților comunității sârbe față de participarea la crearea instituțiilor administrației publice și la procesul democratic de alegere a unor reprezentanți pentru instituțiile din Kosovo.

70. solicită autorităților din Kosovo să respecte diferitele minorități etnice și să îndeplinească toate cerințele internaționale în acest sens.

Bruxelles, 27 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind valoarea adăugată a participării autorităților locale și regionale la procesul de extindere

(2009/C 76/10)

COMITETUL REGIUNILOR

- recomandă ca țările din grupul țărilor potențial candidate, în măsura în care îndeplinesc cerințele stabilite, să aibă dreptul să primească asistență și din celelalte trei componente, pentru a putea beneficia de aceleași condiții de asistență ca țările candidate;
- recomandă ca prezentul aviz să constituie un punct de plecare pentru o evaluare mai cuprinzătoare și mai profundă a experienței acumulate până în prezent, deoarece o evaluare ar putea documenta activitatea cuprinzătoare și fundamentală depusă de autoritățile locale și regionale pe parcursul proceselor de extindere anterioare. În acest context se solicită elaborarea de către Comitetul Regiunilor, prin intermediul fondurilor de cercetare, a unei analize detaliate a implicării locale și regionale în IAP pentru perioada 2007-2009;
- propune ca, la începutul anului 2009, Comitetul Regiunilor să lanseze o masă rotundă, la care reprezentanți ai Comisiei Europene, ai Parlamentului European, ai autorităților locale și regionale ale țărilor candidate și potențial candidate și ai altor actori relevanți să fie invitați, pentru a discuta acest aspect în detaliu, dând astfel semnalul de începere potrivit pentru procesul de reevaluare;
- solicită ca, pe baza acestei evaluări, să se elaboreze un cadru politic de referință al Comitetului Regiunilor și a Comisiei privind implicarea autorităților locale și regionale în procesul de extindere. Acesta ar urma să fie adoptată de Comitetul Regiunilor, deoarece un asemenea cadru politic de referință ar constitui un instrument excelent de evaluare a actualelor structuri și forme de colaborare în privința modului în care ar putea fi dezvoltată în continuare colaborarea autorităților locale și regionale din statele membre, din țările candidate și potențial candidate.

Raportor: dna Helene LUND (DK/PSE), membru al Consiliului municipal Furesø

I. OBSERVAȚII GENERALE

COMITETUL REGIUNILOR

Puncte principale

1. salută încheierea cu succes a celui de-al cincilea val de extindere. Autoritățile locale și regionale din Bulgaria și România și-au adus o contribuție esențială în acest proces, astfel încât dezvoltarea din țările candidate actuale și potențiale să fie orientată în direcția unei democrații durabile la nivel local și regional;

2. subliniază faptul că, în contextul colaborării transfrontaliere, trebuie trase neapărat învățăminte din extinderile anterioare, pentru ca eforturile cu privire la negocierile actuale de extindere purtate cu țările candidate și potențial candidate să fie optimizate și îmbunătățite;

3. în acest sens, recomandă să se pună și mai mult accentul pe colaborarea dintre autoritățile locale și regionale ale statelor membre, ale statelor candidate și potențial candidate;

4. salută existența Instrumentului pentru Asistență de Preaderare (IAP) creat pe baza unei propuneri a Comisiei [COM(2004) 627 final] și a unui regulament al Consiliului (Nr. 1085/2006) și face trimitere la Avizul privind crearea unui Instrument pentru Asistență de Preaderare (IAP) (CdR 498/2004 fin). Comitetul Regiunilor este în favoarea dezvoltării IAP, care are cinci componente: a) sprijin pentru tranziție și dezvoltare instituțională, b) colaborare transfrontalieră, c) dezvoltare regională, d) dezvoltarea resurselor umane și e) dezvoltarea rurală;

5. constată că IAP, care se derulează în perioada 2007-2013, constituie un instrument de sprijin important pentru crearea unor structuri politice și administrative durabile în țările candidate și potențial candidate, deoarece reprezintă, de la 1 ianuarie 2007, instrumentul principal pentru diferitele componente ale asistenței de preaderare, utilizate anterior pentru Turcia și țările din Balcanii de Vest, respectiv: PHARE, ISPA, SAPARD, CARDS și instrumentul financiar pentru Turcia;

6. salută existența cadrului financiar indicativ pe trei ani, subordonat IAP, de alocare a resurselor pentru fiecare țară beneficiară, deoarece acesta reprezintă expresia unei abordări flexibile. Comitetul atrage atenția asupra faptului că se va găsi cu mare greutate o soluție care să mulțumească toate părțile. Din acest motiv este nevoie de instrumente flexibile, prin care să se abordeze provocările și problemele specifice fiecărei țări;

7. în același timp, constată că țările beneficiare se împart în două grupuri. Grupul țărilor candidate este compus din Fosta

Republică Iugoslavă a Macedoniei, Croația și Turcia. Al doilea grup al țărilor potențial candidate este compus din Albania, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Serbia și Kosovo. În contextul acestei clasificări, Comitetul Regiunilor constată că grupul țărilor candidate poate obține asistență din toate cele cinci componente, spre deosebire de grupul țărilor potențial candidate, care poate solicita asistență numai din primele două componente, respectiv „sprijin pentru tranziție și dezvoltare instituțională” și „colaborare transfrontalieră”;

8. recomandă ca țările din grupul țărilor potențial candidate, în măsura în care îndeplinesc cerințele stabilite de Comisia Europeană, să aibă dreptul să primească asistență și din celelalte trei componente, pentru a putea beneficia de aceleași condiții de asistență ca țările candidate;

9. subliniază că stabilirea unor cerințe ridicate pentru documentarea ulterioară a rezultatelor obținute pe baza IAP este de o importanță vitală;

10. atrage atenția asupra faptului că o mare parte a legislației este pusă în aplicare la nivel local și regional (în domeniul mediului, până la 70 % din legislația UE se pune în aplicare la nivel local și regional);

Contribuția actorilor locali și regionali la procesele de extindere

11. subliniază faptul că, pentru a îndeplini cerințele stabilite de *acquis-ul comunitar*, de criteriile de la Copenhaga și de concluziile de la Madrid, din decembrie 1995, țările candidate și potențial candidate trebuie să creeze urgent structuri politice și administrative descentralizate durabile în țările candidate;

12. atrage atenția asupra faptului că autoritățile locale și regionale reprezintă deseori primele puncte de contact ale cetățenilor cu sistemul administrativ, fiind astfel important ca acestea să fie capabile să furnizeze serviciile solicitate de cetățeni. Experiența arată că este de o importanță decisivă să se acționeze în direcția dezvoltării unor structuri politice și administrative puternice, descentralizate, deoarece acestea sunt deseori slabe în țările candidate și în cele potențial candidate. Este vorba de un domeniu în care autoritățile locale și regionale din UE au o experiență considerabilă, deoarece autoritățile locale și regionale se confruntă cu aceste provocări în toate țările membre. În afară de aceasta, Comitetul Regiunilor consideră că este important ca cetățenii, pe parcursul procesului de aderare, să nu fie supuși unei deteriorări de durată a ofertei de servicii, deoarece și-ar putea forma o viziune negativă cu privire la aderarea la UE;

13. subliniază că dezvoltarea unor structuri puternice, descentralizate, ar trebui să aibă prioritate, deoarece o mare parte a *acquis-ului comunitar* se pune în aplicare la nivel local și regional. În acest sens, în opinia Comitetului Regiunilor, nivelurile local și regional ar trebui recunoscute ca parteneri egali ai nivelului central: o capacitate administrativă locală și regională solidă contribuie la faptul că cetățenii pot beneficia de serviciile necesare și că provocările care apar pot fi depășite, degrevând astfel nivelul central;

14. atrage atenția asupra faptului că, dacă structurile politice și administrative de la nivel local și regional trebuie să aibă o bază politică și administrativă solidă, este important să se dezvolte, în cooperare cu societatea civilă, o democrație locală în care cetățenii să aibă încredere și în care aceștia să aibă senzația că au un cuvânt de spus. Autoritățile locale și regionale au o experiență îndelungată în colaborarea transfrontalieră, de exemplu în cadrul parteneriatelor între orașe, care au în vedere și aspecte culturale și identitare legate de dezvoltarea democrației și administrației. Acest lucru generează valoare adăugată pentru Comunitate;

15. în afară de aceasta, atrage atenția asupra faptului că nivelurile local și regional sunt familiarizate cu colaborarea interculturală, având în vedere faptul că, de regulă, tocmai la aceste niveluri se stabilește un contact direct cu cetățenii care provin din medii culturale diferite. Autoritățile locale și regionale au putut acumula astfel o experiență practică în lucrul cu diferite culturi, ceea ce reprezintă o experiență valoroasă, care poate fi utilizată în cadrul procesului de extindere în activitatea interculturală între statele membre, țările candidate și potențial candidate;

Importanța unei abordări coerente a colaborării transfrontaliere

16. consideră importantă formularea unei abordări coerente a colaborării transfrontaliere în procesul de preaderare;

17. subliniază că una din prioritățile-cheie ale CoR în domeniul relațiilor externe o reprezintă explicarea procesului de extindere cetățenilor (CdR 322/2006 fin). Comitetul Regiunilor subliniază faptul că angajamentul CoR ar putea fi comunicat mai bine și mai ușor în cazul în care Comitetul ar primi sistematic informații privind rezultatele practice, constructive și durabile obținute de autoritățile locale și regionale în cadrul procesului de extindere;

18. le mulțumește tuturor autorităților locale și regionale din statele membre, țărilor candidate și potențial candidate, care au colaborat la studiul care stă la baza prezentului aviz. Prin comunicarea experienței lor privind colaborarea autorităților locale și regionale din statele candidate, țările candidate și potențial candidate, acestea au adus o contribuție excepțională la prezentul aviz. În special orașele și regiunile din Croația au adus

o contribuție importantă, ceea ce reprezintă expresia angajamentului lor puternic. Răspunsurile venite din toate țările participante constituie un punct de plecare deosebit de bun pentru evaluarea eforturilor de până acum și a bazei de elaborare a orientărilor politice pentru activitatea viitoare;

II. RECOMANDĂRI POLITICE

Orientări politice ⁽¹⁾

19. recomandă ca prezentul aviz să constituie un punct de plecare pentru o evaluare mai cuprinzătoare și mai profundă a experienței acumulate până în prezent, deoarece o evaluare ar putea documenta activitatea cuprinzătoare și fundamentală depusă de autoritățile locale și regionale pe parcursul proceselor de extindere anterioare. În acest context se solicită elaborarea de către Comitetul Regiunilor, prin intermediul fondurilor de cercetare, a unei analize detaliate a implicării locale și regionale în IAP pentru perioada 2007-2009. Studiile ar trebui realizate în colaborare cu universitățile și organizațiile din diferite state membre și țări candidate. În afară de aceasta se recomandă introducerea unui grup de monitorizare, care ar trebui să aibă în componență reprezentanți ai grupurilor politice și ai Comisiei, ca și ai autorităților locale și regionale din țările candidate și potențial candidate; acest grup ar avea sarcina de a monitoriza studiile și de a transmite rapoarte Comitetului și grupurilor de lucru, asigurând astfel un amplu angajament privind proiectele de evaluare;

20. propune ca, la începutul anului 2009, Comitetul Regiunilor să lanseze o masă rotundă, la care reprezentanți ai Comisiei Europene, ai Parlamentului European, ai autorităților locale și regionale ale țărilor candidate și potențial candidate și ai altor actori relevanți să fie invitați, pentru a discuta acest aspect în detaliu, dând astfel semnalul de începere potrivit pentru procesul de reevaluare;

21. recomandă ca activitatea de evaluare să implice și Secretariatul Comitetului Regiunilor, cele trei grupuri de lucru pentru Balcanii de Vest, Turcia și Croația, care au abordat deja într-o anumită măsură aspectele relevante ale extinderii, ca și comitetul consultativ mixt UE/Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, deoarece acestea își vor aduce o contribuție importantă prin cunoștințele importante pe care le dețin privind provocările cu care se confruntă țările candidate și cele potențial candidate;

22. solicită ca, pe baza acestei evaluări, să se elaboreze un cadru politic de referință al Comitetului Regiunilor și a Comisiei privind implicarea autorităților locale și regionale în procesul de extindere. Acesta ar urma să fie adoptată de Comitetul Regiunilor, deoarece un asemenea cadru politic de referință ar constitui un instrument excelent de evaluare a actualelor structuri și forme de colaborare în privința modului în care ar

⁽¹⁾ Orientările politice și practice au fost elaborate pe baza studiului efectuat în statele membre, țările candidate și potențial candidate. Datele relevante se găsesc în anexă.

putea fi în continuare și mai mult colaborarea autorităților locale și regionale din statele membre, din țările candidate și potențial candidate. Acest cadru politic ar trebui să aibă rolul unui document de referință comun privind colaborarea dintre Comisie și Comitetul Regiunilor în ceea ce privește dezvoltarea în continuare a IAP, prin definirea unui set de recomandări pentru cooperarea în direcția extinderii, astfel încât acest instrument să poată fi ajustat pentru a corespunde într-o măsură mai mare nevoilor autorităților locale și regionale;

23. se pronunță pentru implicarea autorităților locale și regionale în procesul de extindere, ca parteneri egali, având în vedere expertiza și cunoștințele acestora cu privire la consolidarea țărilor candidate și potențial candidate prin intermediul colaborării transfrontaliere la nivel local și regional. Acest patrimoniu de cunoaștere trebuie considerat o resursă comună, de care să beneficieze întreaga Uniune Europeană și instituțiile acesteia. De aceea se solicită Comisiei și țărilor candidate și potențial candidate, în colaborare cu autoritățile locale și regionale, să creeze cadrul juridic și financiar pentru această implicare. Cadrul politic de referință privind implicarea autorităților locale și regionale ar putea constitui primul pas în această direcție.

III. RECOMANDĂRI REFERITOARE LA PROIECTE

Orientări referitoare la proiecte

24. subliniază că proiectele mici din domeniul cooperării transfrontaliere, realizate în regia autorităților locale și regionale, produc o valoare adăugată importantă. Experiențele din mai multe state membre arată că deschiderea, transparența și contactele directe dintre parteneri, care sunt caracteristice tocmai proiectelor mici, creează încredere reciprocă și duc la rezultate concrete pentru problemele practice;

25. subliniază că experiențele, între altele din România, arată că fondurile din cadrul instrumentelor de preaderare care pot fi solicitate pentru proiecte descentralizate au o importanță deosebită pentru dezvoltarea capacităților administrative la nivel local și regional în țările candidate și în cele potențial candidate;

26. recomandă adaptarea tuturor componentelor din cadrul IAP astfel încât acesta să țină seama de autoritățile locale și regionale, precum și de ONG-uri, care au o contribuție importantă în cadrul procesului de extindere. Experiențele dintr-o serie de state membre, între altele din Anglia și Danemarca, arată că autoritățile locale și regionale au probleme cu atingerea limitei inferioare impuse pentru acordarea de ajutoare proiectelor transfrontaliere în cadrul IAP;

27. consideră că este importantă, în cadrul IAP, urmărirea întăririi capacității administrative a autorităților locale și regionale, în locul dezvoltării exclusive a administrației centrale. În cazul în care lipsește capacitatea administrativă a autorităților locale și regionale, punerea în aplicare durabilă a *acquis*-ului comunitar s-ar putea dovedi dificilă;

28. atrage atenția asupra faptului că un obstacol esențial în calea utilizării complete a fondurilor de proiect îl reprezintă capacitatea insuficientă a țărilor candidate și potențial candidate de a accesa aceste fonduri. Acest lucru este valabil pentru întregul proces, de la depunerea cererii, până la punerea în aplicare și activitatea de raportare, proces care poate fi afectat negativ în mare măsură din cauza lipsei de experiență. În acest sens trebuie menționate barierele de limbă și lipsa cunoștințelor tehnico-administrative privind procedura de depunere a cererilor și managementul proiectelor, care sunt provocări importante pentru începerea și derularea proiectelor. Astfel redevine clar că ar trebui să fie create mecanisme funcționale de acordare a fondurilor IAP pentru autoritățile locale și regionale, în vederea dezvoltării capacităților administrative ale acestora;

29. se pronunță pentru crearea mai multor etape în cadrul IAP, pentru a crea posibilitatea de a începe cu proiecte de anvergură redusă, astfel încât pe măsură ce sporește experiența acumulată și în urma atingerii unei capacități administrative mai bune, să poată fi abordate și proiecte mai mari;

30. recomandă crearea în cadrul IAP a unei linii bugetare speciale pentru proiectele mici, așa cum s-a făcut pentru programele anterioare, precum „*Phare Baltic Project Facility*” și „*Tacis Small Project Facility*”. CoR subliniază că în perioada 1998-2001 au fost realizate în cadrul acestor programe 259 de proiecte în cooperare cu Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, Rusia, Belarus, Ucraina, Moldova și statele membre și că evaluarea realizată în 2000 de Curtea Europeană de Conturi a programelor TACIS, între altele, a recomandat creșterea finanțării pentru „*Tacis Small Project Facility*”, dat fiind succesul mare înregistrat;

31. observă, în același timp, că în Turcia, tocmai în cazul proiectelor mici, care constau deseori în inițiative concrete, s-a putut constata o valoare adăugată pentru întreaga Uniune Europeană, deoarece prin aceste proiecte s-a putut crea, la nivel local și regional, o imagine pozitivă a UE și s-au putut transmite în mod concret informații privind UE;

32. subliniază că experiențele realizate cu programele anterioare dovedesc clar că este foarte important ca mecanismele de acordare a sprijinului în cadrul IAP să fie organizate într-un mod cât mai puțin birocratic. Nu trebuie să existe prea multe etape în care să fie necesară autorizarea separată a finanțării și, de aceea, Comitetul afirmă faptul că aceste cadre de proiect ar trebui să fie flexibile, pentru a face posibil transferul de fonduri între diferitele linii bugetare, astfel încât să fie posibilă luarea în considerare a informațiilor noi și optimizarea proiectelor pe parcursul derulării lor. În acest context, Comitetul atrage atenția că procedurile birocratice greoaie dăunează în primul rând proiectelor mici. Comitetul face trimitere la experiența acumulată în Serbia care arată că, de exemplu, întârzierile în transferarea fondurilor către autoritățile responsabile pot avea consecințe nedorite;

33. subliniază că organizațiile de la nivel național pot contribui la simplificarea proceselor aferente managementului de proiect, de exemplu preluând rolul de puncte de contact și furnizând informații, acestea dispunând de cunoștințe relevante și putând să contribuie la popularizarea bunelor practici în domeniul managementului de proiect;

34. atrage atenția că a existat o cooperare reușită între statele membre și Turcia, Croația și Fosta Republică Iugoslavă Macedonia în cadrul programului UE pentru cultură. Și cooperarea între statele membre și Turcia în cadrul programului UE „Învățarea de-a lungul vieții” s-a desfășurat într-un mod pozitiv. S-au obținut experiențe pozitive și în cadrul cooperării realizate prin cel de-al 7-lea Program de cercetare cu participarea Turciei, Croației, Fostei Republici Iugoslave Macedonia și a Serbiei. Comitetul subliniază că această abordare, precum și posibilitatea unor schimburi trebuie să se reflecte în cadrul IAP, astfel încât, la nivel local și regional, schimburile de experți într-un anumit domeniu între statele membre, statele candidate și statele potențial candidate să se intensifice;

35. subliniază importanța deosebită a cunoștințelor de specialitate specifice anumitor sectoare. Experiențele daneze și poloneze demonstrează că participarea experților locali și regionali care se ocupă în practică cu anumite probleme, face posibil un dialog de specialitate, care are consecințe pozitive asupra cooperării și procesului de învățare. Și experiențele engleze demonstrează că schimbul de specialiști trebuie privit ca un proces rodnic în ambele direcții, în cadrul căruia ambele părți învață, deoarece și experții naționali dintr-un domeniu profită de cooperare. Experiența acumulată în Italia și Croația demonstrează că proiectele care s-au derulat în mod pozitiv pentru ambele părți pot netezi calea pentru continuarea realizării de proiecte și a colaborării;

36. atrage atenția că programele de formare și de învățare de-a lungul vieții sunt de o importanță capitală, pentru că procesul de învățare nu trebuie să nu se oprească la un singur proiect, ci să beneficieze de o evoluție și dinamică continuă. Comitetul evidențiază experiențele între altele din România, conform cărora cooperarea în acest domeniu este esențială pentru a garanta un sector public eficient și fiabil;

37. este de părere că trebuie prevăzute mijloace bugetare pentru interpreți. În acest sens, experiențele între altele din Estonia și Croația arată că planificarea și punerea în aplicare a unor proiecte transfrontaliere este îngreunată în cazul în care nu este disponibil un serviciu de interpretare profesional. Urmarea acestei situații este că partenerii nu pot comunica — ceea ce este esențial pentru succesul proiectului și înțelegerea reciprocă;

38. subliniază că ar trebui acordată mai multă atenție datelor care intră în componența proiectelor. În câteva cazuri, datele au fost greu accesibile și de o calitate variabilă, ceea ce poate avea efecte negative asupra calității proiectului;

39. este de părere că o capacitate administrativă puternică este decisivă la toate nivelurile de administrație pentru realizarea reformelor instituționale și subliniază că astfel de reforme pot fi obstructionate prin slăbiciuni în structura administrativă. De exemplu, experiențele din Croația arată că aplicarea întârziată a legislației naționale are efecte negative asupra realizării proiectelor la nivel local și regional;

40. constată că ar trebui ținut seama de problemele care apar atunci când trebuie armonizate normele UE și legislația națională. De exemplu, experiențele sârbe arată că armonizarea deficitară a dispozițiilor privind cererile de ofertă poate duce la neînțelegeri și la punerea în aplicare cu întârziere a proiectelor;

41. subliniază că sprijinirea diferitelor sectoare trebuie să se facă într-un mod echilibrat și durabil. În cadrul extinderilor anterioare, dezvoltarea diferitelor sectoare a cunoscut variații considerabile. S-au înregistrat progrese în sectoarele cu relevanță pentru *acquis* deoarece acestea sunt considerate priorități politice clare. În alte sectoare, rezultatele obținute au fost neînsemnate. Astfel, atenția s-a concentrat asupra câtorva sectoare, în timp ce altor domenii importante ale sectorului public nu li s-a dat atenție și nu li s-a acordat sprijin. Numeroase inițiative din aceste sectoare au fost realizate în grabă și sub o mare presiune a timpului și a resurselor, ceea ce a afectat posibilitatea unor rezultate eficiente;

42. cu privire la experiențele menționate anterior, subliniază că proiectele UE trebuie inițiate din timp pentru ca punerea lor în aplicare să fie implicată și rezultatele să nu fie afectate în mod inutil de presiunea termenelor;

43. este de părere că criteriile politice ar trebui abordate dintr-o perspectivă mai largă, pentru a se asigura echilibrul și interacțiunea necesară între criteriile politice ale UE și ale altor domenii naționale. În cazul PHARE, s-a putut constata la vremea respectivă că o parte a fondurilor destinate îndeplinirii criteriilor politice a fost inefficientă, deoarece obiectivele au fost formulate într-un mod prea îngust. La acordarea sprijinului nu au fost luate suficient în considerare nevoile care rezultă din interacțiunea diferitelor sectoare centrale — printre care reforma sectorului public, dezvoltarea societății civile, buna guvernare și combaterea corupției. În afară de aceasta, s-a trecut cu vederea faptul important că multe elemente ale criteriilor politice nu pot fi îndeplinite fără ca aceasta să aibă consecințe și asupra criteriilor economice. De aceea, trebuie implicate nivelurile local și regional la stabilirea priorităților IAP, astfel încât sprijinul acordat în cadrul IAP să fie orientat în funcție de necesitățile reale. CoR subliniază problemele pe care le ridică lipsa de coerență între strategiile naționale de dezvoltare și strategiile finanțatorilor externi, așa cum s-a văzut și în urma experiențelor din Croația de exemplu;

44. este de părere că, având în vedere nevoia de coordonare între nivelul local, regional și central, nivelurile local și regional ar trebui implicate din timp în proces. A rezultat că în cazul lipsei de coordonare, multe activități sunt lansate la nivel central, însă nu există în continuare o viziune adecvată pentru a realiza sarcinile la nivel local și regional. Astfel se ajunge la situația în care inițiativele, odată lansate, nu își dezvoltă pe deplin potențialul;

45. de aceea recomandă să existe coordonare între nivelul central și autoritățile locale și regionale și face trimitere, de exemplu, la regiunile croate Sisak-Moslavina, Slavonia, Osjecko-Baranjska, Lika-Senj și orașele Varaždin și Karlovac, care și-au exprimat dorința de a fi implicate mai pe larg în pregătirea

programelor operaționale din cadrul IAP. Acest lucru ar da posibilitatea lansării unor activități conforme cu nevoile existente;

46. recomandă, prin urmare, ca în cadrul planificării operaționale a programelor IAP să se urmărească implicarea într-o mai mare măsură a autorităților locale și regionale alese, așa cum s-a întâmplat în cazul componentei II a IAP în cadrul cooperării transfrontaliere din Croația. Comitetul Regiunilor subliniază că autoritățile locale și regionale sunt cele care dispun de experiența necesară, întrucât au o imagine clară a nevoilor locale și regionale, pot identifica problemele și contribui la rezolvarea acestora. De aceea, se recomandă ca această metodă să fie extinsă și la celelalte țări candidate, astfel încât să includă și alte priorități ale programelor.

Bruxelles, 27 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind soluționarea problemei eficienței energetice prin tehnologiile informației și comunicațiilor

(2009/C 76/11)

COMITETUL REGIUNILOR

- remarcă faptul gestionarea schimbărilor climatice este una dintre cele mai mari provocări politice cu care se confruntă autoritățile locale și regionale în anii ce vor urma;
- consideră că pentru a atinge ambițioasele obiective pentru anul 2020 este necesar să se asigure că soluțiile bazate pe TIC sunt disponibile imediat și, de asemenea, că ele sunt utilizate pe scară cât mai largă;
- subliniază faptul că TIC joacă un rol important în punerea în aplicare a Strategiei pentru dezvoltare durabilă a UE. Acestea au un impact pozitiv asupra dezvoltării prin intermediul noilor inovații tehnologice și comerciale și promovează schimbările structurale în utilizarea resurselor naturale prin folosirea proceselor cele mai inteligente și mai curate;
- subliniază faptul că vastul potențial al TIC de îmbunătățire a eficienței energetice sporește competitivitatea Europei și mărește oportunitățile de afaceri la nivel local și regional;
- subliniază faptul că autoritățile locale și regionale au la dispoziție un număr de instrumente care pot ajuta la exploatarea la maxim a oportunităților oferite de TIC pentru gestionarea schimbărilor climatice, cum ar fi, de exemplu, responsabilitățile și competențele în domeniul amenajării teritoriului, aprovizionării cu energie, construcțiilor și transporturilor;
- propune ca, adiacent unui eveniment european privind eficiența energetică, să se organizeze o expoziție și un concurs pentru autoritățile locale și regionale, privind cele mai bune proiecte în domeniul eficienței energetice pe baza TIC și este pregătit să participe atât la expoziție cât și la evenimentul însuși; propune, de asemenea, ca Comisia să elaboreze un ghid practic, împreună cu Comitetul Regiunilor și alte părți interesate, privind modalitățile în care autoritățile locale și regionale pot să exploateze TIC în planurile lor privind schimbările climatice;

Raportor: Dl Risto KOIVISTO (FI/PSE), președintele Consiliului Regional Tampere

Document de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, către Consiliu, către Comitetul Economic și Social și către Comitetul Regiunilor „Soluționarea problemei eficienței energetice prin tehnologiile informației și comunicațiilor”

COM(2008) 241 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații generale

1. remarcă faptul că în avizele sale anterioare a identificat gestionarea schimbărilor climatice ca una dintre cele mai mari provocări politice cu care se confruntă autoritățile locale și regionale în anii ce vor urma;

2. susține obiectivele stabilite de Consiliu pentru anul 2020 de reducere a emisiilor cu 20 % față de nivelul din 1990, de creștere a proporției energiilor regenerabile din consumul total de energie al UE la 20 % și de realizare a unor economii de 20 % în consumul de energie al UE față de estimări;

3. asemenea Comisiei, consideră că pentru a atinge ambițioasele obiective pentru anul 2020 este necesar să se asigure că soluțiile promovate bazate pe TIC sunt disponibile imediat și, de asemenea, că ele sunt utilizate pe scară cât mai largă;

4. reamintește declarația sa anterioară conform căreia eficiența energetică trebuie să aibă prioritate în toate alegerile legate de energie pe care le face Europa; prin urmare, își exprimă satisfacția față de declarația din comunicarea Comisiei Europene privind intenția acesteia de a utiliza TIC pentru a crește eficiența în producția, distribuția și comercializarea energiei;

5. după ce a atras atenția în mod deosebit asupra dimensiunii sociale și economice a TIC în cadrul avizelor sale privind inițiativa recentă ale Comisiei, i2010, își exprimă satisfacția față de luarea în considerare, în prezent, de către Comisie, a aspectelor de mediu ale societății informaționale;

6. subliniază faptul că TIC joacă un rol important în punerea în aplicare a Strategiei pentru dezvoltare durabilă a UE. Acestea au un impact pozitiv asupra dezvoltării prin intermediul noilor inovații tehnologice și comerciale și promovează schimbările structurale în utilizarea resurselor naturale prin folosirea proceselor cele mai inteligente și mai curate;

7. subliniază faptul că vastul potențial al TIC de îmbunătățire a eficienței energetice sporește competitivitatea Europei și mărește oportunitățile de afaceri la nivel local și regional;

Rolul autorităților locale și regionale

8. își exprimă convingerea că Comisia a făcut alegerea corectă acordând prioritate cooperării cu comunitățile urbane și contribuției acestora la validarea și testarea ideilor și este de părere că acest lucru este în concordanță deplină cu observațiile anterioare ale Comitetului privind strategia i2010;

9. consideră că nivelul local și cel regional al administrației sunt cele care, datorită faptului că trebuie să răspundă unor nevoi concrete, pot veni cu cele mai creative și mai inovatoare inițiative în sprijinul strategiei i2010 a UE;

10. subliniază faptul că autoritățile locale și regionale au la dispoziție un număr de instrumente care pot ajuta la exploatarea la maxim a oportunităților oferite de TIC pentru gestionarea schimbărilor climatice, cum ar fi, de exemplu, responsabilitățile și competențele în domeniul amenajării teritoriului, aprovizionării cu energie, construcțiilor și transporturilor;

11. remarcă faptul că autoritățile locale și regionale folosesc deja TIC pe scară largă în multe din activitățile lor, ceea ce are ca efect reducerea consumului de energie și a emisiilor. Acestea ar fi, de pildă:

— iluminatul în locurile publice. De exemplu, mesajele text sau internetul pot fi folosite pentru aprinderea luminilor la complexe sportive în aer liber pentru o anumită perioadă de timp, iar iluminatul stradal poate fi reglat automat, în funcție de necesități;

— reglarea încălzirii, a aerului condiționat și a iluminatului în clădiri. Tehnologia are un rol deosebit de important de jucat în ceea ce privește clădirile care utilizează multă energie, cum ar fi piscinele;

— supravegherea de la distanță a clădirilor și a altor spații publice. Aceasta oferă, de asemenea, informații privind consumul de energie din clădiri și variațiile acestuia;

— sisteme de control al traficului mai ecologice, de exemplu semafoare care reacționează la schimbările fluxurilor de trafic și sisteme care furnizează informații privind congestionarea traficului;

— un transport public mai competitiv. Multe dintre autoritățile locale oferă deja pe internet actualizări în timp real ale orarelor pe baza sistemelor de localizare, precum și vânzări de bilete;

- dezvoltarea logisticii locale. TI poate fi utilizată pentru combinarea operațiunilor de transport și a diferitelor servicii mobile în cadrul unei localități, reducând astfel emisiile totale, precum și pentru optimizarea rutelor într-un mod ecologic;
- sensibilizarea consumatorilor. Contorizarea la distanță poate fi folosită pentru a furniza consumatorilor informații în timp real care, prin interacțiune, îmbunătățesc eficiența energetică și reduc emisiile;
- producția și distribuția de energie, în situațiile în care TI este deja folosită pentru controlul proceselor;

12. este de acord cu propunerea Comisiei de a acorda întreprinderilor din domeniul TIC rolul principal în această etapă a schimbării structurale, în vederea reducerii amprentei ecologice a TIC;

13. atrage, de asemenea, atenția asupra posibilităților importante de creștere a productivității, de îmbunătățire a serviciilor acestora și, în același timp, de reducere a consumului de energie și a emisiilor, pe care TIC le oferă autorităților locale și regionale. Cu toate acestea, o condiție prealabilă pentru a putea exploata aceste oportunități o reprezintă adeseori o reformă structurală mai amplă a practicilor administrative, constând, de exemplu, în:

- extinderea posibilităților de muncă la distanță (*teleworking*) prin flexibilizarea muncii;
- trecerea de la documentele pe suport de hârtie la prelucrarea electronică a dosarelor, reformând în același timp atât procedurile interne cât și pe cele externe;
- asigurarea unei game largi de servicii care să acopere sectoare și organizații diferite în cadrul unor „ghișee unice” ușor accesibile publicului, cărui i s-ar putea pune la dispoziție expertiză specifică și, de exemplu, servicii de interpretare, prin intermediul videoconferințelor;

14. menționează că autoritățile locale și regionale din Europa și rețelele acestora doresc să participe la procesul de consultare și parteneriat din domeniul TIC privind eficiența energetică, precum și la difuzarea bunelor practici;

15. face apel la Comisie să pună la dispoziție, în cooperare cu statele membre, modele de finanțare corespunzătoare, care să țină seama și de nevoile autorităților locale și regionale, și să transforme eficiența energetică în general și soluțiile bazate pe TIC în special, într-un domeniu prioritar pentru toate sursele de finanțare;

Alte observații

16. este de părere că, în pofida faptului că există deja câteva inițiative în curs, transporturile ar fi trebuit să fie incluse în comunicare ca unul dintre domeniile prioritare pentru prima etapă, deoarece acestea oferă un potențial major pentru economia de energie și numeroase oportunități pentru aplicațiile

TIC și reprezintă un domeniu esențial din punctul de vedere al administrației locale și regionale;

17. este de acord cu Comisia că este important să se susțină proiectarea unor calculatoare care consumă mai puțină energie și, de asemenea, solicită Comisiei să investească în dezvoltarea unor metode care să permită o recuperare mai eficientă a energiei calorice generate în sălile de calculatoare de mari dimensiuni;

18. pe lângă potențialul TIC în ceea ce privește eficiența energetică, subliniat de Comisie, atrage atenția asupra impactului major pe care producerea, transportul și distrugerea produselor TI îl au asupra amprentei ecologice a acestui sector și consideră că este important să se încerce să se influențeze acest impact, atât prin acorduri voluntare cât și, acolo unde este necesar, prin legislație;

19. propune elaborarea unor linii directoare generale privind dezvoltarea cercetării în domeniul eficienței energetice având la bază TIC, astfel încât resursele europene, naționale și regionale fragmentate să fie aduse laolaltă pentru a servi mai bine obiectivelor comune;

20. subliniază importanța cercetării orientate spre consumator și consideră că o condiție preliminară pentru succesul acestuia o reprezintă strânsa cooperare dintre cercetarea științifică, întreprinderile din domeniul TIC și alte întreprinderi, producătorii de energie, autoritățile locale și regionale și organizațiile consumatorilor;

21. având în vedere importanța majoră a autorităților locale și regionale în domeniul eficienței energetice, solicită să li se confere acestora un rol-cheie în programul-cadru pentru cercetare al UE și în programele-cadru naționale similare și, mai ales, în programele pilot pe scară largă pentru monitorizarea amprentei ecologice a TIC la care se face referire în comunicare;

22. își exprimă preocuparea cu privire la faptul că, în ciuda importanței chestiunii în discuție, nu s-a investit îndeajuns în difuzarea invențiilor sub forma produselor și a serviciilor destinate comercializării pe scară largă și precizează că autoritățile locale și regionale, pe lângă faptul că joacă un rol de pionierat în exploatarea inovațiilor, pot oferi întreprinderilor din domeniu un mediu economic pozitiv;

23. consideră că lipsa unor standarde comune reprezintă o problemă majoră din punctul de vedere al creșterii pieței, în special în domeniile tehnologiei asociate îndeaproape cu administrația locală și regională, cum ar fi, de exemplu, sistemele inteligente de control al clădirilor, controlul iluminatului și sistemele de trafic. Lipsa standardelor împiedică interoperabilitatea tehnică, limitează concurența pe piață și constituie o piedică în achizițiile publice;

24. subliniază faptul că domeniile prioritare menționate de Comisie le lipsesc metodele standard de măsurare care ar permite autorităților locale și regionale să evalueze utilitatea diferitelor soluții;

25. ia notă de faptul că generarea distribuită de energie la nivel local și regional este corespunzătoare din punct de vedere al generării electricității și a securității acesteia și constituie o oportunitate pentru combinarea diferitelor mijloace de producție. De aceea, salută cu căldură planul Comisiei de a intensifica schimbul de informații și de bune practici în ceea ce privește noile modele de afaceri bazate pe TIC pentru generarea distribuită și de a investi în cercetarea și dezvoltarea din domeniu;

26. remarcă faptul că în comunicare nu se menționează promovarea TIC ecologice în cadrul achizițiilor publice și solicită elaborarea unor proceduri care ar face ca autorităților locale și regionale să le fie mai ușor decât în prezent să acorde prioritate eficienței energetice în cadrul achizițiilor publice, mai ales în cadrul procedurilor de achiziții înainte de comercializare, precum și dezvoltării TIC asociate;

27. salută precizarea Comisiei din cadrul comunicării cu privire la faptul că se așteaptă la o strânsă cooperare cu Comitetul Regiunilor și propune ca:

— adiacent unui eveniment european privind eficiența energetică, să se organizeze o expoziție și un concurs pentru autoritățile locale și regionale, privind cele mai bune proiecte în domeniul eficienței energetice pe baza TIC, Comitetul fiind pregătit să participe atât la expoziție cât și la evenimentul însuși;

— Comisia să elaboreze un ghid practic, împreună cu Comitetul Regiunilor și alte părți interesate, privind modalitățile în care autoritățile locale și regionale pot să exploateze TIC în planurile lor privind schimbările climatice;

28. propune ca în viitoarea sa comunicare privind TIC și mediul, care ar trebui să apară în primăvara anului 2009, Comisia:

— să extindă domeniul de aplicare al comunicării de la eficiența energetică la dezvoltarea durabilă;

— să anexeze la aceasta un plan de acțiune concret care să cuprindă obiective specifice, măsuri și termene;

— să includă domenii noi, cel puțin transporturile și nevoia de schimbare a practicilor din administrația publică;

— să țină seama de rolul și nevoile administrațiilor locale și regionale;

Principalele puncte de vedere ale Comitetului Regiunilor

29. După cum s-a subliniat de către Comitet cu alte ocazii, eficiența energetică și utilizarea crescută a energiei regenerabile trebuie să fie un element-cheie al politicii europene în domeniul

energiei. Creșterea investițiilor în TIC care îmbunătățesc eficiența energetică permite autorităților locale și regionale să gestioneze schimbările climatice, să crească generarea distribuită de energie și să reducă consumul de energie și oferă noi oportunități de afaceri pentru întreprinderile locale;

30. Comitetul acordă o mare importanță planurilor Comisiei de a valorifica experiența comunităților urbane în validarea și testarea ideilor și de a colabora cu acestea și cu rețelele existente ale autorităților locale și regionale. Datorită rolurilor lor multiple (cum ar fi cel de organ de reglementare, de consumator, de furnizor de servicii, utilizator și furnizor de energie, inițiator, expert și sursă de linii directe), autoritățile locale și regionale au multe motive să susțină fără rezerve exploatarea deplină a TIC în eforturile de creștere a eficienței energetice. Comitetul se va strădui să folosească toate mijloacele aflate la dispoziția sa pentru a crește nivelul de conștientizare în legătură cu aceste oportunități în rândul comunităților urbane și a rețelilor de autorități locale și regionale și le va încuraja să participe la procesul de parteneriat;

31. Comitetul speră că Comisia va dedica mai multe eforturi stabilirii unor standarde în acest domeniu, astfel încât autoritățile locale și regionale să aibă acces la produse cu o interoperabilitate mai mare. Standardizarea și criteriile de calitate contribuie, de asemenea, la promovarea concurenței pe piață și la facilitarea achiziționării de către autorități a unor produse care au un impact pozitiv asupra eficienței energetice;

32. Ca parte a responsabilității lor comune pentru mediu, autoritățile locale și regionale ar putea, cu sprijinul UE și al statelor membre, să aibă un rol de pionierat și să constituie exemple, utilizând TIC pentru îmbunătățirea eficienței energetice. Rolul de pionierat ar presupune construirea unui nou parteneriat cu întreprinderile din sectorul TIC și cu producătorii de energie, transformarea clădirilor publice în clădiri inteligente din punct de vedere energetic, introducerea iluminatului inteligent în locurile publice și creșterea eficienței energetice în administrație și în prestarea de servicii;

33. Comitetul propune ca, în viitoarea sa comunicare pe acest subiect, Comisia Europeană să publice planul de acțiune al UE privind utilizarea TIC în promovarea dezvoltării durabile. Comitetul consideră că este esențial ca analiza de ansamblu să acopere și transporturile și ca planul de acțiune să includă o e-strategie extinsă pentru reducerea emisiilor de dioxid de carbon, obiective cantitative pe sector pentru aceste emisii și măsuri care trebuie luate de UE și statele membre pentru atingerea acestor obiective și, în plus, să definească indicatorii pentru monitorizarea progreselor.

Bruxelles, 27 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind îmbunătățirea competențelor pentru secolul XXI: Un program de cooperare europeană pe plan școlar

(2009/C 76/12)

COMITETUL REGIUNILOR

- accentuează că cel mai important obiectiv al măsurilor care depășesc cadrul național trebuie să fie crearea unei valori adăugate europene. De aceea, Comitetul se alătură solicitării Comisiei de a se profita mai bine de diversitatea sistemelor școlare din Europa, bazate pe valori comune și caracterizate de un număr mare de metode excelente și inovatoare;
- amintește că diferitele grade de descentralizare din statele membre trebuie respectate în continuare. În multe state membre, învățământul ține de competența autorităților locale și regionale. De aceea, este important să existe o bună coordonare pe plan politic și administrativ între toate nivelurile. Învățământul se poate îmbunătăți cel mai bine dacă autoritățile locale și regionale sunt parteneri activi și preiau răspunderea dezvoltării învățământului;
- consideră că nu trebuie uitat că educația nu are loc doar în cadrul școlii, ci și în instituțiile preșcolare, ca și în activitățile de zi cu zi din afara cadrului școlii, de exemplu în familie, în cadrul activităților din timpul liber împreună cu copiii de aceeași vârstă, prin mediile digitale, precum și prin mass-media. Factorii răspunzători de educația școlară ar trebui să ia în considerare toate aspectele vieții tinerilor de care au grijă și, în consecință, în măsura posibilului, să integreze în reflecțiile lor procesele educative extrașcolare și atitudinile față de educația școlară care rezultă din aceste procese;
- constată că învățământul preșcolar din întreaga Europă este în mare parte finanțat de autoritățile locale și regionale și este de mulți ani extins și îmbunătățit în mod continuu, în măsura posibilităților acestora. Totuși, multe proiecte au putut și ar putea fi inițiate numai cu sprijinul programelor europene, de exemplu, promovarea cunoașterii mai multor limbi la vârste fragede, mai ales în regiunile de frontieră. Comitetul consideră că, în astfel de cazuri, măsurile de finanțare ale Uniunii Europene ar trebui să ofere mai multă continuitate, pentru a împiedica oprirea proiectelor bune după câțiva ani, din lipsa fondurilor, și pierderea experienței acumulate. În vederea continuării acestor proiecte, este necesar să se prevadă un sprijin financiar din partea UE;
- speră că din acest punct de vedere noul program *Comenius Regio* va oferi libertate mai mare de decizie autorităților locale și regionale în stabilirea priorităților la finanțarea proiectelor;
- îi oferă Comisiei sprijinul în cooperarea propusă de aceasta. Comitetul subliniază încă o dată că această cooperare ar trebui să constea în primul rând în schimbul de experiență nemijlocit între autorităților răspunzătoare de politica de educație ale statelor membre.

Raportor: Dna Helma KUHN-THEIS (DE/PPE), membru al Parlamentului landului Saarland

Document de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Îmbunătățirea competențelor pentru secolul XXI: un program de cooperare europeană pe plan școlar”

COM(2008) 425 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută Comunicarea Comisiei Europene „Îmbunătățirea competențelor pentru secolul XXI”. În comunicare sunt enumerate provocările majore cu care se confruntă sistemele școlare din Europa. Comitetul este în mare parte de acord cu modul în care Comisia a analizat această problemă și cu concluziile care rezultă din această analiză. Comitetul împărtășește pe deplin în special opinia Comisiei, conform căreia investițiile destinate tinerilor, în special în domeniul educației, au cea mai mare prioritate;

2. consideră că în acest context ar fi fost foarte utilă evaluarea de către Comisie a volumului angajamentului financiar al autorităților locale și regionale pe care l-ar presupune punerea în aplicare a propunerii sale;

3. consideră că rezolvarea problemelor examinate de Comisie se află deja, în multe locuri, în centrul eforturilor nu doar ale statelor membre, ci și ale autorităților locale și regionale. În această privință, Comitetul regretă că, în analiza sa, Comisia nu detaliază contribuția, în termeni de resurse financiare și expertiză, pe care autoritățile locale și regionale, datorită diverselor competențe pe care le dețin în materie de educație, ca și a cunoașterii exacte a situației locale și regionale, o aduc deja și vor continua să o aducă la rezolvarea problemelor ridicate;

4. consideră totuși, pe de altă parte, că sunt absolute necesare acțiuni suplimentare, având în vedere rolul-cheie pe care educația îl are pentru creșterea economică și bunăstarea în Europa, ca și importanța covârșitoare a educației școlare pentru învățarea pe tot parcursul vieții. De aceea, Comitetul susține din principiu propunerea de întărire a cooperării europene pe plan școlar;

5. accentuează totodată că cel mai important obiectiv al măsurilor care depășesc cadrul național trebuie să fie crearea unei valori adăugate europene. De aceea, Comitetul se alătură solicitării Comisiei de a se profita mai bine de diversitatea sistemelor școlare din Europa, bazate pe valori comune și caracterizate de un număr mare de metode excelente și inovatoare. Este vorba în special de abordarea susținută de Comisie de a acorda sprijin autorităților răspunzătoare de orientarea și conținutul sistemelor de învățământ — la nivel local și regional, ca și la nivel național — prin facilitarea schimbului de bune practici;

6. amintește că diferitele grade de descentralizare din statele membre trebuie respectate în continuare. În multe state membre, învățământul ține de competența autorităților locale și regionale. De aceea, este important să existe o bună coordonare pe plan politic și administrativ între toate nivelurile și să se

elaboreze politici comune. Învățământul se poate îmbunătăți cel mai bine dacă autoritățile locale și regionale sunt parteneri activi și preiau răspunderea dezvoltării învățământului pe teritoriul lor;

7. consideră că limitarea comunicării la structurarea cooperării europene pe plan școlar este o abordare legitimă și aplicabilă. Totuși, nu trebuie uitat că educația nu are loc doar în cadrul școlii, ci și în instituțiile preșcolare, ca și în activitățile de zi cu zi din afara cadrului școlii, de exemplu în familie, în cadrul activităților din timpul liber împreună cu copii de aceeași vârstă, prin mediile digitale, precum și prin mass-media. Factorii răspunzători cu educația sau cu politica pentru tineret ar trebui să ia în considerare toate aspectele vieții tinerilor de care au grijă și, în consecință, în măsura posibilului, să integreze în reflecțiile lor procesele educative extrașcolare și influența asupra educației școlare și a educației informale;

Referitor la subiectul „Prioritatea acordată competențelor” (Capitolul 2)

8. subliniază constatarea Comisiei potrivit căreia dobândirea de competențe este decisă în mod esență chiar de către persoanele care învață, „reflectând critic asupra scopurilor procesului lor de învățare, gestionând acest proces cu o disciplină autoimpusă, lucrând în mod autonom sau în echipă, căutând informații sau sprijin atunci când este necesar și utilizând toate posibilitățile oferite de tehnologiile informației și comunicațiilor” (a se vedea punctul 2.3). În special într-o societate în care capacitatea de învățare pe tot parcursul vieții devine din ce în ce mai importantă, „a învăța să învățăm” și învățarea independentă sunt de o importanță capitală și trebuie încurajate ca aptitudini esențiale;

9. consideră, prin urmare, că este important ca școlile să dispună de o concepție coerentă asupra educației astfel încât elevii să înțeleagă structura instituției de învățământ pe care o frecventează și ce se așteaptă de la ei. Învățământul pentru copii și tineri trebuie să se caracterizeze prin așteptări pozitive, acceptare, stimulare și orientare;

10. se alătură opiniei potrivit căreia reformele programelor de învățământ necesită o abordare globală și „o deplină implicare a cadrelor didactice, a elevilor și a celorlalți participanți” orientată spre dezvoltarea competențelor (punctul 2.5), deosebit de importantă fiind implicarea factorilor răspunzători de creșterea copiilor. În acest sens ar trebui stabilite cerințe ridicate pentru sistemul școlar, dar ar trebui, în același timp, să fim conștienți că școala poate realiza multe lucruri, însă depinde în mare măsură de condițiile-cadru sociale. Două exemple sunt ilustrative în acest sens: eforturile școlii dau roade mai mari dacă deja în familie și în instituțiile de învățământ preșcolare se pun

bazele unei atitudini pozitive față de învățare. Către sfârșitul perioadei de școală, semnalele care vin din partea economiei și a pieței forței de muncă sunt, de asemenea, foarte importante pentru motivația tinerilor de a învăța. În ceea ce privește școala, aceasta poate sprijini o nouă cultură civică prin:

- construirea unei rețele educative locale care, pe baza principiului subsidiarității, recunoaște contribuția instituțiilor educative, fie ele formale sau nu;
- luarea în considerare a patrimoniului cultural, științific și economic al comunităților locale și a tradițiilor acestora;
- un curriculum în cadrul căruia activitatea educativă este împărțită cu familiile și care ține seama de roluri și de diferențe, dar și de obligațiile reciproce;

11. este de acord cu Comisia că promovarea capacității de a citi reprezintă o sarcină centrală a școlii. Câteva dintre strategiile de promovare enunțate de Comisie sunt — mai ales în mediul școlar — sarcini tipice ale autorităților teritoriale, de exemplu promovarea competențelor lingvistice ale familiilor și îmbunătățirea infrastructurii pentru sprijinirea cititului. Și pentru dezvoltarea unei atitudini pozitive față de matematică, informatică, științele naturii și tehnică (MIST) dotarea școlilor, a mediaticilor și a instituțiilor destinate petrecerii timpului liber, dotare finanțată în primul rând de autoritățile teritoriale, reprezintă un factor important;

12. subliniază importanța dezvoltării, în cadrul școlii, nu doar a învățării cititului și a scrisului, ci și a competențelor în domeniul TIC (competențe digitale). Aceasta le permite copiilor și tinerilor să se pregătească într-un mod optimal pentru o viață autonomă și să își însușească tehnologiile moderne ale informației, care reprezintă o valoare adăugată suplimentară atât pentru propria lor dezvoltare, cât și pentru cea a întregii societăți;

13. împărtășește opinia Comisiei despre importanța metodelor de învățare individualizate, ca și a modalităților de evaluare. Evaluarea ar trebui să fie formativă, deci orientată spre viitor, în scopul profilării efective și individuale a învățării ulterioare. Totuși, evaluările sunt deseori sumative, deci cu rol de departajare, și sunt utilizate exclusiv pentru a încadra elevii la un nivel. Comitetul consideră că persistă încă o nevoie serioasă de îmbunătățire a educației profesionale și a formării cadrelor didactice, un lucru la care pot contribui și programele europene pentru răspândirea noilor cunoștințe, mai ales când se adresează cadrelor didactice aflate pe băncile școlii sau la cursuri de formare continuă;

14. consideră că formularea din al treilea punct al rezumatului, „adoptarea unei viziuni globale privind dezvoltarea competențelor, incluzând programele școlare, materialele didactice, formarea cadrelor didactice ...” este nefericită, întrucât lipsește precizarea că în acest caz nu s-a avut în vedere o abordare armonizată în toată Europa, ci este vorba de o inițiativă a statelor membre și a celor răspunzători de învățământ din statele membre;

15. consideră că un comportament întreprinzător și dezvoltarea spiritului întreprinzător este strâns legată de principiul enunțat mai sus, potrivit căruia, în general, ar trebui promovată dezvoltarea personalităților independente, care sunt gata să dovedească inițiativă, nu doar în domeniul economic, ci și în cel al angajamentului cetățenesc, prin asumarea responsabilității față de societate. Școala trebuie, așadar, să favorizeze o învățare de înaltă calitate pentru toți elevii (capitolul 3), prezentându-se ca o comunitate care educă din punctul de vedere cognitiv, cultural și social, contribuind la o educație de natură atât științifică, dar și cetățenească. În acest context, este importantă colaborarea strânsă cu economia locală și regională;

Referitor la învățământul de calitate pentru toți elevii (Capitolul 3)

16. se alătură fără rezerve pledoariei Comisiei pentru un învățământ mai bun pentru copiii preșcolari. Comitetul sprijină categoric afirmația că „îmbunătățirea ofertei preșcolare și sporirea accesului la aceasta sunt, probabil, cele mai importante contribuții (...) pentru îmbunătățirea posibilităților pentru toți și atingerea Obiectivelor de la Lisabona”. În instituțiile de învățământ preșcolar se pun bazele esențiale pentru viitoarele rezultate bune la învățătură pe întreaga durată a procesului de învățământ. Acest lucru este valabil nu doar pentru copiii din grupele defavorizate; o educație preșcolară de calitate folosește tuturor. Frecventarea de către copii a instituțiilor preșcolare reprezintă o primă ocazie de a intra în contact cu cunoașterea în măsura în care prin acțiuni socio-educative se pun bazele pentru dezvoltarea, încă din primii ani de viață, a unor atitudini pozitive referitoare la viața în societate, la angajament, învățare, precum și pentru implicarea familiilor în formarea copiilor lor. Metodele pedagogice inovatoare, aplicate de către instituțiile preșcolare, pot fi utilizate, după ce sunt supuse unor modificări adecvate, în stadiile ulterioare ale educației. Cu titlu preventiv, Comitetul menționează că și în cazul unei formări optime în perioada preșcolară, cadrele didactice implicate în procesul educativ ulterior nu sunt scutite de răspunderea de a insufla și stimula școlărilor bucuria de a descoperi și plăcerea de a învăța;

17. constată că învățământul preșcolar din întreaga Europă este în mare parte finanțat de autoritățile locale și regionale și este de mulți ani extins și îmbunătățit în mod continuu, în măsura posibilităților acestora. Totuși, multe proiecte au putut și ar putea fi inițiate numai cu sprijinul programelor europene, de exemplu, promovarea cunoașterii mai multor limbi la vârste fragede, mai ales în regiunile de frontieră. Comitetul consideră că, în astfel de cazuri, măsurile de finanțare ale Uniunii Europene ar trebui să ofere mai multă continuitate, pentru a împiedica oprirea proiectelor bune după câțiva ani, din lipsa fondurilor, și pierderea experienței acumulate. În vederea continuării acestor proiecte, este necesar să se prevadă un sprijin financiar din partea UE;

18. speră că din acest punct de vedere noul program *Comenius Regio* va oferi libertate mai mare de decizie autorităților locale și regionale în stabilirea priorităților la finanțarea proiectelor;

19. sprijină cererea formulată de Comisie pentru mai multă echitate în sistemul de învățământ, însă nu se poate alătura afirmațiilor prea generale ale acesteia despre soluțiile divergente aplicate în statele membre. Acestea se referă de exemplu la întrebarea privind vârsta la care copii ar trebui orientați către școli care oferă programe diferite din punct de vedere calitativ. Dintr-un studiu McKinsey realizat în 2007 ⁽¹⁾ reiese că pentru succesul învățământului este mult mai importantă structura cursurilor decât organizarea sistemului școlar. Așa cum afirmă Comisia în mod corect, în alt punct al comunicării (capitolul 4), ar trebui să se lucreze prin urmare la îmbunătățirea calității formării cadrelor didactice;

20. consideră că este important ca toate statele membre să depună eforturi pentru a asigura mai bine egalitatea de șanse în ceea ce privește accesul la educația școlară. Obiectivul este ca toți să poată avea acces la o educație școlară de înalt nivel calitativ și ca inegalitățile sociale și economice să nu joace un rol decisiv în succesul educației;

21. este conștient că elevii care provin din familii de migranți se văd în majoritatea cazurilor puși în fața unor probleme foarte complexe și că, de aceea, aceștia necesită o atenție deosebită. În acest context, Comitetul salută Cartea verde ⁽²⁾ prezentată de Comisie pe marginea acestei teme, care va face obiectul unui aviz propriu al Comitetului Regiunilor; astfel, trebuie sprijinit efortul școlii în vederea asigurării integrării copiilor și tinerilor de origine străină și a familiilor lor prin oferte de educație interculturală care să acorde tuturor persoanelor atenție și să respecte diversitatea. Buna înțelegere a legăturii profunde dintre limbă și cultură lasă să se întrevadă importanța majoră a învățării limbilor, plecând de la abilitățile de înțelegere orală și în scris a limbii țării de adopție, ca instrument de comunicare și de contact, și cultivarea limbii țării de origine, ca semn de recunoaștere a identității, cât și de respect pentru valorificarea diversității;

22. consideră că școala are o sarcină absolut esențială de a sprijini elevii defavorizați, de a le mări încrederea în sine, de a recunoaște progresele acestora și de a le arăta căile către succes, care să corespundă cât se poate de mult premizelor și nevoilor lor individuale. Nu trebuie însă uitat că și elevii care au bune premize și înclinații și aptitudini deosebite au, de asemenea, dreptul de a fi stimulați, susținuți și solicitați. Și acest lucru caracterizează un sistem școlar just. Modalitatea de a oferi sprijin individual tuturor elevilor astfel încât acesta să nu ducă la desolidarizare socială reprezintă misiunea pedagogică cea mai nobilă și cea mai dificilă. Trebuie menținut sentimentul de răspundere al fiecăruia față de colectivitate;

23. solicită intensificarea măsurilor școlare și extrașcolare pentru reducerea numărului de întreruperi premature a studiilor școlare. Autoritățile locale și regionale au în această privință o mare răspundere și investesc fonduri considerabile. În acest context, Comitetul consideră că punerea la dispoziție a unor resurse din Fondurile Structurale europene reprezintă un ajutor

esențial, însă ar fi de dorit ca autorităților teritoriale să li se acorde posibilități suplimentare de acces, în măsura posibilului în mod nebirocratic, la mijloacele de finanțare europene;

24. amintește, în legătură cu menționarea „școlilor celei de-a doua șanse”, importanța unui al doilea drum educațional nu doar pentru tineri, ci pe timpul întregii vieții. Pentru toți adulții, dar firește în special pentru cei care în copilărie și tinerete au pierdut multe oportunități, trebuie să existe în continuare posibilități de dezvoltare;

25. consideră că stabilirea unor reguli generale cu privire la oferta educațională pentru elevii cu nevoi speciale nu este corespunzătoare. În primul rând, nevoile individuale ale acestor copii sunt foarte diferite și în al doilea rând sistemele de sprijinire a copiilor cu nevoi speciale sunt foarte diferite în statele membre. Obiectivul general al măsurilor pedagogice trebuie să fie ajutarea flexibilă și fără întârziere a școlarelor care au probleme de învățare și de adaptare, indiferent de tipul de școală pe care îl frecventează. De aceea, nu este corect să se limiteze evaluarea calității măsurilor pedagogice speciale la tipul de școală frecventat. Numeroși elevi au acces la educație doar datorită școlilor speciale; însă, mai ales pentru copiii cu eventuale nevoi speciale, este esențial ca aceste nevoi să fie sesizate și recunoscute în perioada preșcolară cât mai devreme posibil, astfel încât să se recurgă la măsurile de sprijinire. Astfel, tranziția școlară va fi mult mai ușoară pentru copiii respectivi și pentru familiile acestora;

26. subliniază importanța dezvoltării școlii pentru asigurarea caracterului durabil al reformelor inițiate în diferitele sisteme educaționale. În acest context, ar trebui examinat și rolul inspecției școlare, care ar trebui să favorizeze și să sprijine flexibilitatea și inovarea în școli. În același sens, Comitetul solicită Comisiei să dea dovadă de prudență cu orice măsură de coordonare și de asigurare a coerenței care, dacă devine un instrument de standardizare, ar putea contraveni obiectivelor generale de inovare și spirit antreprenorial la nivel școlar. Comitetul consideră că dezvoltarea școlii este un domeniu în care nu numai statele membre, ci și autoritățile locale și regionale, precum și școlile înseși ar putea profita de schimbul de experiență și recunoaște că programele europene, în special Comenius și programul anterior ARION, au fost și sunt foarte utile;

27. susține punctul de vedere al Consiliului ⁽³⁾ potrivit căruia școlile ar trebui să devină comunități ale învățării, care să se autoevalueze și să își stabilească noi obiective, angajându-se totodată în politica pentru educație a autorităților locale și regionale, în conformitate cu dispozițiile constituționale ale statului membru, și participând la elaborarea acesteia. Aceasta include îmbunătățirea posibilităților de formare continuă și dezvoltare profesională pentru cadrele didactice. În acest context, Comitetul consideră că este de dorit ca școlile și cadrele didactice să mențină contacte cu comunitatea din imediata lor apropiere. În opinia Comitetului, autoritățile locale și regionale au o importanță hotărâtoare pentru evoluția pozitivă a școlii;

⁽¹⁾ Michael Barber, Mona Mourshed: „How the world's best-performing school systems come out on top”, McKinsey & Company, septembrie 2007.

⁽²⁾ COM(2008) 423 final.

⁽³⁾ JO C 300, 12.12.2007, p. 7.

Referitor la subiectul „Cadrele didactice și personalul din instituțiile școlare” (Capitolul 4)

28. este de acord cu opinia Comisiei potrivit căreia pentru realizarea Obiectivelor de la Lisabona, cadrelor didactice li revine un rol-cheie. Comitetul consideră că o formare inițială de înaltă calitate din punct de vedere pedagogic și al cunoștințelor de specialitate, incluzând perioade de practică, este prioritară;

29. solicită o mobilitate mai mare a cadrelor didactice în cadrul educației și formării continue. Cadrele didactice care au acumulat experiență în alte state europene vor putea transmite elevilor în mod concret diversitatea tradițiilor și culturilor europene, ca și recunoașterea valorilor comune;

30. consideră că există aspecte suplimentare care ar putea fi avute în vedere în cadrul educației, formării continue și perfecționării cadrelor didactice. De exemplu: modalitățile de învățare diferite bazate pe utilizarea internetului și inovațiile aferente. În această privință, imagina profesorului și percepția de sine a acestuia trebuie să se schimbe. Flexibilitatea este indispensabilă: cadrele didactice trebuie să recunoască la timp tendințele din educație și să se adapteze schimbărilor din sectorul educațional. Profesorii, asistenții sociali, educatorii și mulți alții din domeniul pedagogic trebuie să colaboreze și să încerce să înțeleagă mediul profesional al celorlalți. Lucrul în echipă ar trebui să fie un subiect central în educație, formare continuă și perfecționare. La fel de importante sunt crearea de rețele și cooperarea cu colegii din alte școli;

31. propune totodată să se analizeze rolul activităților auxiliare, eventual semiprofesionale. Astfel, s-a creat în unele regiuni funcția de asistent didactic (*Learning Coach*), pentru a se detalia nevoile individuale ale anumitor elevi. În acest caz ar putea exista modele demne de preluat pentru alte sisteme școlare;

32. consideră că propunerea Comisiei privind un mod de recrutare mai bun este o chestiune care merită atenție. Comitetul consideră că abordarea corectă este cea menționată de Comisie

la punctul 4.4, anume atragerea candidaților competenți și asistarea continuă a acestora în educație și profesie;

33. împărtășește opinia Comisiei potrivit căreia cerințele pentru persoanele însărcinate cu conducerea unei școli au crescut enorm. Autoritățile locale și regionale au recunoscut acest lucru și, în efortul de a găsi persoanele competente pentru această sarcină, se străduiesc să facă astfel încât școlile să reprezinte un loc de muncă atractiv și pentru directorii de școli;

34. consideră importantă, în cadrul continuării colaborării, organizarea unei dezbateri generale privind rolul, sarcinile și competențele necesare directorilor de școli. În acest sens, este important și un schimb de experiență privind bunele practici în domeniul angajării directorilor de școli;

Referitor la concluziile propunerii Comisiei (Capitolul 5)

35. îi oferă Comisiei sprijinul în cooperarea propusă de aceasta. Comitetul subliniază încă o dată că această cooperare ar trebui să constea în primul rând în schimbul de experiență nemijlocit între autorităților răspunzătoare de politica de educație ale statelor membre. Comitetul consideră că axarea pe îmbunătățirea alfabetizării, pe mărirea accesului la oferta preșcolară și pe consolidarea formării cadrelor didactice, astfel cum s-a propus în concluziile propunerii, este într-adevăr de primă urgență. Comitetul pledează pentru extinderea și înlesnirea posibilităților de a susține cu mijloacele UE răspândirea și încercarea practicilor care s-au dovedit bune în comune și regiuni — respectându-se întotdeauna principiul conform căruia transmiterea modelelor de la o regiune la alta trebuie să aibă loc de fiecare dată cu foarte mare prudență, din cauza contextelor culturale și sociale diferite, și în final doar pe baza unei hotărâri în cunoștință de cauză, cu acordul expres al factorilor de răspundere locali;

36. mulțumește Comisiei pentru îndemnul exprimat în comunicare și o invită să țină seama de observațiile precedente în derularea ulterioară a discuțiilor.

Bruxelles, 27 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Rezoluția comitetului regiunilor privind criza financiară

(2009/C 76/13)

COMITETUL REGIUNILOR

1. **este îngrijorat** în ceea ce privește consecințele sociale grave ale crizei financiare și efectul acesteia asupra ansamblului economiei și, în special, asupra teritoriilor și cetățenilor; de aceea, **solicită** întreprinderea de acțiuni ferme pentru sprijinirea cererii în cadrul economiei, precum și luarea unor măsuri de sprijinire a IMM-urilor și a autorităților locale și regionale pentru menținerea coeziunii și protejării investițiilor și proiectelor de infrastructuri esențiale;

2. **sprijină** întru totul obiectivul unei piețe financiare unice și sigure în Uniunea Europeană bazată pe criterii stricte de transparență și pe un sistem de control modern și interactiv la nivelurile corespunzătoare de guvernare; **subliniază** că ar trebui evitate măsurile și reglementările care ar putea strangula piața financiară, iar eforturile comune ar trebui îndreptate spre asigurarea unei gestionări financiare sănătoase, în vederea redobândirii încrederii în economie;

În ceea ce privește inițiativele UE pentru abordarea și contracararea crizei financiare, CoR

3. **salută** acordul obținut de Consiliul European din 15 și 16 octombrie 2008 ca o condiție prealabilă pentru recăpătarea încrederii în piețele financiare și consideră că deciziile acestuia, chiar dacă implică costuri bugetare și fiscale, reprezintă un pas important pe calea reconstruirii încrederii în cadrul sectorului financiar și a limitării consecințelor crizei asupra economiei;

4. **aprobă** decizia UE de a mări garanțiile minime pentru deținătorii de conturi de economii pe tot teritoriul UE și **consideră** că aceasta reprezintă o măsură eficace pentru salvarea economiilor cetățenilor UE și pentru reinstaurarea încrederii în sistemul bancar pe termen scurt, fără a genera costuri suplimentare pentru contribuabili, nici denaturări ale concurenței și susține obiectivul evitării falimentului marilor bănci europene;

5. **apreciază** hotărârea luată de statele membre de a aloca 30 de miliarde de EUR până în 2011, prin intermediul Băncii Europene de Investiții în favoarea IMM-urilor din Europa; **afirmă**, cu toate acestea, că aceasta nu reprezintă decât o primă etapă în susținerea economiei;

6. **subliniază** rolul important al Fondului Social European și al programelor menite să atenueze efectele negative ale actualei crize și solicită Comisiei Europene să analizeze posibilitățile de adaptare a instrumentului existent la condițiile actuale, inclusiv printr-o revizuire a Fondului european de adaptare la globalizare, pentru a-l face mai eficient;

7. **susține** recentele inițiative ale Comisiei menite să modifice directivele care reglementează piețele financiare, acordând o

atenție deosebită măsurilor de control, gestionării riscurilor și a crizelor și **invită** UE să țină seama de rolul autorităților locale și regionale;

8. **invită** Comisia Europeană să propună o directivă pentru armonizarea tipului de informații furnizat de instituțiile financiare despre produsele financiare, stabilind obligația de a clasifica riscurile aferente într-un mod ușor de înțeles, simplificând contractele și stabilind criterii clare de transparență pentru serviciile bancare;

9. **invită** Comisia Europeană să încurajeze obținerea unui acord asupra codului de conduită pentru a garanta că activitățile cu scop lucrativ ale instituțiilor financiare nu intră în conflict cu interesul public general;

10. **afirmă** printre altele că urmările crizei financiare asupra economiei nu ar trebui să modifice prioritățile politice ale UE stabilite pe termen lung și în special: sprijin în favoarea unor locuri de muncă mai multe și mai bune, promovarea cercetării și a inovării, îmbunătățirea competitivității, consolidarea coeziunii teritoriale și combaterea cauzelor și efectelor încălzirii globale;

11. **solicită** monitorizarea cu atenție a gradului de îndatorare a populației, în special a datoriei pe baza cărților de credit, care sunt în creștere rapidă, ducând la incapacitatea de rambursare a creditelor de către debitori;

12. **salută** crearea unui grup la nivel înalt privind structura de control a piețelor financiare în Europa și observă faptul că acesta este compus din experți ai instituțiilor financiare, din miniștri din domeniul finanțelor, băncilor și industriei ai statelor membre; **deplânge** faptul că nu sunt reprezentate nivelurile de guvernare locale și regionale în cadrul grupului De Larosiere și **solicită**, așadar, numirea unui reprezentant al Comitetului Regiunilor;

13. **solicită** stabilirea unui cadru de reglementare corespunzător care să dispună de norme și mecanisme de punere în aplicare eficiente;

14. **solicită** o revizuire a sistemului financiar internațional care să îmbunătățească transparența operațiunilor financiare, să reexamineze normele prudentiale sau contabile aplicabile instituțiilor financiare, să întărească responsabilitatea managerilor și să limiteze acele dispoziții din cadrul sistemului care încurajează asumarea de riscuri excesive (cum ar fi securitizarea sau anumite politici de remunerare); în sfârșit, **insistă** asupra îmbunătățirii coordonării dintre diversele autorități naționale de control în ceea ce privește monitorizarea grupurilor financiare transnaționale;

Dimensiunea locală a sistemului financiar

15. **reamintește** că autoritățile locale și regionale sunt responsabile pentru o treime din cheltuielile publice și pentru mai mult de două treimi din investițiile publice în UE și, de aceea, trebuie considerate ca fiind actori dinamici implicați în soluționarea crizei și menținerii creșterii economice viitoare; de aceea **insistă** ca autoritățile locale și regionale să fie sprijinite în activitățile lor de investiții, de exemplu cele în infrastructură, pentru a evita spirala periculoasă a lipsei investițiilor, urmată de pierderea locurilor de muncă, lipsa creditelor și o nouă lipsă de investiții;

16. **subliniază** că autoritățile locale și regionale sunt direct afectate de criza financiară, întrucât casele de economii din multe țări au rădăcini adânci în regiuni; acestea se află în contact direct cu întreprinderile și cetățenii regiunii și contribuie la coeziunea economică, socială și teritorială, acționând ca un motor pentru lansarea unor noi întreprinderi și pentru IMM-uri;

17. **invită** așadar Consiliul, Comisia și statele membre să recunoască importanța rolului nivelului local și regional în funcționarea intermediarilor financiari publici; **solicită** ca autoritățile teritoriale să fie consultate în momentul elaborării și punerii în aplicare a oricărei structuri noi a sistemului financiar european, pentru garantarea unor schimburi de experiență și a transferului de cunoștințe de jos în sus și de sus în jos, în beneficiul economiei, al IMM-urilor și al cetățenilor;

Politica în domeniul concurenței

18. **salută** Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de stat în cazul măsurilor adoptate în legătură cu instituțiile financiare în contextul actualei crize financiare mondiale ⁽¹⁾ și invită Comisia Europeană să monitorizeze îndeaproape consecințele ajutoarelor de stat acordate anumitor bănci în conformitate cu dispozițiile articolului 87 alineatul (3) litera (b), pentru a se asigura că aceste ajutoare sunt limitate la strictul necesar și nu produc nici o denaturare a concurenței;

19. **salută** acordul asupra unei garanții minime de 50 000 EUR pentru conturile de economii și solicită adoptarea de stimulente fiscale corespunzătoare destinate publicului larg, care să limiteze denaturările concurenței și să garanteze condiții egale pentru ansamblul instituțiilor din sectorul financiar. Astfel de măsuri sunt importante dacă se dorește ca cetățenii și își recapete încrederea în sistemul financiar;

20. **propune** revizuirea sistemului de evaluare în vederea creării de coduri și/sau categorii simple pentru a distinge băncile care fac dovadă de prudență în investițiilor lor de cele care încurajează practici riscante; **consideră** că, în acest scop, ar fi foarte utilă crearea unei agenții europene de rating al creditelor;

21. **susține** eforturile Comisiei Europene de a elimina toate denaturările din cadrul pieței financiare interne (Raportul

privind ancheta asupra sectorului serviciilor bancare pentru persoane fizice din 31 ianuarie 2007), precum și fragmentarea existentă în funcție de criteriile naționale, precum și discrepanțele dintre marjele de profit, practicile de stabilire a prețurilor, circuitele de vânzare și asimetria informației; **împărtășește** obiectivul Comisiei Europene de realizare a pieței financiare unice, care va fi mai transparentă, mai sănătoasă și mai capabilă să răspundă provocărilor mondiale;

Chestiuni bugetare

22. **reamintește** că autoritățile locale și regionale sunt actori politici și bugetari importanți pentru abordarea provocărilor decisive pentru Europa în următoarele decenii;

23. **subliniază** faptul că criza financiară și impactul său negativ asupra creșterii economice și ocupării forței de muncă vor spori cererea de asistență, ajutoare sociale, servicii publice la prețuri preferențiale și că autoritățile locale și regionale se află în linia întâi în ceea ce privește aceste așteptări;

24. **atrage atenția** asupra deteriorării previzibile a condițiilor de finanțare pentru actorii economici, inclusiv pentru autoritățile locale și regionale, ceea ce ar putea afecta capacitatea acestora de a obține credite pentru noi investiții;

25. **invită** să se acorde o deosebită atenție capacității de finanțare a autorităților locale și regionale și solicită acordarea unui sprijin corespunzător autorităților locale și regionale atunci când creșterea costurilor de finanțare și povara îndatorării pune în pericol executarea unor proiecte de altfel solide, care sunt importante și valoroase pentru regiuni și pentru economia UE în ansamblul său;

Politica de coeziune

26. **solicită** ca în perioada actuală să se introducă o mai mare flexibilitate în utilizarea fondurilor structurale și promovează printre altele prelungirea termenului pentru mobilizarea fondurilor structurale, trecându-se de la regula anului de referință plus doi (N+2) la cea a anului de referință plus trei (N+3), în vederea asigurării faptului că proiectele de calitate care se preconizează că vor aduce soluții eficiente nu sunt expuse unor riscuri inutile de pierdere a finanțării UE;

27. **solicită** instituțiilor financiare, autorităților europene și băncilor să aloce fonduri corespunzătoare și/sau garanții investițiilor în infrastructuri și proiectelor inovatoare de calitate demonstrată, care să contribuie la sporirea competitivității și a eficienței; **insistă** să se aibă în vedere faptul că nerealizarea acestor investiții în termenul prevăzut ar avea nu numai un efect dăunător direct asupra teritoriilor respective și asupra IMM-urilor locale, dar și consecințe negative asupra sectorului industrial al UE, afectând în acest fel creșterea economică și punând în pericol locuri de muncă valoroase;

⁽¹⁾ COM(2008/C 270/02) — 25.10.2008.

28. **solicită** considerarea cotelor de cofinanțare ale autorităților locale și regionale — ca și în cazul cotelor FEDER și FSE introduse prin intermediul programelor operaționale — ca fiind necontabilizate în cadrul Pactului de stabilitate intern al diferitelor țări. În acest mod autoritățile locale și regionale vor putea iniția proiecte de natură să promoveze creșterea și dezvoltarea economiilor locale și a pieței forței de muncă, fără să fie penalizate prin restricții prevăzute în anumite țări pentru autoritățile locale care nu respectă acest pact (blocarea accesului la credite, înghețarea angajărilor și reducerea resurselor publice);

29. **propune** să se creeze un parteneriat instituțional mai strâns între CoR și BEI, în conformitate cu obiectivele acestea de consolidare a coeziunii economice și sociale, potrivit dispozițiilor Tratatului CE și în special, ale Protocolului nr. 28 al acestuia privind coeziunea economică și socială;

30. **sprijină** măsurile de reformă anunțate de BEI privind: simplificarea procedurilor de acces la credite; extinderea creditelor la investiții intangibile (licențe, cercetări etc.); repartizarea riscului între BEI și bănci; transparența avantajelor financiare acordate IMM-urilor; **solicită** consolidarea capacității de intervenție a BEI în proiecte de infrastructuri în special prin utilizarea de fonduri de investiții pe termen lung (*equities*) pentru creșterea influenței BEI; în sfârșit, **propune** crearea unui mecanism de participare a BEI similar celor existente pentru sprijinirea IMM-urilor, pentru a ajuta autoritățile locale și regionale să-și

sporească capacitatea de co-finanțare a proiectelor privind coeziunea teritorială;

O Europă durabilă

31. **confirmă** angajamentul CoR privind obiectivele de combatere a schimbărilor climatice și **își exprimă speranța** că aceste obiective se vor îndeplini indiferent de dificultățile economice; de aceea, trebuie depuse eforturi de promovare a investițiilor europene în tehnologiile energiilor regenerabile prin programe de finanțare (transporturi, construcții etc.) și prin finanțarea cercetării, în special în IMM-uri;

32. **își reiterează** angajamentul cu privire la realizarea unei creșteri economice durabile și dinamice în cadrul unui model social european sănătos, a eficienței energetice și a reducerii impactului asupra mediului; **declară** că nici măcar în condițiile excepționale din prezent, aceste obiective nu trebuie puse în pericol nici de acțiunile UE, nici de cele ale autorităților naționale, regionale sau locale; **invită** factorii responsabili ca, dimpotrivă, să preia inițiativa și să transforme riscurile în oportunități prin sprijinirea cercetării și investițiilor în tehnologii eficiente care, pe termen lung, să ducă la o înșănătoșire economică cu un model durabil de protecție a mediului;

33. **solicită** președintelui său să transmită această rezoluție Comisiei Europene, Parlamentului European, Consiliului și Președințiilor Uniunii Europene.

Bruxelles, 27 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Rezoluția Comitetului Regiunilor privind prioritățile Comitetului Regiunilor pentru anul 2009 pe baza Programului legislativ și de lucru al Comisiei Europene

(2009/C 76/14)

PRIORITĂȚI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. **subliniază** importanța unui nou elan în realizarea reformelor structurale în UE, urmărind soluții de depășire a crizei financiare actuale și a efectelor acesteia asupra economiei europene și a celei mondiale; **consideră** că, chiar dacă măsurile de urgență sunt importante pe termen scurt pentru a ajuta Europa să treacă peste criza actuală, sunt necesare și acțiuni pe termen lung, care să genereze locuri de muncă și creștere economică durabilă, deci sunt de cea mai mare importanță o infrastructură de calitate, transporturile publice și investițiile în tehnologii eficiente din punct de vedere energetic;

2. **reamintește**, în acest context, Rezoluția sa privind criza financiară, care stabilește principalele măsuri care trebuie luate la nivel european, național, regional și local, în vederea confruntării cu criza financiară și a limitării, pe cât posibil, a consecințelor acesteia;

3. **salută** voința fermă și propunerile de consolidare a dimensiunii teritoriale a Uniunii Europene și a caracterului său democratic; **își afirmă** intenția de a continua dezvoltarea rolului politic și instituțional al CoR în procesul european de luare a deciziilor și anunță elaborarea unei Cărți albe privind guvernarea pe mai multe niveluri, pe care intenționează să o prezinte în anul 2009;

4. **își reafirmă** intenția de a urmări îndeaproape reforma bugetului UE, pentru a contribui la o mai bună integrare și coordonare a politicilor UE în teritoriu și **solicită** ca acest proces să reflecte necesitățile tuturor nivelurilor de guvernare și să îmbunătățească egalitatea, calitatea, stabilitatea, vizibilitatea și simplitatea măsurilor UE; în acest sens, **sugerează** alinierea perioadei de programare a bugetului cu ciclul electoral european, pe baza formulei 5+5 ani, pentru a sprijini eficient regiunile cele mai puțin dezvoltate și a le ajuta să recupereze rămănerile în urmă, pentru a asigura că, pe viitor, bugetul reflectă mai bine toate competențele UE și pentru a evita renaționalizarea politicilor UE, ceea ce ar pune în pericol eficacitatea proiectului de integrare europeană ⁽¹⁾;

Pentru mai multe locuri de muncă și o mai mare creștere economică

5. **subliniază** necesitatea unor măsuri de creștere a încrederii pentru a redobândi încrederea cetățenilor UE confrunțați cu nesiguranța și presiunea crescută privind locurile lor de muncă, de asemenea confrunțați cu prețurile fluctuante ale energiei, instabilitatea financiară și pierderea încrederii în sectorul bancar și **reamintește** că este necesară și analizarea mecanismelor care ar ajuta la evitarea pe viitor a unor astfel de crize;

6. **subliniază** necesitatea unei dezvoltări durabile pentru cetățeni și pentru generațiile viitoare; **reamintește**, de asemenea, importanța unei Europe sociale și **subliniază** că aceste obiective nu ar trebui compromise, ci că, dimpotrivă, sunt necesare eforturi comune atât din partea UE, cât și din partea statelor membre și a factorilor politici de la nivel local și regional. În acest scop, guvernele naționale și autoritățile locale și regionale ar trebui încurajate pe mai departe de UE, inclusiv printr-o aplicare mai puțin rigidă a regulilor privind nivelurile de deficit aprobate pentru țările membre, să urmărească în continuare îndeplinirea acestor obiective prin realizarea de investiții ambițioase și pe termen lung în educație, formare, cercetare și inovare, precum și în dezvoltarea calității infrastructurilor, a rețelelor de transport public și prin investiții în tehnologii eficiente din punct de vedere energetic;

7. **salută** decizia Consiliului European de a sprijini economia, astfel acordând o mai mare atenție nevoilor pe termen lung, cum sunt eficiența energetică și tehnologiile inovatoare și curate, precum și măsurile care urmăresc simplificarea și reducerea sarcinilor administrative, pentru îmbunătățirea procesului legislativ;

8. **sprijină** relansarea Strategiei UE pentru creștere economică și locuri de muncă după 2010, care urmărește crearea de noi locuri de muncă în contextul crizei, printr-un efort concertat la nivel european, care să combine investițiile publice, sprijinirea cercetării, a inovării, a tehnologiei durabile și a IMM-urilor, dialogul social global, reglementări financiare stricte, măsuri comerciale neprotecționiste și cooperarea strânsă în materie de politică fiscală și monetară în UE;

9. **subliniază** necesitatea unor acțiuni coordonate la toate nivelurile de guvernare, pentru a sprijini IMM-urile să apropie mai mult cercetarea fundamentală de cea aplicată, pentru a sprijini colaborarea cu sectorul privat pentru a promova inovarea și spiritul de conducere în domeniul tehnologic; **salută** măsurile pentru lansarea și sprijinirea inițiativelor în materie de creativitate și inovare, în special cele care urmăresc cooperarea dintre universități și întreprinderi, deoarece inovarea și creativitatea sunt motoare esențiale ale schimbării și competitivității la nivelul regiunilor, contribuind la calitatea vieții și coeziunea economică;

10. **reamintește** rolul crucial al autorităților locale și regionale în calitate de investitori și cumpărători și **subliniază** că autoritățile locale și regionale, întreprinderile și universitățile joacă un rol esențial în crearea unei politici active de networking și de clustere în UE;

11. **crede cu fermitate** că investițiile în tineret sunt vitale pentru îndeplinirea obiectivelor Uniunii Europene de angajare și includere socială a tinerilor;

⁽¹⁾ Avizul CdR 16/2008 final, „Reforma bugetului european. Pentru o Europă în schimbare”. Raportori: dnii Van de Brande și Delebarre.

12. **solicită** respectarea șanselor egale în materie de ocupare a forței de muncă și o atenție specială pentru posibilă contribuție a lucrătorilor vârstnici, care dețin cunoștințe valoroase în materie de inovare a produselor și a sistemului;

13. **salută** prezentarea de către Comisia Europeană a unei evaluări a viitorului demografic al UE la Consiliul European de primăvară și **solicită** Comisiei Europene să aibă în vedere cele mai bune metode de abordare a nevoilor unei populații în curs de îmbătrânire; **subliniază** că tendințele demografice la nivelul regiunilor, orașelor și municipiilor ar trebui abordate într-o manieră mai diferențiată, având în vedere caracterul divers al regiunilor și fluxurile migratorii cu care se confruntă acestea; **accentuează** ideea că, în contextul Agendei sociale privind șansele, accesul și solidaritatea, grupurile vulnerabile de cetățeni au nevoie de o atenție specială și de măsuri specifice;

14. **solicită** reforma Fondului european de ajustare la globalizare (FEAG), pentru a-l face mai eficient; aceasta s-ar putea realiza prin următoarele măsuri: praguri mai flexibile ale FEAG, care să permită utilizarea acestor fonduri împreună cu alte instrumente financiare ale UE aplicabile concedierilor colective, precum și creșterea bugetului FEAG de la 500 milioane EUR la 1 miliard EUR;

15. **subliniază** că garantarea unor servicii publice de calitate este de importanță vitală pentru cetățeni, în special în contextul crizei financiare; își **exprimă** așadar **îngrijorarea** că Programul de lucru al Comisiei nu abordează situația actuală de incertitudine juridică pentru autoritățile locale și regionale, care adeseori furnizează astfel de servicii.

Pentru coeziune

16. **regretă** că importanța politicii de coeziune nu se reflectă în prioritățile Programului de lucru al Comisiei Europene, în ciuda ponderii politice și financiare a acestui domeniu politic, care este un obiectiv central al UE și **sprijină** organizarea unei largi dezbateri privind viitorul politicii de coeziune în cadrul procesului de reformă a bugetului UE, pentru a consolida această politică importantă în jurul obiectivului său central: dezvoltarea armonioasă a teritoriilor UE, în special reducerea decalajelor economice, sociale și teritoriale dintre acestea; în consecință, **se așteaptă ca** dezbaterile pe marginea Cărții verzi privind coeziunea teritorială din 2009 să fie urmate de o Carte albă privind coeziunea teritorială;

17. **amintește** că o politică de coeziune ambițioasă — care face eforturi serioase să transpună obiectivele coeziunii teritoriale în acțiuni concrete de politică — va permite consolidarea procesului de integrare europeană și confruntarea cu provocările viitoare care vor afecta toate regiunile europene; în acest context, **consideră necesară** alocarea flexibilă a fondurilor, astfel încât să se adapteze instrumentele de coeziune structurală la diversitatea situațiilor locale și regionale;

18. **subliniază** că politica de coeziune a devenit una dintre realizările cele mai vizibile ale Uniunii Europene. Efectul său de pârgie pentru dezvoltarea regională a fost dovedit. Pe baza

acestei experiențe pozitive, este necesar ca în 2009 să se consolideze schimbul de idei și cooperarea cu privire la noile modele și abordări în politicile regionale; **propune** ca CoR să colaboreze cu Comisia Europeană pentru a pune la dispoziția acestor măsuri mecanisme adecvate; **subliniază** că, în acest scop, se va continua organizarea de dezbateri privind viitorul politicii de coeziune pe parcursul summitului orașelor și regiunilor, organizat de Comitetul Regiunilor la Praga, la 5-6 martie 2009, precum și în contextul „Open Days 2009” (6-9 octombrie);

19. **subliniază** că, pentru realizarea obiectivului coeziunii teritoriale, cooperarea teritorială este un element esențial; în consecință, **reamintește** că noul instrument juridic denumit Gruparea europeană pentru cooperare teritorială (GECT) dispune de un mare potențial. Așadar statele membre ar trebui să adopte toate măsurile necesare pentru a pune în aplicare dispozițiile reglementării.

Pentru combaterea eficientă a schimbărilor climatice și pentru o Europă durabilă

20. **solicită** Comisiei Europene să-și mențină eforturile în ceea ce privește politica energetică și politica privind schimbările climatice, asigurând implicarea efectivă a autorităților locale și regionale în elaborarea și punerea în aplicare a legislației în domeniu;

21. **susține cu fermitate** rolul de primă importanță al UE în cadrul negocierilor asupra Convenției-cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice, care se va desfășura la Copenhaga în 2009, pentru a stabili noi măsuri necesare pentru reducerea emisiilor de gaz cu efect de seră începând din 2012;

22. **propune** ca atenuarea și adaptarea la schimbările climatice să fie considerate prioritare în dezbaterile privind reexaminarea cadrului financiar al UE; în plus, **solicită** stabilirea unui raport de complementaritate între politica de coeziune teritorială și măsurile legate de schimbările climatice, în special prin recurgerea la instrumentele financiare existente;

23. **subliniază** rolul regiunilor, care constituie o legătură esențială între nivelul național și cel local pentru eficiența energetică și promovarea surselor de energie regenerabile, susținând că, fără sprijinul regiunilor, statele membre s-ar putea afla în incapacitatea de a-și onora angajamentele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2020; **evidențiază** faptul că negocierile privind un acord internațional post-Kyoto privind schimbările climatice ar trebui să se concentreze cu prioritate asupra politicilor globale și a punerii în aplicare a acestora, precum și asupra nivelurilor maxime de emisie; **își reafirmă sprijinul** pentru inițiative de tipul „pactul primarilor” și **sugerează** completarea acestui proiect printr-o participare directă a regiunilor;

24. **își reafirmă angajamentul** privind limitarea pierderilor în materie de biodiversitate și speră că revizuirea intermediară de către Comisia Europeană a Planului european de acțiune privind biodiversitatea va inspira un nou elan;

25. **recomandă cu fermitate** consolidarea sinergiilor dintre politica de dezvoltare rurală și celelalte politici comunitare; **solicită** Comisiei Europene să analizeze consecințele crizei economice mondiale asupra piețelor agricole și a sectorului rural, pentru a stabili măsurile cele mai adecvate de prevenire a declinului acestui sector și menținerea independenței alimentare;

26. **reamintește** că a fost solicitat să participe, ca urmare logică a contribuției sale la planul de acțiune maritimă al Comisiei Europene, la elaborarea și punerea în practică a noii politici maritime integrate a Uniunii Europene;

27. **salută** acțiunile Comisiei Europene în domeniul transporturilor ecologice; **reamintește** că este esențial să fie sprijinite măsurile de diminuare a impactului transporturilor asupra mediului, precum și să se acorde prioritate politicii transporturilor maritime, pe de o parte, și unui plan ambițios privind mobilitatea urbană, pe de altă parte;

28. **se pronunță în favoarea** intenției Comisiei Europene de a da un nou elan proiectelor TEN-T în Europa; **insistă** asupra faptului că, pentru a optimiza rețelele transeuropene, trebuie, pe de o parte, luate în considerare preocupările locale și regionale și, pe de altă parte, trebuie coordonate instrumentele de planificare locale, regionale și naționale în acest cadru european.

Pentru o Europă mai apropiată de cetățeni

29. **subliniază** rolul esențial al CoR în eforturile UE privind comunicarea cu cetățenii și **reamintește** Comisiei Europene că accesul direct la autoritățile locale și regionale de care beneficiază această instituție prin intermediul membrilor săi creează o prețioasă rețea de relații, care permite atât informarea populației cu privire la avantajele oferite de UE, cât și exprimarea cetățenilor și a preocupărilor acestora; în plus, **reamintește** Comisiei Europene și statelor membre că responsabilitatea integrării dimensiunii europene în acțiunile zilnice, precum și a comunicării într-un limbaj ușor de înțeles revine atât instituțiilor UE, cât și aleșilor naționali, regionali și locali, care sunt prezenți pe un plan de comunicare mai apropiat de realitatea locală și de cetățeni;

30. **consideră** că alegerile europene din 2009 constituie o ocazie de consolidare a unei politici europene de comunicare descentralizate, menite să sensibilizeze populația cu privire la valorile comune ale Uniunii Europene, printr-un dialog permanent cu cetățenii europeni și demonstrând valoarea adăugată a integrării europene;

31. **subliniază** că CoR își va continua eforturile menite să sporească recunoașterea la nivel european a rolului autorităților locale și regionale în dezvoltarea spațiului de libertate, securitate și justiție, în special în ceea ce privește elaborarea și punerea în aplicare a programului multianual post-Haga; **sprijină** conti-

nuarea unui demers integrat și global în materie de migrație și azil, având în vedere că este singura cale de a asigura o politică europeană în materie de migrație stabilă și durabilă; în acest scop, CoR subliniază importanța inițiativelor în materie de dialog intercultural; în acest sens, **salută** noul calendar de acțiuni legislative (numit „programul de la Stockholm”) menit să consolideze spațiul european de libertate, securitate și justiție;

32. **sprijină** obiectivele privind combaterea terorismului și a radicalizării violente, în vederea consolidării siguranței cetățenilor, evidențiind rolul esențial al autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a Strategiei UE de combatere a terorismului; **subliniază** că, pentru a fi încununată de succes, această luptă trebuie purtată cu respectarea absolută a libertăților și drepturilor fundamentale;

33. **salută** faptul că a treia revizuire strategică a programului „O mai bună legiferare” are în vedere cele trei elemente-cheie ale acestui program, și anume: evaluarea impactului, simplificarea și reducerea sarcinilor administrative; **atrage atenția** asupra contribuțiilor continue ale CoR în cadrul dezbaterilor purtate de grupul la nivel înalt al părților interesate independente privind reducerea sarcinilor administrative (numit „Grupul Stoiber”), în special privind măsurile de reducere a costurilor care revin autorităților locale și regionale; **își reiterează sprijinul** pentru aplicarea unei metodologii comune pentru evaluarea sarcinilor administrative, care să țină cont în mod explicit de dimensiunea locală și regională, **reafirmându-și angajamentul** în favoarea cooperării interinstituționale pentru realizarea obiectivelor în acest domeniu;

34. **reamintește** că punerea în aplicare a principiilor subsidiarității și proporționalității în procesul legislativ se află în centrul unei guvernante pe mai multe niveluri, democratică și eficientă, **subliniind** importanța participării la crearea, în cadrul instituțiilor UE, a unei culturi a subsidiarității propice îmbunătățirii procesului decizional.

Pentru o Europă mai puternică la nivel mondial

35. **reamintește** că autoritățile locale și regionale joacă un rol esențial în procesul de extindere și își continuă acțiunile în ceea ce privește cooperarea cu aleșii locali și regionali din țările candidate și potențial candidate;

36. **salută** relansarea parteneriatului euromediterranean prin crearea Uniunii pentru Mediterana și **subliniază** contribuția esențială a autorităților locale și regionale la punerea în aplicare a acestuia; **anunță** crearea Adunării autorităților locale și regionale din zona euromediterraneană, care va fi un organism politic permanent de reprezentare a autorităților locale și regionale, cu scopul de a fi recunoscut ca organ consultativ al Uniunii pentru Mediterana;

37. **subliniază** că este esențială echilibrarea relațiilor UE cu vecinii de la est și din sud și **salută** inițiativa Parteneriatului estic; **invită** Comisia Europeană să dezvolte mai departe elementele de cooperare regională și teritorială din cadrul Parteneriatului estic;

38. **salută** recunoașterea sporită, de către Comisia Europeană, a metodei de cooperare descentralizată și a activităților desfășurate în acest cadru; **se angajează** să organizeze, la sfârșitul anului 2009, „Zilele UE pentru cooperare descentralizată”, pentru a promova schimburile și dialogul politic între autoritățile locale și regionale din UE și omologii acestora din țările în curs de dezvoltare; **salută** crearea unei „burse” a schimbului de informații, care va permite identificarea complementarității autorităților locale și regionale ale UE cu cele din țările în curs de

dezvoltare, ceea ce va permite elaborarea de noi proiecte în materie de cooperare descentralizată;

39. **își reafirmă angajamentul** în promovarea democrației locale și regionale la nivelul UE și al țărilor terțe; **își afirmă disponibilitatea** de a participa în continuare la misiunile de monitorizare a alegerilor, alături de Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei și dorește să fie implicat în mod mai activ în misiunile de monitorizare a alegerilor, organizate cu sprijinul Comisiei Europene;

40. **solicită** președintelui său să transmită această rezoluție Comisiei Europene, Parlamentului European, Consiliului, actualei Președinții franceze a Uniunii Europene, precum și, în 2009, Președinției cehe și Președinției suedeze.

Bruxelles, 27 noiembrie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE
